

Univerzita Palackého v Olomouci

Pedagogická fakulta

Katedra společenských věd

Historie klubu vojenské historie *La Garde
Impériale d' Austerlitz* a možné využití
tématu napoleonské války při výuce dějepisu
na základní škole

Diplomová práce

Bc. Michal Modrlák

Vedoucí práce: PhDr. Pavel Kopeček, Ph.D.

Olomouc 2020

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracoval samostatně, na základě uvedené literatury a dalších použitých pramenů.

.....

Michal Modrlák

V Olomouci 14. dubna 2020

Obsah

Úvod.....	5
1 Počátky připomínání napoleonské historie na jižní Moravě v první polovině 20. století. 10	
1.1 Činnost pátera Aloise Slováka k oživení napoleonské idey na slavkovském bojišti 12	
1.2 Napoleonská idea za první Československé republiky ve Slavkově u Brna 14	
2 Norbert Brassinne a jeho činnost pro oživení vzpomínkových akcí na bitvu u Slavkova 20	
2.1 Zakládání klubů vojenské historie v Československu..... 25	
3 Orální historie jako metoda zkoumání minulosti..... 29	
4 Historie klubu <i>La Garde Impériale d' Austerlitz</i> 32	
4.1 Stručná historie (1.) pluku granátníků Císařské gardy v letech 1789 – 1815..... 32	
4.2 Rekonstruovaná jednotka granátníků Císařské pěší gardy Napoleona I. 33	
4.3 Jiří Ješina a jeho přínos pro vznik rekonstruované jednotky (1.) pluku granátníků Císařské gardy 34	
4.4 Rekonstruování (1.) pluku granátníků Císařské gardy v době po roce 1989 38	
4.5 Vznik samostatné jednotky (1.) pluku granátníků Císařské gardy 39	
4.6 Nejstarší akce vojenské historie klubu <i>La Garde Impériale d' Austerlitz</i> 41	
4.7 Rekonstrukce dvoustých výročí bitev napoleonských válek počínaje rokem 2005 .. 45	
4.8 Rekonstruování napoleonské historie po roce 2015 60	
5 Možné využití tématu Napoleonské války při projektové výuce na základní škole..... 64	
5.1 Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání 64	
5.2 Dějepis v rámcovém vzdělávacím programu základní vzdělávání 65	
5.3 Dějepis ve školních vzdělávacích programech..... 66	
5.4 Regionální historie ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět 67	
5.5 Projektová výuka 69	
5.6 Projektová metoda výuky v praxi..... 71	
5.7 Žákovský projekt Napoleonské války a jejich dotyk místa mého bydliště 74	

Závěr.....	79
Použité zdroje.....	82
Literatura	82
Orální výzkum.....	84
Výroční členské zprávy spolku <i>La Garde Impériale d' Austerlitz</i>	85
Internetové zdroje.....	85
Prameny.....	90
Zdroje obrázků a seznam příloh	90
Přílohy	
Fotografie z vybraných vzpomínkových akcí klubu vojenské historie <i>La Garde Impériale d'Austerlitz</i>	
Seznam členů jednotky <i>La Garde Impériale d' Austerlitz</i> od jejího založení do roku 2020	
Anotace	

Úvod

Primárním motivem vedoucím autora ke vzniku této práce byla snaha o bližší poznání a zaznamenání minulosti klubu vojenské historie *La Garde Impériale d' Austerlitz* působícího na slavkovském bojišti a v evropském napoleonském re enactmentu od roku 1995. Tento spolek má ovšem mnohem hlubší minulost, jelikož jeho zakládající členové se napoleonské historii věnovali již před vznikem tohoto klubu v jiných obdobných spolcích, nebo dokonce stáli u vzniku českého napoleonského re enactmentu jako takového. I tuto minulost se snaží tato práce zaznamenat. Tato práce čtenáři představuje vývoj připomínání bitvy u Slavkova od zrodu této myšlenky po činnost dnešních klubů vojenské historie, které aktivně tuto minulost, nejenom na slavkovském bojišti, připomínají. Hlavní náplní této práce je představení historie spolku *La Garde Impériale d' Austerlitz*, který se připomínání napoleonské minulosti věnuje nejenom na domovském slavkovském bojišti, ale i na jiných napoleonských bojištích v Evropě.

Při zkoumání minulosti této rekonstruované jednotky je jediným použitelným publikovaným zdrojem informací o minulosti tohoto spolku příspěvek v knize *Oživlá historie: Vojsáci napoleonských válek z Čech, Moravy a Slovenska na prahu 21. století* od tehdejšího vedoucího spolku Miroslava Novotného popisující počátky fungování této jednotky.

Tato práce se skládá ze tří kapitol (kapitoly 1, 2 a 4) věnovaných napoleonské tématice, které na sebe navazují a společně tak tvoří celek. Ukazují pomyslnou cestu připomínání napoleonské historie na slavkovském bojišti, která vedla od bitvy u Slavkova z 2. prosince 1805 po činnost dnešních klubů vojenské historie věnujících se napoleonskému období. Členové těchto klubů vojenské historie každoročně, v době výročí této bitvy, na různých místech tohoto bojiště připomínají tento bitevní střet a zároveň zde na pietních aktech vzdávají svůj hold všem zde padlým vojákům. Svou činností tak navazují na činnost pátera Aloise Slováka. Jedním z těchto klubů vojenské historie je i popisovaná jednotka *La Garde Impériale d' Austerlitz*. Třetí kapitola této práce se věnuje představení metodiky výzkumu. Poslední kapitola této práce představuje možné didaktické uchopení tématu napoleonské války při výuce této etapy lidských dějin na základní škole. Pomocí žákovských projektů se žáci samostatně dozvědí o napoleonské minulosti místa jejich bydliště. Propojí tak tzv. „velké dějiny“ a regionální historii.

První kapitola této práce přibližuje činnost katolického faráře pátera Aloise Slováka. Muže, který si vytýčil jako svůj osobní cíl připomenout svým současníkům význam bitvy u Slavkova. Dále se snažil o důstojné uctívání památky zde padlých vojáků všech tří armád. Tento muž je zároveň autorem myšlenky tvorby mírové památníku věnovaného primárně zde padlým vojákům, Mohyly míru. Součástí této kapitoly je i představení činnosti následovníků pátera Aloise Slováka v meziválečném Československu, kteří bitvu u Slavkova propagovali formou pořádání Napoleonských výstav a her, při nichž představovali toto historické období. Jejich cílem bylo rovněž utužování spojeneckých vazeb mezi Československem a Francií. Tyto vzpomínkové akce ukončila Mnichovská zrada Československa ze strany Francie, druhá světová válka a následný poválečný příklon naší země k Sovětskému svazu.

Druhá kapitola je věnována znovuoobnovení připomínání napoleonské minulosti na Moravě spojené s činností Norberta Brassinna, Poutníka míru, který do Československa v polovině 60. let dvacátého století přinesl nový model připomínání napoleonské minulosti formou oblékání replik napoleonských uniforem, objevování napoleonských bojišť a vzdávání holdu všem zde padlým vojákům bez ohledu na jejich národnost, víru, nebo stranu za kterou bojovali. Následující příkladu Norberta Brassinna začaly i v Československu v průběhu 70. let minulého století vznikat prvopočátky klubů vojenské historie aktivně se věnující připomínání napoleonské historie nejenom na bojišti u Slavkova.

Třetí kapitola této práce je věnována představení Orální historie jako výzkumné metody vedoucí ke vzniku této práce.

Čtvrtá kapitola tvoří hlavní náplň této práce, která si kladla za svůj cíl zaznamenat pro budoucnost historii vojensko historického klubu *La Garde Impériale d' Austerlitz*. Nabízí jejímu čtenáři stručnou historii původního (1.) pluku granátníků Staré gardy císaře Napoleona I. jako jednotky, která se zúčastnila všech Napoleonových tažení. Primárním cílem vzniku této práce ale bylo zaznamenat historii této rekonstruované jednotky. Tato jednotka má své prvopočátky spjaté s činností Norberta Brassinna a jeho mírových poutí ku Slavkovu a s Jiřím Ješinou, první Čechem nosícím na vzpomínkových akcích věnovaných bitvě u Slavkova uniformu granátníka (1.) pluku granátníků Staré gardy císaře Napoleona I.. Zaznamenává jednotlivé milníky vedoucí ke vzniku této jednotky roku 1995(7) a představuje rovněž nejvýznamnější vzpomínkové akce, kterých se členové této historické rekonstruované jednotky při její více než 20 leté, oficiální, historii zúčastnili.

Poslední kapitola této práce je věnována didaktickému zpracování tématu napoleonské války na základní škole ve formě žákovských projektů zpracovávajících dotyky napoleonských tažení a místa bydliště žáků.

Při zjišťování poznatků nezbytných ke vzniku této práce, konkrétně k zaznamenání historie klubu *La Garde Impériale d' Austerlitz*, autor této práce primárně využíval metodu *Oral history*. Takto získané poznatky konfrontoval s dostupnou literaturou a dalšími zdroji (vzpomínkami ostatních členů spolku, oficiálními zprávami pořadatelů vzpomínkových akcí, internetovými stránkami této jednotky a v neposlední řadě s dostupnými výročními členskými zprávami tohoto spolku). S využitím takto získaných informací vznikla práce kladoucí si za cíl popsat historii tohoto klubu vojenské historie. Pro bližší představení této metody a metodiky výzkumu je v této práci obsažena kapitola, jejímž účelem je primárně tuto metodiku historické práce představit, blíže ji popsat, nastínit její benefity a možná úskalí při jejím využívání výzkumníky.

Slavkovské bitvě a válce třetí koalice je v dnešní době věnováno nepřeberné množství literatury v různé úrovni kvality jak od českých, tak zahraničních autorů. Pro pochopení příčin a důsledků bitvy u Slavkova považuji za nejlepší práci české provenience věnující se komplexnímu pojetí bitvy u Slavkova, dle mého názoru, práci Jiřího Kovaříka *Slavkov 1805: Napoleonův největší triumf*. Třebíč 2013. Autor této práce zasvěceně, s využitím veškeré dostupné české i zahraniční literatury, shrnuje důvody vedoucí ke vzniku třetí protifrancouzské koalice a průběh Napoleonova obraného tažení proti vojskům této koalice roku 1805. Do detailu rovněž popisuje bitevní střet armád u Slavkova a z jeho výsledku plynoucí uspořádání evropského mocenského systému vyplývající z výsledku této bitvy.

Z prací věnovaných připomínání si napoleonského odkazu na jižní Moravě, s přihlédnutím k osudům civilního obyvatelstva v době bitvy Tří císařů, lze vyzdvihnout především dílo Aloise Slováka: *Bitva u Slavkova*. Brno, 1898. Tímto dílem se páter Alois Slovák snažil o připomenutí této významné dějinné události, která proběhla 2. prosince 1805 na polích východně a jihovýchodně od města Brna. Jednalo se o jednu z prvních prací věnovaných bitvě u Slavkova, která si kladla za cíl připomenout význam této dějinné události a detailněji popsat dopad bitvy na místní obyvatelstvo. Páter Slovák se tímto dílem zároveň snažil znovuoživit ideu připomínání zde padlých vojáků.

Dalšími pracemi věnovanými počátkům vzniku napoleonského kultu na jižní Moravě, jmenovitě počátkům pořádání společenských akcí věnovaných bitvě u Slavkova v meziválečném Československu je práce Martina Ráji *Napoleonská výstava a hry ve Slavkově u Brna ve 30. letech 20. století*, 2006 zabývající se, jak již z názvu vyplývá Napoleonskými hrami uskutečněnými na zámku ve Slavkově u Brna ve druhé polovině 30. let. Další prací, snažící se nastínit tradice bitvy u Slavkova od bitvy samotné do roku 2000, je práce Jana Špatného *Tradice bitvy u Slavkova*, 2001. Tato práce je bohužel spíše přehledová a pro svůj široký záběr ztrácí hlubší vhled do tohoto tématu.

Dalšími podstatnými zdroji informací pro vznik této práce jsou knihy Františka Kopeckého *Norbert Brassinne - poutník míru: *18. 9. 1907 +28. 9. 1988 = Norbert Brassinne - Pélerin de la Paix*, 2006 a další jeho dílo *200 let tradic bitvy u Slavkova*, 2006. Tento amatérský regionální historik zabývající se tématem napoleonských válek na slavkovském bojišti se snaží o zaznamenání regionální, poněkud přehlížené, historie slavkovského bojiště. Především se zaměřuje na zaznamenání moderní historie vzniku vzpomínkových akcí věnovaných bitvě u Slavkova od poloviny šedesátých let 20. století po současnost (2020).

Prací, jejíž snahou je zaznamenání historie vzniku jednotlivých klubů vojenské historie účastnících se vzpomínkových akcí věnovaných bitvě u Slavkova, je kniha Jana Dvořáka a Pavla Zachovala *Oživlá historie: Vojáci napoleonských válek z Čech, Moravy a Slovenska na prahu 21. století*, 2000 zaměřující se na počátky vzniku jednotlivých českých klubů vojenské historie věnujících se připomínání napoleonské historie na slavkovském bojišti. Tato práce pocházející z roku 2000 je vhodná k popsání vzniku fungování jednotlivých klubů vojenské historie působících na slavkovském bojišti, ale pro dobu svého vzniku je již bohužel zastaralá.¹

Z vysokoškolských kvalifikačních prací věnujících se popisu rekonstrukcí napoleonských válek, konkrétně účastníků vzpomínkových akcí na bitvu u Slavkova lze uvést práci Tomáše Dostala *Subkultura milovníků napoleonských válek, aktivně se účastnících jejich rekonstrukcí*, Filozofická fakulta, Masarykova univerzita, Brno, 2014. Tato práce i přes svůj značný potenciál bohužel nahlíží na tuto subkulturu velmi povrchně, nezachází do detailů

¹ Některé popisované kluby vojenské historie věnující se napoleonskému období pocházející z České republiky popisované v této práci již zanikly, přetřansformovaly se, nebo se jejich členská základna rozpadla a kluby fakticky zanikly.

a téma tohoto výzkumu není, dle mého mínění, plně využito. V některých svých částech je tato práce navíc fakticky nesprávná.

Současnému napoleonskému reenactmentu na jižní Moravě se u příležitosti dvouletého výročí této významné bitvy v roce 2005 věnovala i Česká televize ve spolupráci se společností Davay communications. V dokumentárním pořadu *Austerlitz 1805 – Slavkov 2005* se autoři tohoto dokumentu pokusili, pro nezúčastněného pozorovatele velmi poutavou a přístupnou formou, s pomocí členů klubů vojenské historie věnujících se připomínání tohoto historického období, přiblížit divákovi tohoto pořadu napoleonský re enactment a bitvu u Slavkova v sérii dokumentárních pořadů. Tento televizní dokument nabízí divákovi propojení historie bitvy u Slavkova a současnosti spojené s jejím každoročním připomínáním vzhled do událostí spojených s touto bitvou a zároveň představuje český napoleonský re enactment široké veřejnosti.²

² Dokumentární pořad Austerlitz 1805 – Slavkov 2005 <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1181687318-austerlitz-1805-slavkov-2005/>

1 Počátky připomínání napoleonské historie na jižní Moravě v první polovině 20. století

Pro francouzského císaře Napoleona I. a jeho *Grande Armée* vítězná bitva u Slavkova z 2. prosince 1805 ukončující válku III. protifrancouzské koalice ovlivnila politickou mapu Evropy počátku 19. století na několik dalších let. Císař Napoleon v následujících letech na toto svoje slavné vítězství často vzpomínal a považoval je za svou nejlépe svedenou bitvu a své nejslavnější vítězství.³

Výsledkem této bitvy nebyla pouze potupná porážka jeho nepřátel – Rakouského císařství a Ruského impéria.⁴ Z porážky spojeneckého vojska nevyplývaly pouze ztráty na životech vojáků, kteří tuto bitvu vybojovali a další pro Rakousko i Rusko utrpěné lidské, materiální a územní ztráty. Okolnosti vedoucí k válce s Francií roku 1805, průběh válečného tažení a rovněž i výsledek bitvy u Slavkova nesmazatelně ovlivnily životy obyvatel téměř celého rakouského císařství i zbytku tehdejší Evropy.⁵

Nejznatelněji se přítomnost v té době zneprátelených francouzských a spojeneckých rusko – rakouských armád podepsala na civilním obyvatelstvu tehdejšího Znojemského a Brněnského kraje. Především tyto dva kraje⁶ nesly před a následně i po slavkovské bitvě hlavní tíhu plynoucí z přítomnosti obou armád, respektive z výsledku bitvy vyplývající přítomnosti francouzského okupačního vojska na jižní Moravě.⁷ Místní obyvatelstvo bylo tedy tím, kdo z výsledku tohoto válečného střetnutí nejvíce vytrpěl.⁸

³ KOVAŘÍK, Jiří. *Slavkov 1805: Napoleonův největší triumf*. Třebíč, 2013, s. 592 – 595.

⁴ Tyto dva státy, finančně podporované Velkou Británií, vyhlásily a uskutečnily útočnou válku vůči Francii. Válku ovšem vyhlásili přímo císaři Napoleonovi, nikoliv Francii jako zemi. O to větší muselo být Slavkovské vítězství pro císaře Francouzů Napoleona Bonaparta větší zadostiučinění. Porazit své nepřátele, zvláště přihlédneme – li k tomu, že se tomu stalo v den prvního výročí své korunovace císařem Francouzů.

⁵ KOPECKÝ, František. *Bitva u Slavkova a Morava v letech 1805-1806: kdy její obyvatelé byli sužováni pohyby vojsk, souvisejícími s bitvou u Slavkova, která ovlivnila dějiny tehdejší Evropy*. Brno, 2001. s. 135 – 137.

⁶ Nejenom tyto dva kraje byly postiženy přítomností francouzských vojáků. Francouzské hlídky se vydávaly na průzkumy, při nichž drancovaly obyvatelstvo. Příkladem mohou být zápisy z farních kronik vsí Slatinice nebo Olšany nacházející se v nedalekém okolí města Olomouce. Další z mnoha kronikářských záznamů spojených s francouzskými vojáky na Moravě roku 1805 je z města Jevíčka nacházejícího se cca 60 kilometrů severně od Brna, kde francouzští husaři požadovali peníze ve zlatě. Poměrně zajímavý je jejich další požadavek na několik tisíc párů bot.

⁷ Detailnější pohled na přítomnost rakouských, ruských a francouzských vojsk na jižní Moravě roku 1805 nabízejí tyto práce, které se zaměřují na dopad přítomnosti armád na civilní obyvatelstvo. Namátkou zmiňme tato díla:

KOPECKÝ, František. *Bitva u Slavkova a Morava v letech 1805-1806: kdy její obyvatelé byli sužováni pohyby vojsk, souvisejícími s bitvou u Slavkova, která ovlivnila dějiny tehdejší Evropy*. Brno: Onufrius, 2001. 182 s.

Již 12. ledna 1806 opustili francouzští vojáci Brno⁹ a během několika dalších dní vyklidili i zbytek jižní Moravy.¹⁰ Po odchodu hlavních sborů francouzské armády zůstalo ovšem na jižní Moravě ve vojenských špitálech velké množství zraněných vojáků obou armád neschopných transportu, kteří se měli po svém uzdravení vrátit zpět ke svým jednotkám.¹¹

Kromě přeživších aktérů bitvy u Slavkova, primárně francouzských raněných a dezertérů,¹² kteří se na jižní Moravě usadili a jejich potomci zde žijí dodnes, zůstalo v této krajině také velké množství padlých vojáků obou válčících stran.¹³ Tito padlí hrdinové byli pohřbeni v hromadných hrobech,¹⁴ které se nacházejí po celém prostoru slavkovského bojiště. Úcta k mrtvým, péče o pohřebiště, obzvláště o válečné hroby a připomínání si padlých je jedním ze znaků civilizované kultury. Rovněž nad hromadnými hroby padlých hrdinů bitvy u Slavkova vyrostly, společnou péčí několika generací obyvatel slavkovského bojiště, kříže, které měly označovat místa posledního odpočinku padlých a symbolicky tyto místa ochraňovat. Vlivem času však tyto původní dřevěné kříže podléhaly zkáze a obyvatelé okolních vesnic je postupně počali nahrazovat trvalejšími kamennými či kovovými kříži.¹⁵

S odstupem času se na tuto významnou historickou událost, která na několik dalších let výrazně ovlivnila životy tehdejších obyvatel jižní Moravy, počalo zapomínat jako na plynulou a dávnou minulost která se již nedotýká života současníků obývajících slavkovské bojiště.¹⁶

UHLÍŘ, Dušan. *UNTERWEEGER, Kajetán Francouzi v Brně v roce 1805 aneb Moje utrpení v Trasslerově domě v Brně za přítomnosti Francouzů od 15. listopadu 1805 do 10. ledna 1806*. Brno: 606. ZO Svazarmu Zbrojovky Brno, 1983. 45 s.

MODRLÁK, Michal. *Odras pobytu francouzských, ruských a rakouských vojsk na Moravě roku 1805 ve vybraných kronikách*. Olomouc, 2017. Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta. Vedoucí práce doc. Mgr. Radmila Švaříčková Slabáková, Ph.D.

⁸ Nejcennějšími prameny, které popisují strádání obyvatelstva sužovaného pobytem jak vlastních, tak nepřátelských armád jsou, školní, farní a obecní kroniky. Kupříkladu uveďme kroniky obcí Blučina, Křenovice, Pustiměř nebo farní kroniku obce Kučerov.

⁹ UHLÍŘ, Dušan. *Slunce nad Slavkovem*. Třebíč, 2000. s. 427.

¹⁰ Francouzské vojsko museli opustit Moravu v souladu s podmínkami Prešpurského míru z 26. prosince 1805.

¹¹ VAŇÁČEK, Michael. *Francouzové a Morava v době Velké francouzské revoluce a koaličních válek*. 1. vyd. Brno, 1965. s. 98 – 99.

¹² Žádosti francouzských dezertérů o povolení k pobytu směřované Moravskému zemskému guberniu nabízí velice zajímavý fond B 95, karton 281, inv. č. 556 uložený v Moravském zemském archivu Brno.

¹³ SLOVÁK, Alois. *Bitva u Slavkova*. Brno, 1898. s. 142.

¹⁴ Páter Slovák ve svém díle *Bitva u Slavkova* uvádí, že v prostoru slavkovského bojiště se nachází minimálně 22 hromadných hrobů vojáků všech tří stran a další stovky hrobů vojáků jsou neznámé.

¹⁵ PROCHÁZKA, Alois. *Památky z bitvy u Slavkova r. 1805*. Slavkov u Brna, 1931. s. 9.

¹⁶ Je logické, že poražené Rakouské císařství nemělo zájem si na tomto místě připomínat svůj vojenský debakl a spíše se soustředilo na oslavování svých vítězných bitev svedených s armádou císaře Napoleona, v místech, kde se rakouské císařské armádě podařilo ušetřit svým protivníkům hořké porážky. Jako příklad uveďme slavné památníky z bojiště u Aspern – Esslingu, pomník Spicího lva věnovaný kapitánu Hermannu von

1.1 Činnost pátera Aloise Slováka k oživení napoleonské idey na slavkovském bojišti

Jednou z nejdůležitějších osobností, která se zasloužila o připomínání osudů a piety slavných padlých bitvy u Slavkova, byl brněnský katolický kněz a pedagog páter Alois Slovák. Slovákovo zaujetí pro bitvu u Slavkova a především jeho snaha o vybudování důstojného ústředního památníku připomínajícího padlé vojáky z bitvy tří císařů vedla ke vzniku jeho knihy *Bitva u Slavkova*. V tomto svém díle, které nabylo nebývalého úspěchu, se pokoušel, nejenom s pomocí zápisů z místních dobových kronik, připomenout pozapomenutou historii bitvy u Slavkova a svým současníkům ukázat, jak se tento bitevní střet podepsal na obyvatelstvu slavkovského bojiště, ale i celé jižní Moravy. Celkový výtěžek získaný z prodeje této publikace zamýšlel věnovat páter Slovák na vybudování důstojného památníku obětem bitvy u Slavkova. Pokoušel se tak o popularizaci zde proběhlé a bohužel pozapomenuté, dějinné události, která ovlivnila jak životy předků místních obyvatel, tak obyvatel celého Rakouského císařství. Památnými se stala tato slova pátera Slováka:

„Znám hřbitov, nesmírný hřbitov, čtyři hodiny cesty dlouhý, dvě hodiny široký, znám hřbitov, na němž odpočívají tisíce nebožtíků: synů, bratrů, otců. A jejich hrobů nikdo nezdobí, jejich hrobů nikdo neosvětluje a na jejich hrobech se nikdo nemodlí. Jsou to zapomenuté hroby na rozsáhlém bojišti prateckém. Hřbitove pratecký, pole svatě! Svatým jsi, proto, že sám nebeský hospodář o tebe stará. Neboť nad tvými nebožtíky tak záhy svět zavřel paměť svou.“¹⁷

Jeho zápal pro připomínání slavné a pozapomenuté historie, neutuchající píle, literární a popularizační činnost věnovaná bitvě u Slavkova se setkala s velkým ohlasem. Jeho kniha – *Bitva u Slavkova* byla vydaná dvakrát po sobě (1897, 1898) a veškerý její náklad byl velmi rychle rozprodán.¹⁸ Takto bylo získáno dostatečné množství peněz potřebných k ustanovení spolku, jenž si kladl za cíl zřídit důstojný ústřední monument všem obětem bitvy u Slavkova. V listopadu roku 1899 byl tedy v panském hostinci „Na Bednárně“ v Sokolnicích zřízen šedesáti členný *Komitét pro zřízení důstojného pomníku na bojišti slavkovském*.¹⁹²⁰ Předsedou tohoto výboru se stal iniciátor jeho vzniku páter Alois Slovák.

Hermannsdorfovi v průsmyku Predel nebo památníky budované okolo obcí Chlumeč a Přestanov v severních Čechách.

¹⁷ SLOVÁK, *Bitva u Slavkova*. 1898. s. 142.

¹⁸ Mezi sběrateli věnujícími se napoleonskému období a především bitvě u Slavkova je tato kniha velmi ceněná.

¹⁹ HANÁK, Jaromír. *Mohyla míru a bitva u Slavkova*. Brno, 2000. s. 14.

Obzvláště jeho zásluhou se podařilo Komitétu získat dostatek finančních prostředků na vybudování této stavby, která se měla nacházet na Prateckém kopci a měla sloužit jako pomník bitvy u Slavkova a zároveň jako místo posledního odpočinku vojáků padlých v této bitvě.²¹

Samotná realizace stavby památníku nazvaného Mohyla míru proběhla v letech 1910 – 1912. Autorem návrhu a stavebního projektu Mohyly míru se stal pražský architekt Josef Fanta.²² Otevření památníků bylo plánováno na srpen roku 1914.²³ Z důvodu právě probíhající světové války bylo slavnostní otevření Mohyly míru odsunuto na neurčito. Po skončení první světové války a následných nezbytných opravách zapříčiněných neudržováním stavby během probíhající světové války byla Mohyla míru slavnostně předána k užívání veřejnosti 25. března 1923.

Páter Alois Slovák do konce svého života žil myšlenkou na padlé vojáky z bitvy u Slavkova a svým holdem vzdaným těmto hrdinům – Mohylou míru. Jeho smrtí 23. března 1930 přišlo slavkovské bojiště o velikou osobnost. Propagátora myšlenky mírových vzpomínek na bitvu u Slavkova a autora důstojného památníku padlých nejenom v bitvě u Slavkova, Mohyly míru.²⁴

²⁰ SLOVÁK, Alois. *Na bojišti slavkovském*. Brno, 1922. s. 72

²¹ Tento památník byl zbudován jako místo posledního odpočinku padlých vojáků, nikoliv jako místo oslavy bitvy u Slavkova. Výstižná je tato věta: *Mohyla míru bojuje na světovém válčisti za světový mír*. Tato symbolická věta plně vystihuje poslání památníku Mohyly míru na Prateckém návrší.

HANÁK, *Mohyla míru a bitva u Slavkova*. 2000. s. 21.

²² Jeho návrh byl vybrán ze šesti návrhů jako nejlepší v roce 1906. S projektovou dokumentací si ovšem tento pražský architekt dal načas a se stavbou Mohyly míru se započalo teprve roku 1910.

²³ Problémem při otevření tohoto mírového památníku se stala snaha Aloisem Slovákem nechat kapli nacházející se v Mohyle míru vysvětit jak katolickým, tak pravoslavným ritem. Tento jeho požadavek se ale nesetkal s pochopením. Toto byl důvod, proč mělo dojít k slavnostnímu otevření kaple až v srpnu roku 1914 téměř dva roky po dokončení stavby.

²⁴ POJSL, Miloslav. *Alois Slovák a idea Mohyly Míru*. In: SAMEK, Jakub et al. Třetí koaliční válka 1805. Sborník přednášek slavkovské konference "Evropské aliance 18. století - aliance Evropy kolem impéria Velkého národa. Slavkovská bitva a její pozadí" a původních prací vztažených k událostem roku 1805. Třebíč, 2004. s. 71.

1.2 Napoleonská idea za první Československé republiky ve Slavkově u Brna

S rozpadem Rakousko – Uherska a vznikem nové samostatné republiky v roce 1918 – republiky Československé nastala pro připomínání napoleonské historie na slavkovském bojišti nová, příznivá doba, která byla péčí o toto bojiště nakloněna. Impulzem pro obrození vazeb úřadů i místních obyvatel směrem k bojišti byla profrancouzsky nakloněná vojenská i zahraničně politická orientace poválečného Československa.²⁵ Osobou, která tyto vazby na Francii tvořila a velice propagovala, byl především tehdejší ministr zahraničních věcí Dr. Edvard Beneš.²⁶ Mimořádně příznivě se k tomuto novému přátelství a spojení, jako pomyslný integrál, propojující Československou republiku a Francii nabízelo slavkovské bojiště, které tyto dva státy pojilo vojensky i zahraničně politicky.²⁷

Jedním z míst přímo pojících Československou republiku a Francouzskou třetí republiku v místě slavkovského bojiště představovalo návrší Žurán.²⁸ Toto návrší, nacházející se v těsné blízkosti bývalé císařské silnice spojující Brno a Olomouc, představuje významný krajinný prvek, ze kterého je rozhled po celém slavkovském bojišti. Z tohoto místa francouzský císař Napoleon řídil úvodní část bitevního střetnutí před tím, než se po úspěchu na jižním úseku bojiště přesunul se svým štábem na Pratecké návrší, z nějž kontroloval závěr bitevního střetnutí.²⁹ Dále na úpatí tohoto návrší shromáždil císař Napoleon svoji zálohu v podobě Oudinotovy granátnické divize a své pěší Císařské gardy.³⁰ Toto místo má tedy jasnou symboliku propojující Francii a Moravu, respektive české země jako celek.

Jako připomínka na, pro francouzskou armádu vítěznou, bitvu u Slavkova a prvek vojensky integrující dva spřátelené státy – Francii a Československo byl 3. července 1930 na vrcholu Žuráně odhalen památník.³¹ Zhotoven byl v podobě leštěného žulového kvádrů, na jehož horní ploše se nachází bronzová deska s plastickou mapou slavkovského bojiště.³²

²⁵ PERNES, Jiří, SÁČEK, Karel a KROPÁČKOVÁ, Lubomíra. *Slavkov u Brna = Austerlitz: město nejen se slavnou historií*. Slavkov u Brna. s. 175.

²⁶ PACNER, Karel. *Osudové okamžiky Československa*. Praha, 2012. s. 140.

²⁷ Vždyť v prostoru bojiště je pochováno na několik tisíc padlých francouzských vojáků, hrdinů bitvy u Slavkova.

²⁸ Návrší Žurán ve skutečnosti představuje soubor mohyl (celkově byly při archeologických výzkumech mezi léty 1948 – 1950 objeveny tři mohyly) a dvou šachtových hrobů různého stáří.

²⁹ tamtéž, s. 360.

³⁰ UHLÍŘ, *Slunce nad Slavkovem*. 2000. s. 274.

³¹ Jan Špatný uvádí ve svém příspěvku Napoleonské války a České země rokem odhalení památníku na Žuráni 3. červenec 1931! ŠPATNÝ, Jan. *Tradice bitvy u Slavkova*. In: ŠEDIVÝ, Ivan et al. *Napoleonské války a české země*. Brno, 2001. s. 248.

³² Nenechavé ruce zlodějů častokrát tuto desku z tohoto památného místa zcizily. Naposledy se tak stalo roku 2004.

Autorem žulového památníku nacházejícího se na mírně upraveném návrší byl pražský architekt Vojtěch Kerhart.³³ Na bronzové desce, se nachází plastická mapa slavkovského bojiště znázorňující rozestavení znesvářených armád 2. prosince 1805 v 7 hodin ráno. Autorem originálního bronzového odlitku mapy byl umělecký slévač Karel Barták.³⁴

Památník nechal zbudovat generální štáb československé armády, jmenovitě tehdejší náčelník generálního štábu československé branné moci, armádní generál Jan Syrový z popudu francouzského maršála Louise Francheta d'Esperey. Slavnostního odhalení památníku 3. července 1930 se účastnil československý ministr národní obrany JUDr. Karel Viškovský spolu s generály Janem Syrovým a Aloisem Podhajským. Francouzskou stranu zastupovali generálové Eugène Mittelhauser, Louis-Eugène Faucher, Gaston Duffour a Joseph Jean Le Blévec.³⁵ Umělý vrcholek³⁶ tohoto návrší spolu s památníkem byl v meziválečném období uváděn jako exeterritoriální území Francie.³⁷

Fenomén bitvy u Slavkova, spojovaný s osobností pátera Aloise Slováka, si v nové době uvědomovalo spousta lidí a vidělo v ní i jiné možnosti na připomínání této historie.³⁸ V srpnu roku 1930 vznikla idea k ustanovení spolku s názvem Napoleonská výstava ve Slavkově u Brna.³⁹ Členové tohoto spolku si dali za cíl uspořádat ve Slavkově u Brna, na bývalém zámku hraběte Kounice, Napoleonskou výstavu.⁴⁰ Tato výstava na slavkovském zámku, kterou svým jménem zaštitilo mnoha významných československých

³³ KOPECKÝ, František. *Autor památníku na Žuráni Ing. arch. Vojtěch Kerhart*. In: SAMEK, Jakub et al. Třetí koaliční válka 1805. Sborník přednášek slavkovské konference "Evropské aliance 18. století - aliance Evropy kolem impéria Velkého národa. Slavkovská bitva a její pozadí" a původních prací vztažených k událostem roku 1805. Třebíč, 2004. s. 86 - 87.

³⁴ KOPECKÝ, František. *Maršál Franchet d'Esperey a Žurán*. Brno, 2017. s. 22.

³⁵ KOPECKÝ, František. *Maršál Franchet d'Esperey a Žurán*. 2017. s. 22

³⁶ Žurán Šlapanicko - suburbanizovaná krajina. *Krajinná paměť* [online]. [cit. 2018-11-10]. Dostupné z: http://www.uake.cz/data/moderni_kronika/r3-slap.html

³⁷ V dnešní době tomu již tak není. Dle katastrálních map je vlastníkem pozemku, na němž se tento památník nachází, obec Podolí.

https://nahliznidokn.cuzk.cz/ZobrazObjekt.aspx?encrypted=dcppgB1twccem_vZ7Dp80DsY8LvGPWmmaokEi_jikRbyTFzuzbYz0X475NfRoQfXRRq0Tb15mTNG9nPakQV8Mu7lRc5f_VK2cdeVBdSahqv8Qya1Aq8Itas85yz_SxvYiS2R--tHg19V8=

³⁸ Páter Alois Slovák umírá v Brně 23. března 1930. Jeho smrt vzbouzí ideu dalšího připomínání padlých vojáků bitvy u Slavkova.

³⁹ Ani ne měsíc po odhalení památníku na Žuráni.

⁴⁰ Výstava byla koncipována jako spojená napoleonsko – krajino – hospodářská výstava. Část věnovaná napoleonské historii byla uskutečněna na zámku ve Slavkově u Brna. Druhá část výstavy, zemědělské, průmyslové, živnostenské a kulturní, byla umístěna do budovy obecné a měšťanské školy, Zemské odborné hospodářské školy, Zemské drůbežárny a klášterní budovy ve Slavkově u Brna.

i zahraničních osobností, byla slavnostně zahájena 28. června 1931. Pátého července téhož roku si ji prohlédl i prezident Tomáš Garrigue Masaryk při své cestě po jižní Moravě.⁴¹

Při příležitosti konání výstavy byla vydána publikace Slavkov (Napoléon – Austerlitz 1805 – 1931), zároveň vyšel i Katalog Napoleonské výstavy s popisem všech vystavovaných exponátů napoleonské části výstavy. Napoleonských památek se podle katalogu sešlo na výstavě celkem 493. Exponáty byly rozmístěny v 12 sálech zámku ve Slavkově u Brna a dominovala jim busta císaře Napoleona ze sbírek Emmy Destinové umístěná v Salla terraně slavkovského zámku.

Slavkovská napoleonská výstava se stala podnětem pro projekt nově budovaného „krajského“ muzea ve Slavkově u Brna, které se mělo specializovat na napoleonskou tematiku. Základem sbírek nově projektovaného muzea měla být část exponátů, které se po skončení výstavy podařilo udržet ve městě. Tyto předměty tvoří základ dnešního sbírkového fondu Historického muzea ve Slavkově u Brna. Nové muzeum dostalo název Napoleonské muzeum a jeho vznik je kladen do roku 1933.⁴²

Spolu s Napoleonským muzeem vznikl ve Slavkově u Brna ve stejném roce i Klub přátel Francie, který založili bývalí členové výstavního výboru v čele s dr. Jaroslavem Gregorem. Podle stanov spolku bylo jejich hlavním cílem *studium napoleonské problematiky, výchova k osobní statečnosti a vlastenecké obětavosti*. Snahou okruhu lidí kolem Jaroslava Gregora byla tedy podpora návštěvnosti slavkovského bojiště a rozvoj turistiky ve slavkovském kraji. Klub získal pro Napoleonské muzeum, které zároveň spravoval, tři místnosti v přízemí levého křídla zámku.⁴³

Nejvýznamnějším počinem připomínajícím bitvu u Slavkova široké společnosti byly v meziválečném období Napoleonské hry. První Napoleonské hry se ve Slavkově u Brna konaly 10. září 1933. Předseda Klubu přátel Francie dr. Jaroslav Gregor byl osobou nejpopulárnější k popisu příprav a průběhu Napoleonských her probíhajících na zámku ve Slavkově u Brna.

⁴¹ RÁJA, Martin. *Napoleonská výstava a hry ve Slavkově u Brna ve 30. letech 20. století*. In: KOTULÁN, Jaroslav a UHLÍŘ, Dušan. *Evropa 1805: Sborník prací V. mezinárodního napoleonského kongresu Brno 26. - 28. září 1805*. Brno, 2006, s. 737.

⁴² tamtéž s. 737 – 8.

⁴³ SAMEK, Jakub. *Napoleonské dny - historie. Projekt Austerlitz* [online]. 6. 8. 2004 [cit. 2018-11-20]. Dostupné z: <https://www.austerlitz.org/cz/napoleonske-dny-historie/>

„Tím popudem k uspořádání Napoleonských her byl dopis jistého pana Bonamyho, knihovníka vojenské vysoké školy v Saint-Cyru.⁴⁴ Tento Bonamy mi detailně popsal, jak každoročně chovanci této školy oslavují výročí bitvy u Slavkova.⁴⁵ Slavnost nazývají Svatý Slavkov a na školním dvoře za účasti důstojníků provedou bitevní ukázkou slavné bitvy. Oděni jsou v historických stejnokrojích.⁴⁶ Myšlenka provést tento „Svatý Slavkov“ ve Slavkově u Brna byla od té doby přetřásána několikrát v Klubu přátel Francie. Velkolepé provedení vyžadovalo především ohromné přírodní jeviště a velkou masu účinkujících. Středem naší pozornosti byl slavkovský zámek, svědek Napoleonových vítězných dnů. Jeho park o rozloze 16 ha se nám zdál jevištěm i hledištěm nejpriznivějším, ale také nejnedostupnějším. Když však pomocí pana ředitele Popelky dostalo se nám povolení nynějšího majitele zámku velkostatkáře Josefa Pálffyho,⁴⁷ bylo třeba vytvořit po vzoru Saint-Cyru program her. Při tom jsem musel přihlížet, aby hry byly co nejvíce slavkovské, t.j. zařadit do nich všechny významné epizody týkající se bitvy u Slavkova“

„Rozměr jeviště bez dekorací, jediné s pozadím zámku, ukládalo mi vytvořit hry, při nichž praktiky průměrného jeviště v přírodě naprosto selhávají. A tak hry z původně předpokládaných 200 osob počítají nyní s minimem 500 účinkujících. V pěti scénickou hudbou stmelených obrazech kreslí události od 1. – 6. prosince 1805; náladu vojska v předvečer bitvy (1.XII.), úsek bitvy pod Žurání (2.XII.), scény po bitvě (3.XII.), setkání Napoleonovo s Františkem u Spáleného mlýna (4.XII.), vojenskou přehlídku ve Slavkově (5.XII.) a odjezd Napoleonův ze Slavkova do Brna (6.XII.). Někde bylo ovšem nutné v zájmu dramatickosti upravit čas a místo děje, zejména pokud se týče zimní doby. V podstatě jsou však hry čistým a plastickým náznakem dnů, které zapsaly Slavkov na významnou stránku světových dějin.

⁴⁴ L'École spéciale militaire de Saint-Cyr – kadetní škola pro pěchotu založena roku 1802 prvním konzulem Francouzské republiky Napoleonem Bonapartem.

⁴⁵ Výročí bitvy u Slavkova si frekventanti školy Saint-Cyr připomínají doopravdy každoročně. Vybraní zástupci z řad studentů a velení školy se rovněž účastní vzpomínkových akcí bitvy u Slavkova jako pozorovatelé. Frekventanti školy Saint-Cyr ve svých slavnostních uniformách jsou nepřehlédnutelní a účastní se všech nejdůležitějších bodů vzpomínkových akcí na bitvu u Slavkova.

⁴⁶ Jejich uniformy i moderní zbraně působí poněkud bizarně. Nechybí jim ovšem zápal pro věc a připomínání si svých válečných tradic. Každoročně si v tento den celá škola připomíná i při večerním pietním aktu *tous les Saint-Cyriens morts pour la France*.

https://www.facebook.com/saintcyrcoetquidan/photos/pcb.1415621598569063/1415619325235957/?type=3&th_eater

⁴⁷ Vybraná citace pochází z roku 1933!

Takto narozené hry dostaly dobré chůvy a opatrovníky. V první řadě režiséra Otto Čermáka, jehož umělecké jméno mluví více než mnoho slov.⁴⁸ Dále pplk. Dvořáka, korektora vojenských částí, pplk. Kuželu, dr. Fulíka, důstojníky brněnské posádky a výborné slavkovské ochotníky. K širší spolupráci se ochotně přihlásila řada spolků a organizací. Zkouška stihá nyní zkoušku. Vše jde radostně od podlahy. Radiojournal zkouší, jak nejlépe by umožnil vysílání her po radiových vlnách, kameramani se připravují k důstojnému zachycení her na bílé plátno biografů. Sekretariát zdolává nával přihlášek. Již dnes (pozn.: 20. 8. 1933) se dá říci, že dne 10. září bude Slavkov městem autobusů, pro něž je připraveno rozsáhlé a bezpečné parkování. Dlužné také připomenout, že dopoledne od 7 – 12 hodin je otevřená zámecká obrazová galerie a že s návštěvou her lze spojit prohlídku krásné Mohyly míru a účast na oslavách Kounicových.⁴⁹

Hry se konají pod protektorátem francouzského velvyslance v Praze Léona Noëla, v čestném předsednictvu zasedají a účast přislíbili ostatní oficiální představitelé Francie u nás, mezi nimi náš vzácný přítel a otcovský rádce brněnský francouzský konzul Achille Jeuniau. Očekává se, že pozvání pořadatelů vyhoví minimálně ministr doktor Beneš a řada významných osobností polských, jugoslávských, rumunských a holandských.“

Napoleonské hry proběhly velice úspěšně a za tak hojně účasti obecnstva, že se někteří do zámeckého parku ani nemohli vměstnat.⁵⁰

Druhé Napoleonské hry ve Slavkově uspořádala Napoleonská společnost v Brně společně s Klubem přátel Francie opět na zámku ve Slavkově u Brna dne 16. 6. 1935. Na hrách aktivně spolupracovaly obce Jiříkovice a Prace. Protektorem her se stal tehdejší dlouholetý ministr zahraničí Dr. Edvard Beneš, velký propagátor spojení s tehdejší Francouzskou republikou. Napoleonské hry představovaly živý památník slavného vítězství Velké armády u Slavkova. Zároveň manifestovaly utužení přátelských československo – francouzských vztahů a usilovaly o zvýšenou národní brannost. Druhé Napoleonské hry proběhly opět za vysoké účasti obecnstva společně s účastí 800 účinkujících včetně důstojníků a vojáků brněnské posádky v replikách historických uniforem všech tří nepřátelských armád střetnutých se 2. prosince 1805 v bitvě u Slavkova. Představitelé císaře

⁴⁸ Znamý brněnský herec hrající v Brněnském národním divadle.

⁴⁹ Odhalení pamětní desky ve Slavkově - Václav hrabě Kounic, politik a mecenáš brněnské vysoké školy.

⁵⁰ LUKŠÍČEK, Michal. *Napoleonské hry: Napoleonské hry ve Slavkově před 85 lety*. 18 de Ligne, Compagnie de Grenadiers [online]. [cit. 2018-11-06]. Dostupné z: <https://www.18eme.cz/clanky/extra/napoleonske-hry-ve-slavkove-pred-85-lety.html>

Napoleona ztvárnil herec Národního divadla v Praze Bedřich Karen. Kromě celé řady zahraničních hostů byli na Napoleonských hrách roku 1935 přítomni také zástupci vysoké československé generality, jmenovitě náčelník československého generálního štábu armádní generál Ludvík Krejčí, zemský vojenský velitel pro Moravu armádní generál Sergěj Vojtechovský a divizní generál Antonín Hasal.⁵¹

Třetí Napoleonské hry ve Slavkově se v roce 1937 rozhodnutím valné hromady Napoleonské společnosti v Brně z hospodářských důvodů nekonaly. Při návštěvě Paříže představiteli Napoleonské společnosti v Brně byla tohoto roku pouze uložena prst' ze slavkovského bojiště u Napoleonova hrobu v tombě Invalidovny.

Poslední meziválečné Napoleonské hry se měly konat v termínu 11. – 18. června 1939 v Brně. Původně bylo za místo konání Napoleonských her vybráno Znojmo, ale z důvodu přesunu místa konání Napoleonského kongresu z Vídně do Brna bylo rozhodnuto i o přemístění místa konání III. Napoleonských her do tohoto města. Rovněž byla navrhována podstatná změna náplně Napoleonských her oproti rokům 1933 a 1935. Hry měly tentokrát trvat celý týden. Závěrem měla být předvedena mohutná scéna národní brannosti a československo – francouzské pospolitosti, v níž se měla značit paralela mezi válečnictvím od Wagramu a Znojma (1809) s dneškem (1939).⁵²

Mnichovská dohoda, zrada našeho neočekávanějšího spojence – Francie, fakticky likvidující první Československou republiku, udělala za všemi plány k pořádání Napoleonských her na slavkovském bojišti na dlouhou dobu konec. Rovněž přátelské vztahy mezi Československem a Francií byly značně ochlazeny. Během probíhající II. světové války nebyl čas, prostor a ani vůle na připomínání výročí slavkovské bitvy pořádáním velkolepých her nebo vzpomínkových akcí. Po skončení druhé světové války poté nová politická elita československého státu a orientace poválečné republiky na Sovětský svaz na téměř tři desítky let ukončily připomínání si bitvy u Slavkova a padlých vojáků z této bitvy.

⁵¹ RÁJA, *Napoleonská výstava*. In: KOTULÁN, UHLÍŘ. *Evropa 1805*. Brno, 2006, s. 738.

⁵² LUKŠÍČEK, Michal. *Napoleonské hry: Napoleonské hry ve Slavkově před 85 lety*. 18 de Ligne, Compagnie de Grenadiers [online]. [cit. 2018-11-06]. Dostupné z: <https://www.18eme.cz/clanky/extra/napoleonske-hry-ve-slavkove-pred-85-lety.html>

2 Norbert Brassinne a jeho činnost pro oživení vzpomínkových akcí na bitvu u Slavkova

Významným impulsem k znovuoživení napoleonské idey na jižní Moravě a novou popularizací historie slavkovského bojiště spojenou s připomínáním si obětí napoleonských válek bezprostředně a nesmazatelně se dotýkajících života obyvatel jižní Moravy⁵³ v době po druhé světové válce, byly návštěvy Norberta Brassinna, Poutníka míru, z belgického města Waterloo. Z bojiště, na němž jednou provždy skončila válečná štěstěna francouzského císaře Napoleona Bonaparta. Z bojiště tvořícího tak pomyslný epilog k jeho slavnému vítězství v bitvě u Slavkova.

Robert, Norbert,⁵⁴ Brassinne se narodil v Belgickém městě Braine – l' Alleud 18. září 1907. Jeho charakter byl velmi činorodý a jeho zájmy a podnikavost téměř nekonečné.⁵⁵ Jeho povahovou vlastností byla rovněž veliká zarputilost, kterou během svého života projevoval všemi možnými způsoby.⁵⁶ Po svých předcích zdědil velkou lásku k Victoru Hugovi, císaři Napoleonu Bonapartovi a místu svého rodiště, nacházející se v těsné blízkosti posledního bojiště císaře Napoleona, belgickému Waterloo.⁵⁷

Jeho upřímná záliba v napoleonské historii, neochvějná láska k císaři Napoleonovi a zároveň jeho tvrdohlavost se plně projeví v roce 1965. Toho roku uskutečnil, při příležitosti 150. výročí znovupřevzetí vlády císaře Napoleona ve Francii a bitvy u Waterloo, ve svých 58 letech, ambiciózní plán. Usmyslel si, že sám, pěšky a v dobové uniformě granátníka Císařské gardy dojde ze zátoky San Juan do belgického Waterloo. Tímto pochodem hodlal následovat cestu svého milovaného císaře a vykonat tak tuto symbolickou

⁵³ Další významnou bitvou napoleonských válek, která se uskutečnila na jižní Moravě, byla bitva u Znojma z 10. a 11. července 1809 a následný pobyt francouzských vojsk, která sužovala jihomoravské obyvatelstvo až do listopadu toho roku.

⁵⁴ Písmeno N počal Robert, Norbert Brassinne používat ve svém křestním jméně jako symbol obdivu k císaři Napoleonu Bonapartovi.

⁵⁵ Před okupací Belgie Německými vojsky v roce 1940 odjel se svou rodinou do Jižní Ameriky, zde založil nemocnici v Riu de Janeiru, v Belgickém Kongu, v Jadotville, spoluzakládal továrnu na zpracování kadmia. Po druhé světové válce se vrátil s rodinou do Belgie a ve Waterloo zrenovoval zchátralou budovu bývalého Hotel de Musée. V tomto komplexu budov zbudoval restauraci a rozsáhlé muzeum věnované památce bojiště u Waterloo a oslavě jeho velkého idolu, císaře Napoleona Bonaparta.

⁵⁶ Byl kupříkladu velký příznivce francouzského generála a posléze prezidenta Charlese de Gaulla. Jeho politické zájmy byly též velice ambiciózní. Byl velikým Valonským nacionalistou, který se angažoval o osamostatnění této části Belgie a jejímu připojení k Francouzské republice.

⁵⁷ KOPECKÝ, František. *Norbert Brassinne - poutník míru: *18. 9. 1907 +28. 9. 1988 = Norbert Brassinne - Pèlerin de la Paix*. Brno, 2006. s. 6 – 8.

pout' ze zátoky San Juan do Waterloo jako poctu císaři Napoleonovi a jeho vojákům. Tuto pout' konal sám a bez válečných myšlenek. Sám se označoval za Poutníka míru, *Pèlerin de paix*. Na svoji pout' vyrazil, stejně jako císař Napoleon se svojí Starou gardou roku 1815, v kompletní uniformě granátníka Císařské gardy – *Grognarda*, s puškou na rameni, 1. března 1965. Svůj záměr popsal ve svém vzletném prohlášení z 23. února 1965 takto:

*„Mám takřka 60 roků. Konám tento symbolický pochod ze zátoky San Juan do Waterloo bez válečných myšlenek. Konám ho pro sebe a s vírou v život. Pochodeň, kterou ponesu, oficiálně zapálil v zátoce /San Juan/ plukovník Runner, prezident výboru oslav 150. výročí vylovení Napoleona a jeho malé jednotky v roce 1815 na březích Francie. Plamen půjde po cestách a historických místech ve stopách císaře Napoleona.“*⁵⁸

Jak vidno z tohoto prohlášení vydaného před svým, pro tak starého člověka téměř nadlidským, výkonem byl Norbert Brassinne nejenom mistrem vzletných prohlášení, tak také člověkem s neuvěřitelnou osobní vůlí a vytrvalostí. Jeho pout', měřící téměř 1 100 kilometrů upoutala velkou pozornost tisku a posléze i televize. Dne 17. června 1965 uvítal Brassinna na úpatí Lvího návrší, obrovský dav obdivovatelů. Norbert Brassinne – Poutník míru přesvědčil všechny pochybovače a stal se na okamžik „hvězdou“. Tento jeho akt, který mu pomohl k mediální „slávě“, mu zároveň pomohl otevřít dveře při návštěvách slavných napoleonských bojišť, která se nacházela na opačné straně tehdejší železné opony. Takto se mu podařilo v napoleonské uniformě navštívit i tehdejší Sovětský svaz. Zde uctil památku všech padlých vojáků na bojišti bitvy u Borodina.

Mezi předky Norberta Brassinna se nacházeli rovněž vojáci, kteří bojovali v armádě francouzského císaře Napoleona.⁵⁹ Pierre-Joseph Brassinne narozený roku 1762 sloužil již od útlého věku ve francouzské armádě a roku 1789! se stal důstojníkem. Během svojí vojenské kariéry se zúčastnil všech válek císařství i poslední Napoleonovy bitvy, bitvy u Waterloo.⁶⁰ Možná tento fakt vedl tehdy 59 letého Norberta Brassinna, Poutníka míru, k návštěvě slavkovského bojiště nacházejícího se východně od Brna mezi městy Šlapanice a Slavkov u Brna roku 1966.

⁵⁸ KOPECKÝ, *Norbert Brassinne*. 2006. s. 10.

⁵⁹ Vojákem císaře Napoleona z rodu Brassinne byl Joseph-Pierre Brassinne, voják 112. řadového pluku.

⁶⁰ Po utrpeném zranění v bitvě u Waterloo 18. června 1815 našel orla, který odpadl z kočáru, kterým císař Napoleon opouštěl prohranou bitvu a tohoto orla si ponechal.

Důležitým momentem pro znovuoživení napoleonské tradice a vzpomínkových akcí pořádaných na slavkovském bojišti po druhé světové válce je tedy rok 1966. Rok po svém pochodu ze zátoky San Juan začal Norbert Brassinne - Poutník míru, jezdit každoročně, vždy v době okolo výročí nejslavnější bitvy císaře Napoleona, do tehdejšího Československa.⁶¹ Snažil se o vytvoření vazby mezi slavkovským bojištěm a belgickým bojištěm u Waterloo. Svoji první návštěvu Československa a slavkovského bojiště započal Brassinne 13. listopadu 1966. V Brně byl uvítán skupinou příznivců císaře Napoleona pod vedením pánů Josefa Dostála a A. B. Krále.⁶² Ubytoval se v dnes již neexistujícím brněnském hotelu Metropol a odtud vyrazil poznávat bojiště bitvy Tří císařů.⁶³ Jeho pobyt byl samozřejmě zaznamenán představiteli města Brna. Jako část své pouti míru se na nádvoří brněnské Nové radnice poklonil obětem 2. světové války.⁶⁴

Hlavní náplní návštěvy Československa bylo ovšem slavkovské bojiště a uctění památky zde padlých napoleonských vojáků, bez ohlednosti na jejich národnost nebo vyznání, na Mohyle míru.⁶⁵ Jeho přítomnost na slavkovském bojišti, upřímný a veselý naturel a v neposlední řadě jeho vzezření, voják v napoleonské uniformě s medvědicí na hlavě a puškou přes rameno, zapůsobilo na všechny lidi, se kterými se setkal.⁶⁶ O jeho první návštěvě slavkovského bojiště pojednává zápis z kroniky obce Jiříkovice:

⁶¹ Jedinou výjimkou, rokem kdy slavkovské bojiště nenavštívil, byl rok 1968. Tento symbolický akt, nevykonání své poutnické cesty míru na slavkovské bojiště a k Mohyle míru, byl jistou formou odpovědi na okupaci Československa vojsky Varšavské smlouvy z 21. srpna 1968.

⁶² Tito dva pánové se snažili o založení brněnské pobočky *Amitiés internationales Napoleoniennes* (A. I. N)

⁶³ Hotel stával na adrese Dornych 5, Brno – v těsné blízkosti autobusového a vlakového nádraží Brno. Dnes již se na této adrese nenachází, protože byl pro svoji narušenou statiku stržen.

⁶⁴ Brassinnova cesta na Moravu byla čistě mírová. Jeho primárním cílem bylo uctění památky padlých vojáků. Tento akt, poklona obětem WK 2 mohlo představovat jistou úlitbu režimu za umožnění cesty na slavkovské bojiště.

⁶⁵ Přítomnosti Norberta Brassinna věnovala pozornost i Československá televize a věnovala jeho činnosti na slavkovském bojišti reportáž. Viz

[https://www.facebook.com/archivct24/videos/1929710120375429/?hc_ref=ARQms5u8MpPtXjQBGQFpB6hmM8Nmx4eNCeAMm2_L2mEVS3yE0ifu7EtaTf7SrLINYww&_xts__\[0\]=68.ARC2hwSMRfZHQ4bSkAaDBtuSi3-](https://www.facebook.com/archivct24/videos/1929710120375429/?hc_ref=ARQms5u8MpPtXjQBGQFpB6hmM8Nmx4eNCeAMm2_L2mEVS3yE0ifu7EtaTf7SrLINYww&_xts__[0]=68.ARC2hwSMRfZHQ4bSkAaDBtuSi3-)

[QYHEEjmVRnpngGjKI09OnO1tTXKBpl_x8quBF5TJ7Veqe5RE4kmDXavkbCNt7tkP_tHobzBB8hnuddVsj5xL9aNvDX-Jd0yruotLakyQuBE2ppf-OFNetZO4ImM0QlnSI5DZ2vyW7avYwVffzBikhBpEEZB6z6xkxgTN5yQkLhyC_cZ4lj6HyHPoYK0zt9PJ-rPdZiPqwka_S7y_b5uqe5zZdo_T_S1pUljvnCYqcCjlxOglWpbIHC038bPQo0DSYGdDwBfIrt-kyuLq3z_7hmP09gkD2U7w6PnHjtUubF1ITxeIA4wra3gGCQqt1PuanrGrqJdhXbA&_tn_=FC-R&jazoest=26510012256727845117871091041201097470112821041086910897102111120978787111114686657978655851188897701031209973119586510011911583101871228290101677190113122541188148121548212110611310412048841081228469771185045122685666821155781](https://www.facebook.com/archivct24/videos/1929710120375429/?hc_ref=ARQms5u8MpPtXjQBGQFpB6hmM8Nmx4eNCeAMm2_L2mEVS3yE0ifu7EtaTf7SrLINYww&_xts__[0]=68.ARC2hwSMRfZHQ4bSkAaDBtuSi3-QYHEEjmVRnpngGjKI09OnO1tTXKBpl_x8quBF5TJ7Veqe5RE4kmDXavkbCNt7tkP_tHobzBB8hnuddVsj5xL9aNvDX-Jd0yruotLakyQuBE2ppf-OFNetZO4ImM0QlnSI5DZ2vyW7avYwVffzBikhBpEEZB6z6xkxgTN5yQkLhyC_cZ4lj6HyHPoYK0zt9PJ-rPdZiPqwka_S7y_b5uqe5zZdo_T_S1pUljvnCYqcCjlxOglWpbIHC038bPQo0DSYGdDwBfIrt-kyuLq3z_7hmP09gkD2U7w6PnHjtUubF1ITxeIA4wra3gGCQqt1PuanrGrqJdhXbA&_tn_=FC-R&jazoest=26510012256727845117871091041201097470112821041086910897102111120978787111114686657978655851188897701031209973119586510011911583101871228290101677190113122541188148121548212110611310412048841081228469771185045122685666821155781)

⁶⁶ PERNES, SÁČEK a KROPÁČKOVÁ. *Slavkov u Brna = Austerlitz: město nejen se slavnou historií*. 2007. s. 175.

Koncem listopadu /1966/ navštívil Jiříkovice zajímavý posel a host. Muž ve stejnokroji granátníka Napoleonovy gardy, která bojovala v bitvě u Slavkova.⁶⁷ Do naší obce přicestoval mimo svůj plán. Doprovodili jej naši rodáci Antonín a Jaroslav Dvořáčkovi a ředitel muzea ve Šlapanicích Jiří Knos.

Při příjezdu na náves zdravil stiskem ruky, jeho úsměv a časté slovo „La Liberté“ přesvědčil všechny občany o své upřímnosti k nim a úctě, kterou má ke všemu, co se vztahuje ke dni 2. prosince 1805. Také on byl překvapen přijetím od občanů. S předsedou MNV i JZD si prohlédli obec a zařízení Družstva. Při odjezdu si vyměnili obilí z okolí Waterloo za obilí vypěstované z našich polí. Na rozloučenou občanů jiříkovických bude vždy vzpomínat. Na upřímnost pro pochopení jeho snah o uctění památky všech padlých vojáků, hrdinů bitvy tří císařů. Také pro jeho snahy o vzájemné poznání, svobodu a přátelství národů v Evropě Norbert Brassinne, belgický občan valonské národnosti, který je tímto granátníkem. Zastává funkci prezidenta Mezinárodní společnosti pro napoleonské památky. Je správcem muzea na bojišti ve Waterloo. Do Československa přicestoval u příležitosti 161. výročí bitvy u Slavkova. (...)

V předvečer 1. prosince pozdravil občany při vzpomínce na padlé oběti bitvy u Slavkova. Vzpomněl také, že velká část vítězné Napoleonovy armády postupovala právě přes naši obec Jiříkovice. Přednesl báseň „Waterloo“ a po krátké společné besedě v doprovodu občanů odešel přes Šlapanice na Žuráň, kde zahájil vzpomínkové dny na padlé vojáky. Tak 2. prosince jej doprovodili předseda MNV a JZD do Slavkova a na Mohyly míru, kde byly vzpomínkové akce ukončeny v noci 2. prosince čestnou stráží u hrobu vojáků. Jeho projev ke shromážděným přečetl předseda MNV Miloslav Mazálek.⁶⁸

Podobné zprávy o jeho první návštěvě Československa se nacházejí i v dalších kronikách z obcí slavkovského bojiště.⁶⁹ Místní lidé a kupodivu i zdejší úřady ho na jeho mírové pouti slavkovským bojištěm vítali a on se snažil připomenout místním obyvatelům význam pozapomenutého slavkovského bojiště. Jeho návštěv si samozřejmě všimly i noviny

⁶⁷ Císařská pěší garda, respektive (1er) régiment de grenadiers à pied de la Garde impériale jehož uniformu Brassinne nosil, aktivně do bojů u Slavkova nezasáhl.

⁶⁸ Kronika obce Jiříkovice, SOkA Brno – Venkov se sídlem v Rajhradě

⁶⁹ Kronika obce Křenovice, SOkA Přerov, Kronika města Slavkova, Státní okresní archiv Vyškov se sídlem ve Slavkově u Brna

a především Československá televize, která věnovala jeho pobytu na slavkovském bojišti krátkou reportáž.⁷⁰

Od roku 1966 navštěvoval Norbert Brassinne – Poutník míru každoročně slavkovské bojiště vždy v období kolem výročí bitvy u Slavkova po dobu téměř 20 let. Postupem času sebou začal do Československa vozit i svoji ženu Simone, svého vnuka Edouarda a další přátele, kteří se aktivně zabývali napoleonskou historií a společně s Norbertem Brassinnem chtěli uctít památku vojáků padlých v bitvě u Slavkova.⁷¹ Norbert Brassinne si svým příkladem získal mezi obyvateli slavkovského bojiště velké množství přátel, následovníků a dalších pokračovatelů připomínání tradic bitvy u Slavkova. Svou poslední návštěvu Československa a Mohyly míru nad obcí Prace uskutečnil Norbert Brassinne roku 1984 ve svých 77 letech!⁷²

Jaký je tedy význam tohoto belgického občana Norberta Brassinna pro oživení napoleonského kultu a vzpomínkových akcí pořádaných na slavkovském bojišti? Norbert Brassinne – Poutník míru a poslední granátník císaře Napoleona, jak se sám nechával nazývat, byl člověkem velkých myšlenek i činů.⁷³ Byl osobou, která na jižní Moravě po druhé světové válce, v různých místech slavkovského bojiště, znovuobnovila ideu připomínání padlých vojáků bitvy Tři císařů. Byl to právě on, belgický občan, nikoliv rodilý Francouz, jak by bylo logické uvažovat, kdo inicioval myšlenku oblékání historických uniforem nadšenci tohoto historického období, setkávání se na památných místech spjatých s napoleonskou historií a připomínání tak historie tohoto slavného, pozapomenutého, místa a zde padlých vojáků.

Jeho činnost se nesoustředila pouze na připomínání padlých vojáků. Jeho cesty na jih Moravy měly i mírové poselství. Vždyť Norbert Brassinne sám sebe označoval za Poutníka míru, *Pèlerin de paix*. Jeho snahou bylo navázání kontaktů mezi obcemi slavkovského bojiště a belgickým městem Waterloo, které přetrvaly i po tom, kdy kvůli svému vysokému věku již nemohl ke Slavkovu v období výročí bitvy přijíždět. Slavkovské bojiště a bojiště u Waterloo propojoval i symbolicky. Toto činil přenášením prstí hlíny od Waterloo na jižní Moravu

⁷⁰ Norbert Brassinne zachycený Československou televizí během svojí první návštěvy slavkovského bojiště roku 1966. <https://www.facebook.com/watch/?v=1929710120375429>

⁷¹ PERNES, SÁČEK, a KROPÁČKOVÁ, *Slavkov u Brna*. 2007. s. 176.

⁷² KOPECKÝ, *Norbert Brassinne*. 2006. s. 10 – 26.

⁷³ KOPECKÝ, František. *Norbert Brassinne. – Poutník míru* In: SAMEK, Jakub et al. Třetí koaliční válka 1805. Sborník přednášek slavkovské konference "Evropské aliance 18. století - aliance Evropy kolem impéria Velkého národa. Slavkovská bitva a její pozadí" a původních prací vztažených k událostem roku 1805. Třebíč, 2004. s. 91.

a obráceně, nebo výměnou pšenice vypěstované na bitevních polích těchto dvou, spolu historicky i pomyslně propojených míst.

2.1 Zakládání klubů vojenské historie v Československu

Následující příkladu Norberta Brassinna začaly od poloviny 70. let dvacátého století v Brně a současně i v jiných městech tehdejšího Československa vznikat vlastivědné kroužky, napoleonské společnosti a v neposlední řadě i první náznaky dnešních klubů vojenské historie. Tyto napoleonské společnosti a historické kluby nemohly v tehdejší době fungovat samostatně jako historické vojenské jednotky, ale musely svoji činnost provozovat pod nějakou již zavedenou a státním aparátem posvěcenou organizací. Tyto spolky byly tedy povětšinou organizované při regionálních muzeích, nebo při organizacích SVAZARMU.⁷⁴

Činností klubů vojenské historie jak v dobách minulých, tak i v dnešní době, nebylo a není propagace militarismu ani válek. Hlavní náplní činnosti klubů vojenské historie věnujících se napoleonskému období je vzdělávání společnosti o dobách minulých a připomínání padlých, nejenom z bitvy u Slavkova, ale všech padlých ze všech bitev napoleonských válek. Další náplní činnosti klubů vojenské historie je snaha o co nejvěrnější ztvárnění vojenské historie, jakožto té části mezinárodní politiky, která se v minulosti dotkla nejednoho obyvatele Evropy. Někteří členové klubů vojenské historie byli a jsou aktivní historici, významní sběratelé či amatérští historici, kteří svojí činností přispívají profesionálním badatelům k novým poznatkům o napoleonské minulosti na našem území.

První náznak klubu vojenské historie věnujícího se napoleonským válkám v Československu vznikl při ZO Svazarmu při VHÚ Praha s názvem „Klub přátel vojenské historie a zbraní“ již roku 1967.⁷⁵ Tito zájemci o historii navštěvovali při významných výročních spojených s napoleonskou epochou napoleonská bojiště v Čechách i na Moravě, aktivně je poznávali a své poznatky publikovali v časopise Zpravodaj. Členskou základnu tohoto klubu tvořily osoby sbírající historické zbraně a militárie a dále sběratelé kuriozit.⁷⁶

⁷⁴ PERNES, SÁČEK a KROPÁČKOVÁ. *Slavkov u Brna*. 2007 s. 176.

⁷⁵ KOPECKÝ, František. *200 let tradic bitvy u Slavkova*. Brno, 2006. s. 29.

⁷⁶ Členové tohoto klubu byli iniciátory a vydavateli časopisu Zpravodaj, který se přetvořil v časopis Střelecká revue vycházejícího dodnes!

Jedním z prvních, opravdových, klubů vojenské historie aktivně se věnujících období napoleonských válek nevznikl kupodivu ve Slavkově u Brna, ani v Brně, ale v, slavkovském bojišti vzdálenější, Ostravě. Zde se okolo roku 1974 spojila skupina lidí zajímajících se o napoleonskou historii v čele s Ing. Jiřím Bernatíkem a vytvořili společně při Ostravském muzeu zárodek dnešního klubu KVH Ostrava, který tehdy začal svoji více než čtyřicetiletou činnost v rekonstruování napoleonské historie jako historický kroužek. Od roku 1975 se jeho členové účastní v rekonstruovaných historických uniformách⁷⁷ vzpomínkových akcí na bitvu u Slavkova již každoročně.⁷⁸

V Brně vznikl první historický spolek věnující se napoleonskému období se zaměřením na připomínání si napoleonské historie u nás, se zvláštním ohledem na bitvu Slavkova, 5. května 1976. Jeho název zněl Historický klub při oddělení starších a nejnovějších dějin Moravského muzea. Vznik Historického klubu inicioval tehdejší vedoucí oddělení starších a nejnovějších dějin Moravského muzea PhDr. Zdeněk Vardan. Náplní činnosti tohoto spolku byla, kromě mnoha dalších zájmů, i napoleonská sekce. Tato sekce Historického klubu si kladla za cíl důkladné zpracování seznamu napoleonik na území Moravy.⁷⁹ Založení tohoto klubu se dále účastnili PhDr. Vladimír Fic, Ing. Jan Špatný a Vlastimil Schildberger starší. Členové tohoto zájmového klubu již v létě téhož roku doprovázeli napoleonské nadšence ze ZO Svazarmu při VHÚ Praha,⁸⁰ kteří přijeli navštívit slavkovské bojiště. Rovněž již 1. prosince 1976 se klub zúčastnil výročí bitvy u Slavkova na Žuráni.⁸¹

V průběhu roku 1977 se i v Brně vystupňovaly snahy o založení prvního opravdového klubu vojenské historie věnujícího se připomínání napoleonských válek.⁸² Snahou bylo připomínání vojenské historie způsobem Norberta Brassinna, který každoročně přijíždí na jižní Moravu vždy v období kolem výročí bitvy u Slavkova a v rekonstruované uniformě zde

⁷⁷ Členové dnešního klubu KVH Ostrava začali svoji činnost ve francouzských uniformách. V současnosti se členové tohoto klubu věnují re enactmentu granátnické setniny rakouského IR 20 Kaunitz – Rietberg, v níž se klub reorganizoval v roce 2001.

⁷⁸ LANGE, Leona. *Historie KVH Ostrava* [online]. 2004 [cit. 2018-11-15]. Dostupné z: <http://kvh-ostrava.cz/report/histklub.html>

⁷⁹ KOPECKÝ. *200 let tradic bitvy u Slavkova*. 2006. s. 30.

⁸⁰ Základní organizace Svazu pro spolupráci s armádou při Vojensko historickém ústavu Praha

⁸¹ DOSTÁL, Tomáš. *Subkultura milovníků napoleonských válek aktivně se účastnících jejich rekonstrukcí*. Brno, 2014. Bakalářská práce. Masarykova univerzita. Filozofická fakulta. Vedoucí práce PhDr. Karel Altman, CSc. s. 24.

⁸² Impulzem ke vzniku bylo I. setkání zájemců o vojenskou historii v zámku v Hradci nad Moravicí pořádané členy Historického kroužku při Ostravském muzeu. LANGE, Leona. *Historie KVH Ostrava* [online]. 2004 [cit. 2018-11-15]. Dostupné z: <http://kvh-ostrava.cz/report/histklub.html>

vzdává hold padlým vojákům. Klub musel samozřejmě opět vzniknout při nějaké organizaci, která se již svým způsobem věnuje historii a jejímu připomínání.

První klub vojenské historie věnující se napoleonskému období v Brně tedy vznikl při 605. základní organizaci Svazarmu vedeného pod Zbrojovkou Brno.⁸³ Činnost klubu, kromě tzv. Živé historie, se odvíjela v třech dalších rovinách zájmů. Druhé pole působnosti spolku byl zájem o vojenskou historii a dějiny válečného umění, třetí oblastí zájmu bylo sběratelství a střelba z historických zbraní. Poslední rovinu zájmu členů klubu představoval historický šerm.⁸⁴ Členskou základnu klubu tvořili především spolupracovníci Moravského muzea v Brně, Historického muzea ve Slavkově u Brna a Okresního muzea Brno – Venkov. Cílem bylo navázat spolupráci při činnosti spolku s odbornými ústavy a kluby a spolky věnujícími se stejné nebo podobné činnosti. Aktivitou klubu stanovenou na roky 1978 až 1980 bylo v sekci „Živá historie“, věnujícího se především období napoleonských válek, zdokumentování historického slavkovského bojiště.⁸⁵ Kromě aktivní účasti na vzpomínkových akcích se členové KVH Brno věnovali samizdatovému vydávání jak překladů z vybraných publikací s napoleonskou tematikou, tak i odborně pojatým článkům a statím.⁸⁶

Počet nadšenců věnujících se napoleonské historii ztvárňující jednotlivé vojáky všech tří tehdy znepřátelených stran rok od roku narůstal. Tito vojáci v historických uniformách se stali spolupořadateli výročí, které každoročně zpestřovaly i kulturní pořady a společenská setkání. V připomínání si této dějinné události je od roku 1981 začaly podporovat spřátelené jednotky z Jeny a Liebertwolkwitz z tehdejší NDR.⁸⁷ Počínaje rokem 1984 se na poli pod kopcem Santon u Tvarožné začaly pořádat improvizované rekonstruované bitevní ukázky. Od roku 1985 začaly rovněž do Tvarožné každoročně jezdit na rekonstrukci bitvy tří císařů i jednotky z Rakouska. První veřejné vzpomínkové akce na bitvu u Slavkova, spojené s bitevní ukázkou pro veřejnost, se konaly ve Tvarožné v roce 1989. Po tomto roce začalo rovněž narůstat množství nadšenců v historických uniformách účastnících se rekonstrukcí

⁸³ Tento 605. oddíl Svazarmu byl ve skutečnosti Klubem důstojníků a praporčíků v záloze!

⁸⁴ KOPECKÝ, 200 let tradic bitvy u Slavkova. 2006. s. 33.

⁸⁵ KOPECKÝ, 200 let tradic bitvy u Slavkova. 2006. s. 33.

⁸⁶ ŠPATNÝ, Jan. *Tradice bitvy u Slavkova*. In: ŠEDIVÝ, Ivan et al. *Napoleonské války a české země*. Brno, 2001. s. 253.

⁸⁷ PROCHÁZKA, Filip. *Historie českého (československého) re-enactingu*. Praha, 2013. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Vedoucí práce PhDr. Pavel Mücke PhD. s. 64.

bitvy u Slavkova a společně s těmito nadšenci se začaly ještě více rozvíjet vzpomínkové akce spojené s bitvou u Slavkova.⁸⁸

Vzpomínkové akce na bitvu u Slavkova byly pořádány vždy ve dnech nejbližší tomuto Napoleonovu slavnému vítězství nad spojeneckými vojsky a jejich účastníci se setkávali na významných místech bojiště, která jsou s touto bitvou spjata – zámek ve Slavkově u Brna,⁸⁹ památníkem na Žuráni, kopcem Santonem,⁹⁰ a samozřejmě s ústředním bodem všech vzpomínkových akcí od jejich prvopočátku po dnešek, Mohylou míru na Prateckém návrší.

Tyto vzpomínkové akce byly jejich účastníky vždy chápány a veřejnosti prezentovány jako mírové manifestace a pietní akce k uctění památky všech padlých vojáků účastnících se bitvy u Slavkova, nikoliv jako oslavy militarismu nebo válek. Možná z tohoto důvodu nebyli účastníci vzpomínkových akcí při těchto svých činnostech aktivněji perzekuováni komunistickým režimem.⁹¹

⁸⁸ KOLÁŘOVÁ, Draga, ed. *Santon: příroda a historie*. Tvarožná, 2008. s. 70 – 79.

⁸⁹ Ačkoliv zámek ve Slavkově u Brna nesehrál během této bitvy žádnou významnou roli, jednalo se o místo, kde se tito první *Re enactoři* spolu setkávali.

⁹⁰ Vedení KSČ ve Vyškovském okrese bylo v roce 1986 kategoricky proti pořádání vzpomínkových akcí ve vyškovském okrese. Hlavní těžiště vzpomínkových akcí bylo tedy přeneseno do Tvarožné nacházející se v okrese Brno – Venkov. Pořádání vzpomínkových akcí na bitvu u Slavkova na poli u Tvarožné je od té doby tradicí. ŠPATNÝ, Jan. *Tradice bitvy u Slavkova*. In: ŠEDIVÝ, Ivan et al. *Napoleonské války a české země*. Brno, 2001. s. 254.

ŘEHA, Václav, *Co si ještě pamatuju o tom, co bylo, když jsme byli, pro ty, co budou, až my nebudem*. 2004. s. 10.

⁹¹ Ačkoliv vzpomínkové akce nebyly komunistickým vedením zakazovány, jejich účastníci se nacházeli pod neustálým dohledem členů Pomocných stráží Veřejné bezpečnosti i Státní bezpečnosti, kteří dohlíželi primárně na jejich účastníky ze zemí západní Evropy.

3 Orální historie jako metoda zkoumání minulosti

Orální historii můžeme charakterizovat jako interdisciplinární vědeckou metodu zkoumání proběhlých událostí využívanou převážně v humanitních vědách. Tato badatelská metoda slouží jako podpůrná badatelská metoda k výzkumu dějinných událostí, o kterých nebylo vytvořeno dostatečné množství písemných pramenů, nebo takovéto materiály vůbec nevznikly. Největší uplatnění nachází metoda orální historie především v historii, sociologii nebo v archivnictví. Při výzkumu minulosti můžeme tuto metodu využít rovněž ve filmové vědě, etnografii nebo i psychologii.

Jedná se tedy o vědní disciplínu, která stojí na rozhraní mezi vědou a uměním. Tímto daným faktem nás neustále staví před otázku možností a hranic objektivity a subjektivity v našem poznání. Právě zjevná subjektivita orální historie, tudíž i její možná „nespolehlivost“, porovnáme-li tuto metodu s jinými způsoby zkoumání historie, konkrétně se studiem písemných pramenů, může vést k jejímu odmítání širokou historickou obcí, kladoucí důraz právě na písemné prameny jako na jediný hmatatelný důkaz o stavu věcí v minulosti.⁹² Materiály získané metodou orální historie ovšem slouží k jinému účelu. Slouží k popsání událostí, prožitých přímými účastníky historických událostí. Touto metodou historického výzkumu se badatelé mohou dopátrat k zjištěním o událostech, o kterých nebyly vytvořeny písemné historické prameny a které by takto zůstaly budoucím generacím nedostupné.⁹³

Na prameny získané metodou orální historie je velice důležité nahlížet, jako na údaje získané z paměti přímých účastníků. Jelikož je lidská paměť velice selektivní, je třeba s těmito prameny i takto zacházet.⁹⁴ Prameny získané metodou orální historie je třeba následně podrobit důkladné kritice a případnému dalšímu ověření z jiného relevantního zdroje k získání pravého obrazu proběhlých událostí. Obzvláštní pozor si musí dát při využívání této metody zkoumání historie badatel, pokud se ho zkoumaný obsah osobně dotýká (tzv. insider). Takovýto badatel musí pozorně dbát na fakt, aby při svém výzkumu oddělil vlastní prožitky, pocity a myšlenky od získávaných dat a svým případným zaujetím pro zkoumanou oblast tak

⁹² VANĚK, Miroslav. *O orální historii s jejími zakladateli a protagonisty*. Praha 2008. s. 20.

⁹³ VANĚK, Miroslav. *Around the globe: rethinking oral history with its protagonists*. Prague, 2013. s. 21.

⁹⁴ WAGNEROVÁ, Alena. *Biografie německých antifašistů ze Sudet mezi individuálním příběhem a historickým dokumentem - neboli možnosti a hranice orálně historické metody jako vědecké disciplíny*. In: JIŘÍ, Petráš. *Příběh je základ-- a lidé příběhy potřebují--*, aneb, *Teoretické a praktické aspekty orální historie: (sborník příspěvků z konference konané v Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích)*. České Budějovice, 2010, s. 9 - 19.

neovlivnil výsledné historické poznatky neúmyslným nasměrováním narátora od merita zkoumané události. Za zdůraznění stojí příběhový charakter orálně – historického biografického vyprávění. Tento charakter je daný postupy při získávání materiálů od účastníků historických událostí.⁹⁵

Současná orální historici se snaží po celém světě shromažďovat nahrávky a následně vytvářet přepisy rozhovorů s přímými účastníky či očitými svědky historických událostí. Při tomto výzkumu klade badatel důraz na analýzu a následnou interpretaci takto získaných pramenů.⁹⁶ Orální historie je tedy nezastupitelná při zkoumání tzv. malých dějin, dějin politických procesů ve společnosti, hospodářských či kulturních dějin ve vymezené oblasti zájmu či dějin každodennosti, které ovšem tvoří nezastupitelnou součást Velkých dějin zkoumaných váženými historiky na prestižních univerzitách a jiných historických ústavech.⁹⁷

Jako základ k získání pramenné materie k popsání historie vojensko historického klubu *La Garde Impériale d' Austerlitz* jsem tedy, jako stěžejní metodu výzkumu historie tohoto spolku, využil orální historii. Jejím nejtypičtějším znakem je, že k získání materiálů ke zjištění historie je příběh vypravovaný přímým účastníkem proběhlých skutečností (narátorem), který je zaznamenávaný tazatelem, badatelem. Tato vzájemná interakce je pojímána v orální historii tak, že narátor vypráví svůj příběh, který badatel pečlivě zaznamenává a aktivně se svými dotazy snaží o co nejpřesnější poznání minulosti.⁹⁸ Snahou badatele by mělo být co nejpřesnější poznání proběhnuvší minulosti a popsání historie, kterou je mu narátor schopen svým vyprávěním o proběhnuvším historickém období schopen předat.

Jako kontrolní mechanismus při posuzování relevantnosti získaných informací jsem využíval vzpomínky a případně připomínky ostatních členů tohoto spolku, „dostupnou“ literaturu, oficiální dokumenty vytvořené pořadatelem vzpomínkových akcí, kterých se tento spolek účastnil a v neposlední řadě jsem k potvrzení získaných informací využíval dostupné výroční členské zprávy generované výročními členskými schůzemi tohoto spolku.

⁹⁵ VANĚK, Miroslav a kol. *Orální historie: metodické a "technické" postupy*. Olomouc 2003. s. 6.

⁹⁶ VANĚK. *O orální historii s jejími zakladateli a protagonisty*. 2008. s. 9.

⁹⁷ VANĚK a kol. *Orální historie: metodické a "technické" postupy*. 2003. s. 5.

⁹⁸ VANĚK. *O orální historii s jejími zakladateli a protagonisty*. 2008. s. 23.

Při získávání poznatků o historii tohoto klubu vojenské historie jsem si tedy stanovil několik kritérií, podle kterých jsem zúžil výběr vhodných narátorů pro potřeby vzniku práce, zabývající se historií klubu *La Garde Impériale d' Austerlitz*.

- Člen jednotky, který stál při vzniku jednotky *La Garde Impériale d' Austerlitz*, potažmo vzniku napoleonského *re-enactmentu* jako takového v České republice.
- Člen jednotky *La Garde Impériale d' Austerlitz*, který klub svojí prací pro jednotku posunul v jeho snaze o co nejdokonalejší ztvárnění jednotky granátníků Staré gardy císaře Napoleona I..
- Člen jednotky ochotný se podělit o svoje znalosti a případně další materiály spojené s historií klubu s badatelem.⁹⁹

K získání poznatků o historii této historické jednotky je tato metoda nejvhodnější. Vojensko historický klub *La Garde Impériale d' Austerlitz* za dobu svojí existence, kromě výročních zpráv a většího množství fotografií z proběhlých rekonstrukcí bitev či pietních aktů po celé Evropě, nevyprodukoval dostatečné množství hodnotných a relevantních využitelných pramenů, aby takto mohl badatel o tomto spolku vytvořit práci, která by měla vypovídající hodnotu.¹⁰⁰ S využitím vzpomínek členů tohoto klubu ovšem může vzniknout práce, která se snaží ukázat historii tohoto klubu vojenské historie věnujícího se *re-enactmentu*¹⁰¹ (1.) pluku pěších granátníků Císařské gardy císaře Napoleona I. od prvopočátků činnosti tohoto klubu po současnost (2020).

⁹⁹ STEHLÍK, Pavel. *Já, voják v Afghánistánu: vzpomínky českých veteránů*. Brno, 2017. s. 24.

¹⁰⁰ Správně bychom měli klub nazývat Císařská slavkovská garda zapsaný spolek. Pro potřeby této práce se ovšem budeme držet názvu klub *La Garde Impériale d' Austerlitz* či Císařská slavkovská garda

¹⁰¹ *Re enactment*, činnost klubů vojenské historie, v češtině někdy označovaný jako historické rekonstrukce, je druh hry či zábavy, při níž se její účastníci snaží vytvořit co nejpřesnější obraz konkrétní historické události (bitvy, setkání panovníků) nebo jejího období (dobový život obyvatel vesnic nebo měst, vojáků na polních taženích etc.). Svou činností se tedy členové klubů vojenské historie snaží divákům ukázat a přiblížit konkrétní dějinné události a připomenout tak divákům historii jinou formou, než je kupříkladu historická literatura.

4 Historie klubu *La Garde Impériale d' Austerlitz*

4.1 Stručná historie (1.) pluku granátníků Císařské gardy v letech 1789 – 1815

Pluk pěších granátníků Císařské gardy vznikl 22. ledna 1805 přeznačením dosavadního sboru pěších granátníků Konsulární gardy (*Corps des grenadiers à pied de la Garde Consulaire*). Dva bataliony tohoto sboru tvořily základ gardové pěchoty od 28. listopadu 1799.

Garda konsulů (*Garde des Consuls*, název „Konsulární garda“ se objevil až ve výnosu z 8. března 1802), vznikla 11. listopadu 1799¹⁰² spojením Gardy direktoria (*Garde du Directoire*) a Gardy zákonodárného sboru (*Garde du Corps législatif*).

Garda direktoria (dvě roty pěchoty, dvě eskadrony jezdeckva) byla založena 1. listopadu 1795, Garda zákonodárného sboru byla batalionem Granátníků při Národním zastoupení (*Grenadiers près la Représentation nationale*), neboli Gardou konventu (*Garde de la Convention*) – ke změně názvu došlo 22. července 1795. Základem této jednotky byly dvě roty tzv. Granátníků-četníků při Národním zastoupení (*Grenadiers-gendarmes près la Représentation nationale*) sloužící od 15. května 1791 jako ostraha Národního shromáždění a později Národního konventu. Od 10. května 1791, to znamená po pouhých pět dní, nesla jednotka název tzv. Národních četníků – *Gendarmes nationaux* – roty postavené na základě reformované Gardy Národního shromáždění (*Garde de l'Assemblée nationale*), což byl od 20. června 1789 nový titul pro tradiční Gardu proboštského paláce (*Garde de la Prévôté de l'Hôtel*) – strážní jednotky paláců a královských residencí, jejíž původ lze dohledat až v roce 1271.

Pluk pěších granátníků Císařské gardy obdržel své pořadové číslo 1 dne 15. dubna 1806 v souvislosti s vytvořením druhého granátnického pluku v rámci rozšiřování sboru pěších granátníků Císařské gardy. Oba pluky byly poté sloučeny do jediného 1. října 1808. Pořadové číslo 1 bylo znovu používáno od 13. září 1810, kdy se součástí Císařské gardy stal pod číslem 2 bývalý pluk pěších granátníků holandské Královské gardy. V průběhu první restaurace se pluk stal součástí „Královského sboru Granátníků Francie“ (*Corps Royal des*

¹⁰² Vznik Gardy konsulů je spojen s událostmi 18. brumairu roku VIII (9. listopadu 1799). Při tomto vládním puči v Saint-Cloud došlo ke státnímu převratu ve Francii, konci vlády Direktoria na začátku vlády tří konzulů. Z tohoto důvodu byly dosavadní gardové jednotky sloučeny a přejmenovány do nově vzniklé Gardy konzulů.

Grenadiers de France). Části granátníků (1.) pluku bylo dovoleno doprovodit císaře Napoleona po jeho první abdikaci do jeho dočasného exilu na ostrově Elba. Pluk granátníků Císařské gardy, společně s celou Císařskou gardou, opětovně obnovil císař Napoleon dekretem z 8. dubna 1815. Pluk pěších granátníků Císařské gardy byl definitivně rozpuštěn 11. září 1815.¹⁰³

4.2 Rekonstruovaná jednotka granátníků Císařské pěší gardy Napoleona I.

La Garde Imperiale d'Austerlitz (GIA) je vojensko historická jednotka s dlouholetou tradicí, která se zabývá napoleonským re enactmentem, tedy připomínáním napoleonské historie a rekonstrukcemi bitev z období první francouzské republiky a napoleonských válek. Členové této jednotky nosí na rekonstrukcích bitev a pietních aktech věnovaných napoleonským válkám francouzské uniformy granátníků (1.) pluku Staré gardy císaře Napoleona I.. Organizačně je tato jednotka propojena se Středoevropskou napoleonskou společností (Central European Napoleonic Society, CENS), která je odnoží bývalé Evropské napoleonské společnosti (European Napoleonic Society, ENS).

Členové vojensko historického klubu *La Garde Impériale d' Austerlitz* představují četú (1.) pluku francouzských pěších granátníků Staré gardy císaře Napoleona I. z období let 1804-1805.¹⁰⁴ Stávající stav jednotky je 31 mužů a 3 ženy. Mimo obdobných sdružení historických vojenských jednotek v České republice, jednotka spolupracuje s kolegy z Německa, Francie, Belgie, Itálie a USA. Na společných akcích poté tvoří společný odřad s účastí až 60 mužů v uniformách. Všichni členové historické jednotky disponují předepsanou výzbrojí a výstrojí. Velení jednotce je prováděno výhradně ve francouzském jazyce a povelovou technikou prováděnou na základě dobových výcvikových předpisů pro pěchotu.¹⁰⁵

¹⁰³ SAMEK, Jakub. *Stručná historie (1.) pluku pěších granátníků Císařské gardy. Projekt Austerlitz* [online]. 4. 4. 2004 [cit. 2019-2-10]. Dostupné z: <https://www.austerlitz.org/cz/strucna-historie-1-pluku-pesich-granatniku-cisarske-gardy/>

¹⁰⁴ Jednotky Císařské gardy od roku 1804 neustále nabývaly na síle. Z tabulkového počtu cca 5 200 mužů v roce 1804 postupem času, zakládáním dalších jednotek Císařské gardy, nabobtnal jejich počet na úctyhodných tabulkových 74 000 mužů v roce 1814.

¹⁰⁵ PILÁT, Jiří. *La Garde Impériale d'Austerlitz, kdo jsme* [online]. [cit. 2019-02-26]. Dostupné z: <http://www.gardeausterlitz.cz/jednotka.htm>

Císařská Slavkovská Garda, z.s.¹⁰⁶ je samosprávná, dobrovolná, nepolitická a nezisková organizace, která poznává vojenské a politické dějiny období let 1792-1815, tyto aktivně připomíná a popularizuje, spolupodílí se na ochraně kulturně historických památek z tohoto období a spolupracuje s jinými organizacemi s podobným cílem a zaměřením. Její činností je re enactment válečných událostí 1792 – 1815, zejména se zaměřením na období I. francouzského císařství.¹⁰⁷

4.3 Jiří Ješina a jeho přínos pro vznik rekonstruované jednotky (1.) pluku granátníků Císařské gardy

Prvopočátky vzniku dnešního vojensko historického klubu *La Garde Impériale d' Austerlitz*, obdobně jako dalších českých klubů vojenské historie zaměřujících svou činnost k rekonstruování napoleonské historie,¹⁰⁸ jsou spojeny s belgickým granátníkem Norbertem Brassinnem. Tento muž, oblékající rekonstruovanou uniformu francouzského granátníka Císařské gardy, sám sebe nazývající Poutník míru, je tím, kdo po téměř 30 letech útlumu připomínání napoleonské historie na jižní Moravě znovu obnovil ideu vzpomínkových akcí na bitvu u Slavkova a dal jim oproti minulosti jinou, novou, formu. Přinesl sem nový způsob připomínání pozapomenuté napoleonské historie slavkovského bojiště. Svůj model připomínání napoleonské historie realizoval návštěvami historických bojišť a dalších míst spjatých s napoleonskou historií, oblékáním repliky historické francouzské uniformy a společně s přáteli z belgického města Vitriaval se snažil o propagaci napoleonské minulosti a slavkovského bojiště jak v Československu, tak i v zahraničí. Jeho primární snahou na slavkovském bojišti bylo připomínání všech vojáků z období napoleonských válek, obzvláště těch, kteří v napoleonských bitvách padli.

Norbert Brassinne i jeho přátelé nosili francouzské historické uniformy (1.) pluku granátníků Staré gardy. Společně navštěvovali napoleonská bojiště při výročních bitev, tato bojiště aktivně poznávali a vzdávali zde hold padlým vojákům všech bojujících stran.

¹⁰⁶ V souvislosti s přijetím tzv. Nového občanského zákoníku musela být jednotka zapsána na Ministerstvu vnitra jako zapsaný spolek. Císařská Slavkovská Garda, z.s. tak vznikl 2. června 2015.

¹⁰⁷ Náplň činností klubu vojenské historie uvedená v její zakládací listině z 2. června 2015. <https://rejstrik.penize.cz/65841867-cisarska-slavkovska-garda-z-s>

¹⁰⁸ Jako příklad klubu vojenské historie získávajícího takto impuls ke svému vzniku můžeme uvést KVH Ostrava. LANGE, Leona. *Historie KVH Ostrava* [online]. 2004 [cit. 2018-11-15]. Dostupné z: <http://kvh-ostrava.cz/report/histklub.html>

První kontakt mezi Jiřím Ješinou a belgickými re-enactory ve francouzských uniformách proběhl na výročí bitvy u Slavkova roku 1978 v Jiříkovicích, v jedné z obcí nacházející v prostoru slavkovského bojiště. Zde se setkal s Norbertem Brassinem¹⁰⁹ a dalšími belgickými nadšenci v napoleonských uniformách granátníků Staré gardy císaře Napoleona Bonaparta. Tímto setkáním spojeným s jeho zájmem o napoleonskou armádu přivedli tito vojáci v rekonstruovaných napoleonských uniformách Jiřího Ješinu k tomuto celoživotnímu koníčku, k znovuožívání napoleonské historie v rekonstruované uniformě granátníka (1.) pluku Císařské gardy nejenom na slavkovském bojišti.¹¹⁰

K napoleonské historii Jiřího Ješinu přivedla láska k Francii, znalost francouzského jazyka, značná dávka štěstí a náhoda, která vedla k tomu, že se při výročí bitvy u Slavkova roku 1978 v Jiříkovické hospodě setkal s Norbertem Brassinem a jeho přáteli oblékajícími napoleonské uniformy. Tito vojáci v rekonstruovaných napoleonských uniformách každoročně navštěvovali slavkovské bojiště vždy v době okolo 2. prosince,¹¹¹ poznávali toto bojiště a zároveň zde vzdávali hold památce padlých vojáků obou válčících stran. Jejich první setkání bylo zpočátku rozpačité, ovšem svou perfektní znalostí francouzštiny, přátelskou povahou a v neposlední řadě díky svým znalostem se stal Jiří Ješina přítelem a průvodcem belgických napoleonských nadšenců na Moravě. Mezi jeho největší přátele se řadili Pierre Orsat, prezident mezinárodní napoleonské asociace *International Ammities Napoleoniennes* se sídlem v Lyonu, George Henry vynikající *tambour – major*, píštěc, a člověk s neuvěřitelnou osobní vůlí a zarputilostí, Willi Henout granátník každým coulem a Claude Verbecke, který si jižní Moravu zamiloval natolik, že se tu i oženil. S těmito belgickými granátníky Jiřího Ješinu pojil společný zájem o napoleonskou historii, udržoval s nimi písemný kontakt a pojilo je přátelství.

Při příležitosti výročí bitvy u Slavkova roku 1979 přijely do Československa společně s Norbertem Brassinem již čtyři autobusy re-enactorů, zájemců o napoleonskou historii, z Belgie a Francie s cílem poznání bojiště bitvy u Slavkova. Od tohoto roku jim Jiří Ješina dělal průvodce po městě Brně, slavkovském bojišti, plnil roli tlumočnicka z francouzštiny do češtiny a v neposlední řadě zprostředkovatele kontaktu mezi nimi a československými úřady.

¹⁰⁹ Jiří Ješina s manželkou při jeho prvním setkání s Norbertem Brassinem v Jiříkovicích roku 1978. <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1180956769-jak-se-vyhrafa-bitva/30429434159/titulky> čas: 2:34

¹¹⁰ Nyní již (2020) Jiří Ješina granátnickou uniformu na pietních aktech a rekonstrukcích napoleonských bitev nenosí. Na vzpomínkových akcích obléká uniformu brigádního generála. Je rovněž čestným členem klubu GIA.

¹¹¹ Výročí bitvy u Slavkova proběhlé v pondělí 2. prosince 1805.

Belgičtí příznivci císaře Napoleona si této jeho činnosti velice vážili. Jako poděkování mu tedy při jejich další návštěvě Československa přivezli dar.

Svou první uniformu granátníka (1.) pluku Staré gardy císaře Napoleona I. oblékl Jiří Ješina na vzpomínkových akcích při výročí bitvy u Slavkova roku 1980. Tato uniforma mu byla darována jeho přáteli z klubu vojenské historie z belgického města Vittrival. Zčásti jako poděkování za pomoc při jejich návštěvách Československa, zčásti jako ocenění jeho práce a v neposlední řadě pro jeho neutuchající zápal a zájem o napoleonskou historii nejenom na slavkovském bojišti. Mezi Belgičany si získal mnoho přátel a každoročně se s nimi v uniformě gardového granátníka účastnil vzpomínkových akcí na bitvu u Slavkova. Na chvíli se vždy, dle jeho slov, cítil mezi belgickými granátníky v komunistickém Československu svobodný.

Rekonstruování napoleonské historie (re enactment) se za minulého režimu neuskutečňovalo ve formě jakou je veřejnosti představována v dnešní době. Zájem o napoleonskou historii se soustřeďoval primárně na sběratelskou činnost věnovanou buď chladným či palným zbraním, sbíráním historických uniforem či jejich částí, nebo uměleckých předmětům spojeným s obdobím vlády císaře Napoleona I.. Podstatnou roli při rekonstruování uniforem napoleonských vojáků představovalo shromažďování cenných dobových materiálů a v Československu nedostatkových podkladů pro jejich tvorbu. Součástí rekonstruování napoleonské historie byla i výroba replik či oprava originálních historických zbraní. V neposlední řadě byla zájemci o napoleonskou historii rozvíjena badatelská činnost věnovaná primárně napoleonské historii na Moravě a bitvě u Slavkova, která následně vedla k pořádání přednášek věnovaných napoleonské historii. Účast na vzpomínkových akcích na bitvu u Slavkova byla vyvrcholením jejich celoroční činnosti při rekonstruování napoleonské historie.¹¹²

Rekonstruování bitvy u Slavkova, popřípadě pořádání pietních aktů na Mohyle míru, tak bylo záležitostí, kterou každoročně vygradovala činnost všech spolků věnujících se napoleonské historii nejenom v Československu, ale i v ostatních státech Evropy.¹¹³ Při těchto pietních aktech stoupali všichni vojáci v historických uniformách za víření bubnů, při všeobecném zájmu přihlížejících z blízkého okolí i ze vzdálenějších míst Moravy, z obce

¹¹² DVORÁK, Jan, ed. a ZACHOVAL, Pavel, ed. *Oživlá historie: vojáci napoleonských válek z Čech, Moravy a Slovenska na prahu 21. století*. Brno, 2000. s. 9 – 13.

¹¹³ Na slavkovské bojiště pravidelně přijížděli zástupci vojensko historických jednotek z Belgie, Francie, Rakouska, Německé demokratické republiky i tehdejšího SSSR.

Prace po silnici směrem na Mohylu míru, aby zde, před kaplí v Mohyle míru, ústředním památníku slavkovského bojiště věnovanému všem padlým vojákům, vykonali pietní akt za všechny padlé u Slavkova. Tyto pietní akty, které vždy představovaly a dodnes představují nejdůležitější bod programu vzpomínkových akcí na bitvu u Slavkova a všechny padlé vojáky bitvy se účastníci, byly kromě vojáků v rekonstruovaných uniformách, pro které účast na pietním aktu byla nepsanou povinností, navštěvovány rovněž stovkami zájemců o napoleonskou historii v civilu, kteří se scházeli na Mohyle míru vždy v poledne v neděli nejbližší výročí bitvy a vzdávali tak společně hold padlým vojákům, kteří našli svůj poslední odpočinek v polích slavkovského bojiště.

V tomto duchu tedy probíhalo ožívání historie napoleonského bojiště východně a jihovýchodně od Brna i pro Jiřího Ješinu. Každoročně se společně se svými přáteli z Belgie účastnil rekonstrukcí bitvy u Slavkova a pietních aktů věnovaných padlým vojákům. Mnoho re enactorů z Československa považovalo francouzsky mluvícího Jiřího Ješinu, který se vždy účastnil vzpomínkových akcí společně s belgickými vojáky, za skutečného Belgičana a zjištění, že se jedná o Čecha, navíc s výraznou typicky brněnskou mluvou, mnohé velmi překvapilo.

Mezi největší momenty z doby předlistopadové spojené s tímto svým koníčkem, kterému Jiří Ješina věnoval mnoho zájmu i času byla návštěva v belgickém městečku Vitruval roku 1986. V tomto belgickém městě se koná každoročně folklorní pochod na den svátku svatého Petra a Pavla (29. června). Součástí tohoto pochodu jsou i vojáci v napoleonských uniformách, kteří pochodují městem, zastavují se u usedlostí, provedou čestnou salvu, koledují v domě a paní domu je následně za jejich přání pohostí. Na tomto místě viděl Jiří Ješina „jiný svět“ a dodnes na tuto návštěvu Belgie vzpomíná.

Jiří Ješina je tedy prvním českým vojákem nosícím na pietních aktech a rekonstrukcích napoleonských bitev uniformu granátníka (1.) pluku císařské gardy v Československu. Je jedním z nestorů českého napoleonského re enatmentu, průkopníkem, který tuto svou činnost, rekonstruování zvolené jednotky, dále rozvíjel v již ryze českých klubech vojenské historie, které vznikly po roce 1989 v Československu a následně České republice.¹¹⁴

¹¹⁴ Jiří Ješina, Brno, 12. leden 2019

4.4 Rekonstruování (1.) pluku granátníků Císařské gardy v době po roce 1989

Velký zlom v pořádání vzpomínkových akcí věnovaných výročí bitvy u Slavkova nastal s rokem 1989. V tomto roce, v souladu s všeobecným nadšením ve společnosti spojeným s událostmi 17. listopadu proběhnuvšími v Praze, se i na slavkovském bojišti při 184. výročí této bitvy sešlo velké množství příznivců napoleonské historie. Přímo pod kopcem Santon u Tvarožné se v sobotu 2. prosince 1989 pořádala rekonstrukce bitvy u Slavkova pro veřejnost spojená s předvedením bitevního střetu mezi francouzskou a spojeneckou armádou. Po zhlédnutí reminiscence bitvy u Slavkova ocenili nadšení diváci vojáky velkým potleskem.¹¹⁵ V neděli 3. prosince 1989 při pietním aktu na Mohyle míru tvořila zaparkovaná auta a autobusy účastníků a diváků vzpomínkových akcí takovou řadu, že dosahovala od konce vesnice Prace až téměř k Mohyle míru. Na pietním aktu toho roku se sešlo téměř tisíc vojáků a diváků.¹¹⁶

Po překotných a hektických změnách režimu v Československu a v nově nabyté svobodě, začaly i v Československu vznikat samostatné kluby vojenské historie věnující se vojenské historii téměř všech období lidských dějin tak, jak tomu bylo nejenom v tehdejší západní Evropě. Jedním z těchto prvních klubů zastřešující všechny vojáky v historických uniformách oblékající francouzskou uniformu, jehož členem byl i Jiří Ješina a další budoucí členové spolku *La Garde Impériale d'Austerlitz*, byl Klub přátel francouzské revoluce Ostrava (KPRF) vzniklý 31. října 1990, mající několik poboček po celé Moravě, i slavkovskému bojišti nejbližšímu městu Brnu.¹¹⁷ Pobočku klubu KPRF se sídlem v Brně vedl tehdejší vojenský velitel (1.) pluku granátníků Císařské gardy Jiří Šmahel přezdívaný Medvěd. Náplní činnosti této volné sekce bylo co nejdříve rekonstruovat (1.) pluk granátníků Císařské gardy císaře Napoleona. Členskou základnu této brněnské sekce tvořilo 18 granátníků.

Nejvýznamnější vzpomínkovou akcí uspořádanou brněnskou granátnickou sekci KPRF byla rekonstrukce tzv. Friantova pochodu.¹¹⁸ Po déle trvající debatě bylo rozhodnuto,

¹¹⁵ Ačkoliv byl již komunistický režim v Československu na spadnutí, příslušníci PS SNB a StB stále na účastníky vzpomínkových akcí dohlíželi jako na nespolehlivé občany

¹¹⁶ Jiří Ješina, Brno, 12. leden 2019, Vladimír Zarboch, Brno, 12. leden 2019

¹¹⁷ Všechny rekonstruované francouzské jednotky zastřešující klub KPRF <https://rejstrik-firem.kurzy.cz/rejstrik-firem/DO-02383764-klub-pratel-francouzske-revoluce-34-v-likvidaci-34/>

Tento klub vojenské historie přežil neuvěřitelných 27 let. Zánik tohoto klubu přišel až v roce 2017, kdy byl posledním členem klubu podán návrh ke zrušení klubu

¹¹⁸ Jednalo se o rekonstrukci pochodu vykonaného muži Friantovy 2. pěchotní divize III. armádního sboru Velké armády. Tato francouzská divize byla ještě v pátek 29. listopadu 1805 utábořena v oblasti Schwechatu. Císař

že se tento pochod bude snažit co nejlíže přiblížit skutečností, které zažili muži Friantovy divize roku 1805. Pochod se uskutečnil v čase od 27. listopadu 1991 do 29. listopadu 1991. Tři neúplné dny, dvě noci a trasa 130 kilometrů ze západního předměstí Vídně do moravských Blažovic. Na start tohoto pochodu se postavili granátníci Jiří Šmahel, Miroslav Novotný, Oldřich Čech, Stanislav Eliáš, Zdenek Richter, Dalibor Crha, Vladimír Zarboch, Pavel Kičín, Pavel Párák, Karel Zakl, Mirek Harenčík a Zdenek Sterczel. Životní styl moderní doby se ovšem během pochodu podepsal na všech jeho účastnících a většina vojáků postupně během tohoto pochodu odpadla. Do cíle trasy, jimiž byly určeny Blažovice, došli po dvou dnech a dvou nocích čtyři granátníci. Po 130 kilometrovém pochodu zmožení granátníci Oldřich Čech, Mirek Harenčík, Karel Zakl, a Stanislav Eliáš zvaný Had nejenomže dokončili tento pochod, při kterém většinu jeho účastníků vyřadily puchýře na nohách, v sobotu 30. listopadu nastoupili k rekonstrukci bitevní ukázky pod Santonem a 1. prosince se účastnili pietního aktu na Mohyle míru. Do dnešních dnů nikdo jejich výkon nezopakoval.¹¹⁹

Pod společnou hlavičkou Klubu přátel francouzské revoluce sdružující všechny vojáky nosící rekonstruované francouzské uniformy, spolku primárně rekonstruující příslušníky francouzské řadové pěchoty, působila jednotka brněnských granátníků Císařské gardy necelý rok a půl.¹²⁰ Nový spolek kladoucí si za svůj cíl rekonstruování (1.) pluku granátníků Císařské gardy založili Jiří Šmahel, vojenský velitel a vedoucí spolku, Miroslav Novotný, zástupce velitele spolku, Vladimír Zarboch a Marie Čechová 1. dubna 1992. Nový spolek sdružující 24 granátníků nesl název Společnost Napoleona Bonaparte Brno (SNBB).¹²¹

4.5 Vznik samostatné jednotky (1.) pluku granátníků Císařské gardy

Společnost Napoleona Bonaparte Brno (SNBB) byla jedním co do členské základny nejpočetnějším fungujícím klubem vojenské historie v tehdejším Československu a po

Napoleon Bonaparte ovšem svolával všechny volné jednotky k Brnu. Friantova divize obdržela tento rozkaz ráno 29. listopadu 1805 a k pochodu se vydala v devět hodin večer téhož dne. Do místa jejího seřadiště, jež představovalo městečko Rajhrad, dorazily čelní jednotky nad ránem 2. prosince 1805. Bez odpočinku po překonání téměř 130 kilometrů se divize okamžitě zapojila do bojů na jižním křídle francouzské bitevní sestavy.

¹¹⁹ Vladimír Zarboch, Brno, 12. leden 2019

¹²⁰ I tento spolek se rozpadl a jeho odkaz nesl dále Klub přátel francouzské revoluce a prvního císařství rekonstruující francouzský 27. řadový pluk, roku 1996 přebírajícího tradice 18. pluku řadové pěchoty, který se na rozdíl od 27. pluku účastnil obou velkých bitev napoleonské epochy na našem území, bitvy u Slavkova a Znojma.

¹²¹ Společnost Napoleona Bonaparte Brno. <https://rejstrik.penize.cz/ares/44991215-spolecnost-napoleona-bonaparte-brno>, Vladimír Zarboch, Brno, 12. leden 2019

1. lednu 1993 v nově vzniklé České republice. Většina členů se snažila aktivně se podílet na rozvoji klubu v úrovni výstroje, výzbroje, výcviku nebo klubového vybavení. Jako model při rekonstruování gardových granátníků císaře Napoleona zpočátku tvořilo studium originálních uniforem a zbraní, historické časopisy, fotky uniforem a zbraní v knihách a v neposlední řadě návštěvy muzea francouzské armády umístěného v Invalidovně v Paříži, kde se členové klubu snažili o co nejdetailnější nastudování uniforem, výstroje a výzbroje vojáků, jejichž uniformu rekonstruovali. Počet členů historické jednotky narostl na úctyhodných 24 mužů v uniformách a několik markytánek jako jejich doprovod. S narůstajícím množstvím členů jednotky ovšem současně stoupal počet názorů na budoucí směřování klubu, které nebylo úplně jednotné, často v něm převažovaly individualistické tendence některých členů, jež následně vedly k neshodám mezi ostatními členy spolku. Tento nastolený trend vedl k tomu, že v průběhu roku 1994 a 1995 došlo o odchodu téměř poloviny členů, kteří se neztotožňovali s nastaveným kurzem rekonstruování historie (1.) pluku granátníků Císařské gardy v rámci Společnosti Napoleona Bonaparte Brno.

Po uklidnění situace a ustálení rozvířených emocí se na jaře roku 1995 opětovně sešla skupina milovníků napoleonské historie, v té době již bývalých členů SNBB, v čele s Miroslavem Novotným, Vladimírem Zarbochem a Marií Čechovou a společně, ve Slavkově u Brna, položili základy dnešní jednotce rekonstruující (1.) pluk granátníků Císařské gardy. Se založením nového klubu byl současně navržen nový název klubu, který nejlépe a nejpřesněji reflektoval zájem klubu a místo, z kterého jednotka působí. Takto vznikl název spolku, v době vzniku občanského sdružení, - *La Garde Impériale d' Austerlitz* – Císařská slavkovská garda (GIA). Logo jednotky představovala jednoduchá včelka symbolizující píli, houževnatost a pracovitost. Vlastnosti, bez nichž se žádný příznivce vojenské historie neobejde. Včelka současně tvořila znak císaře Napoleona I., a značila tak obdiv členů jednotky k tomuto velkému státníkovi.¹²²

V počáteční fázi své činnosti působil tento klub jako volné sdružení jednotlivců se společným zájmem o napoleonskou historii bez pevné registrace na ministerstvu vnitra. Mezi nově vzniklým klubem *La Garde Impériale d' Austerlitz* a původním SNBB, rekonstruujícím stejnou jednotku, mající stejný počet členů i stejné působiště panovala rivalita. Na rekonstrukcích napoleonských bitev a pietních aktech, na kterých se obě jednotky společně

¹²² DVORÁK, Jan, ed. a ZACHOVÁL, Pavel, ed. *Oživlá historie: vojáci napoleonských válek z Čech, Moravy a Slovenska na prahu 21. století*. Brno, 2000. s. 76.

potkávaly, mezi nimi panovala zdravá řevnivost a snaha překonat jedni druhé ať už v míře vystrojenosti, ustrojenosti, či vojenském vystupování. Během několika málo let GIA překonala, zastínila a nakonec i pohltila SNBB v rekonstruování (1.) pluku granátníků Staré gardy a stala se jedinou jednotkou rekonstruující tento pluk v České republice.¹²³

Jako oficiální klub vojenské historie registrovaný na ministerstvu vnitra působí GIA od 8. února 1997, kdy byly na ustavující členské schůzi schváleny stanovy a klub byl následně zaregistrován na ministerstvu vnitra jako Císařská slavkovská garda, občanské sdružení.¹²⁴ V čele klubu stála trojice ve složení Miroslav Novotný, vedoucí spolku a vojenský velitel, Vladimír Zarboch, zástupce velitele jednotky a Marie Čechová, hospodářka.¹²⁵

4.6 Nejstarší akce vojenské historie klubu *La Garde Impériale d' Austerlitz*

Teprve po roce 1989 se této jednotce začalo dařit získávat kvalitní historické podklady, podle nichž se upravovaly původní, nebo vyráběly nové, rekonstruované uniformy, zbraně a další doplňky a výstrojní součástky tvořící uniformu (1.) pluku granátníků Císařské gardy. Jednotka granátníků rovněž získala originální výcvikový předpis Škola vojáka, *Ecole du Soldat*, podle nějž se nadále zpřesňovala povelová technika, její provádění a celková organizace gardové jednotky. Jednotka granátníků slavkovské gardy začala být zvána na rekonstrukce napoleonských bitev i do zahraničí a čeští granátníci počali být bráni jako rovnocenní partneři ostatním vojákům nosícím rekonstruovanou uniformu granátníků (1.) pluku granátníků Císařské gardy i mimo Českou republiku.

Pro všechny zúčastněné vojáky se stala nezapomenutelnou první návštěva jihoitalského Tolentina v květnu roku 1999.¹²⁶ Svou účastí na této rekonstrukci bitvy u Tolentina se poprvé členové této rekonstruované jednotky podívali v rekonstruovaných uniformách do střední Itálie. Zde slavkovská jednotka dokázala svým přístupem v rekonstruování gardových granátníků svou vysokou úroveň a dosažený pokrok.

¹²³ Členové SNBB svou činnost v napoleonském re enactmentu neukončili. Jednotka se transformovala do podoby pěších gardových dělostřelců obsluhující 1.5 liberní dělo. Dostupné z: <https://snbb-delostrelci.webnode.cz/kdo-jsme-/>

¹²⁴ Krajský soud zaregistroval jednotku *La Garde Impériale d' Austerlitz* jako občanský spolek k 23. dubnu 1997. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=777753&typ=UPLNY>

¹²⁵ Vladimír Zarboch, Brno, 12. leden 2019

¹²⁶ Tato akce byla věnována bitvě u Tolentina z 2. a 3. května 1815.

Tato vojensko historická akce tedy znamenala přelom ve fungování rekonstruované jednotky. Klub *La Garde Impériale d' Austerlitz* se stal známým v Evropě a začal být zván na významné rekonstrukce napoleonských bitev po celé Evropě.¹²⁷

Další významnou vojensko historickou rekonstrukcí které se tato jednotka v Itálii, tentokrát v její severní části, byla rekonstrukce dvoustého výročí bitvy u Marenga ve dnech 9. - 12. června 2000.¹²⁸ Na této vzpomínkové akci jednotka představovala své předchůdce z dob konzulátu – granátníky Konzulární gardy. Ve vzpomínkách účastníků této rekonstrukce uvízla primárně bitevní ukázka pro veřejnost proběhlá na poli, které bylo po několika dnech vytrvalých dešťů změněno v jednolitou bažinu.¹²⁹ Nejedním voják účastnící se této rekonstrukce přišel během bitevní ukázky v blátě bojiště u Marenga o svoje boty. V evropském napoleonském re-enactmentu se stalo legendárním následně bosé a zablácené defilé vojáků před návštěvníky dvoustého výročí bitvy u Marenga.¹³⁰

Členové této jednotky rovněž vzpomínají na opakované zájezdy vedoucí ostrov Korsiku spojené s návštěvou rodného domu císaře Napoleona I. v Ajacciu. Nezapomenutelnými se rovněž staly návštěvy členů jednotky na ostrově Elba, prvního exilu císaře Napoleona I., spojené s pietou na památných místech spojených s přítomností císaře Napoleona na ostrově, Ville dei Mulini a Ville di San Martino. Nezapomenutelnou se stala účast jednotky na Te Deum v místním chrámě Chiesa Reverenda Misericordia v Portoferraiu za císaře Napoleona I.¹³¹ Návštěvy těchto dvou ostrovů patřily k vrcholům zájezdových aktivit jednotky na přelomu milénia a jednotka si zde svým vystupováním vybudovala silné renomé, které následně využívala při dalších vzpomínkových akcích.

Dalšími vzpomínkovými akcemi, kterých se *La Garde Impériale d' Austerlitz* pravidelně účastnila, byly vzpomínkové akce při výročí bitvy v německém Lipsku. Obzvláště se mezi členy tohoto spolku vzpomíná na rekonstrukci Bitvy národů z roku 2003.¹³² Jednotka *La Garde Impériale d' Austerlitz* zde přijala pozvání německé jednotky granátníků (1.) pluku

¹²⁷ DVORÁK, Jan, ed. a ZACHOVÁL, Pavel, ed. *Oživlá historie: vojáci napoleonských válek z Čech, Moravy a Slovenska na prahu 21. století*. Brno, 2000. s. 77,

¹²⁸ Bitva u Marenga z 14. června 1800, někdy též označovaná jako „Waterloo na ruby.“

¹²⁹ „Lodní deník“ klubu Les Marines Brno popisující okolnosti rekonstrukce bitvy u Marenga roku 2000.

<http://www.lesmarines.cz/00.htm#marengo00>

¹³⁰ Marie Čechová, Slavkov u Brna, 14. 8. 2010

¹³¹ „Lodní deník“ klubu Les Marines Brno popisující okolnosti návštěvy klubů vojenské historie na ostrově Elba v roce 2001. <http://www.lesmarines.cz/01.htm#elba>

¹³² U příležitosti rekonstrukce bitvy národů – bitvy u Lipska z 16. až 19. října 1813. Bitvě u Lipska se pro počet armád účastnících se tohoto střetnutí nazývá bitvou národů.

císařské gardy k spoluúčasti, společně s ostatními kvalitními gardovými jednotkami, na vytvoření obrovského gardového *Carré*.¹³³ Pohled na perfektně fungující mohutné jednolitě vojenské těleso, obzvláště když se dalo do pohybu a začalo manévrovat po bitevním poli, byl dle zúčastněných vojáků, impozantní. Vojáci, kteří stáli v tomto karé, na toto vzpomínají, jako na jeden z nezapomenutelných zážitků spojených s rekonstruovanou napoleonskou historií.¹³⁴

Jednou z každoročních reprezentačních akcí, na nichž se jednotka slavkovských gardových granátníků prezentuje v České republice, jsou Napoleonské dny ve Slavkově u Brna. Napoleonské dny probíhají vždy v době okolo výročí narozenin císaře Napoleona I. tj. 15. srpna a připomínají tak svátek „svatý Napoleon“, jeden ze státních svátků napoleonské Francie. Jednotka zde vždy ve slavnostních uniformách připomíná tato slavné výročí císaře Napoleona I.

Rok 2003 byl spojen s novým směřováním rekonstruování historické jednotky. *La Garde Impériale d' Austerlitz* se stala od 18. ledna jednou ze zakládajících jednotek nově vzniklé Central European Napoleonic Society (CENS), společnosti sdružující rekonstruované napoleonské jednotky v České republice. Dalším významným momentem ve fungování historické jednotky byla změna na postu vojenského velitele jednotky. Na Napoleonských dnech 2003 jeden ze zakládajících členů jednotky a její dosavadní velitel *Sergent Sapeur* Miroslav Novotný předal velení nad jednotkou svému dosavadnímu zástupci Vladimíru Zarbochovi. Společně s předáním velení byl Vladimír Zarboch povýšen do hodnosti *Lieutenant*.¹³⁵

Dalším momentem posunujícím vpřed při rekonstruování fungování napoleonských vojáků v poli nejenom klub *La Garde Impériale d' Austerlitz*, ale i celý český napoleonský re-enactment byl kompletní překlad francouzského dobového výcvikového dokumentu Předpis týkající se výcviku a manévrů pěchoty z 1. srpna 1791¹³⁶ od Jakuba Samka působícího při CENS.¹³⁷ Společným výcvikem „české“ francouzské armády dle tohoto předpisu se od roku 2003 daří posouvat rekonstruování historické předlohy tohoto klubu, vojáků francouzské

¹³³ *Carré* v překladu z francouzštiny čtverec. Jedná se o obranný tvar utvářený bataliony pěchoty umožňující tak pěchotě vzdorovat v otevřeném poli nepřátelskému jezdecktu.

¹³⁴ NOVOTNÝ, Miroslav. *Okolnosti založení jednotky La Garde Impériale d'Austerlitz* [online]. 1999 [cit. 2019-2-25]. Dostupné z: <http://www.gardeausterlitz.cz/jednotka-historie.htm>

¹³⁵ Vladimír Zarboch, Brno, 12. leden 2019

¹³⁶ RÉGLEMENT C O N C E R N A N TL'EXERCICE ET LES MANŒUVRES DE L'INFANTERIE. Du 1er. Août 1791, Dostupné z: <https://www.austerlitz.org/download/reglement1791.pdf>

¹³⁷ CENS – Central European Napoleonic Society – Nadklubové sdružení spojující české napoleonské jednotky.

pěchoty z období napoleonských válek, o několik úrovní vpřed vůči ostatním jednotkám celého světového napoleonského re-enactmentu.¹³⁸

S tímto nastoupeným trendem došlo rovněž k zajímavému obratu v rekonstruování napoleonské historie v Evropě. Doposud byl českými jednotkami obdivován a kopírován směr rekonstruování napoleonské historie dle západního modelu. S aplikací tohoto předpisu do výcviku českých „francouzských“ jednotek došlo k zajímavému obratu. Jednotky napoleonské pěchoty pocházející ze západní Evropy, doposud udávající trendy v rekonstruování napoleonské historie, počaly pomalu, i přes prvotní rozpaky, přejímat český model přístupu k rekonstruování napoleonské historie. Je na velkou škodu, že ne všechny rekonstruované jednotky napoleonské pěchoty pocházející ze západní Evropy na tento Jakubem Samkem a francouzskými jednotkami sdruženými v CENS nastavený kurz přistoupily a jejich úroveň rekonstruování historie nedosahuje „středoevropské“ úrovně ve ztvárňování napoleonské pěchoty. Obzvláště některé „západní Gardové jednotky“ se tomuto trendu neustále bránily a brání a jejich vývoj tak ustrnul pouze na rekonstruované gardové uniformě.

Jednotka *La Garde Impériale d'Austerlitz* se, i přes počáteční obavy a rozpaky, plně zapojila do nastaveného trendu výcviku francouzské pěchoty dle *Reglementu* a nyní (2020) představuje nejlepší rekonstruovanou jednotku granátníků Císařské gardy na světě jak v rovině výstroje, výzbroje, výcviku i vojenského vystupování, což nejvíce potvrdila slova našich hostů, vojáků (1.) pluku pěších myslivců Císařské gardy z Belgie na akci Znojmo – Dobšice roku 2009: *oni si na válku nehrají, oni doopravdy bojují!*¹³⁹

Dalším splněným cílem ve fungování rekonstruované jednotky potvrzující vytrvalost, píli a cílevědomost členů tohoto spolku v jejich snaze o co nejdokonalejší rekonstruování (1.) pluku granátníků Císařské gardy byla účast jednotky na rekonstrukci slavnostního předávání císařských orlů uspořádaného českou! Středoevropskou napoleonskou společností (CENS). Na této rekonstrukci, uskutečněné na dvoře pařížské Invalidovny, přesně na dvousté výročí této významné dějinné události z 5. prosince 1804 byl jednotce, společně s dalšími vybranými, kvalitními, jednotkami evropského napoleonského re-enactmentu, předán, do

¹³⁸ Francouzské jednotky sdružené v CENS jsou schopny manévrovat v poli dle dalších částí *Reglementu* – *ÉCOLE DU PELOTON* a *ÉCOLE DU BATAILLON*. Jednotky napoleonského re-enactmentu ze západní Evropy jsou schopny povětšinou provádět pouze úvodní část *Reglementu* - *ÉCOLE DU SOLDAT*.

¹³⁹ Dalibor Chlup, Městečko Trnávka, 19. leden 2019

rukou *Lieutenant/a/* Vladimíra Zarbocha, císařský orl s praporem, který vojáci slavnostní přísahou stvrdili chránit.

Po proběhnutí tohoto slavnostního aktu napochodovali všichni vojáci společně s prapory do Mansartova domu, místa posledního odpočinku císaře Napoleona I. v pařížské Invalidovně. Nově předané prapory sklonili nad sarkofágem, v němž leží ostatky císaře Napoleona I. a opětovně na tomto místě slavnostně přísahali tyto prapory s císařskými orly chránit. Atmosféra v tomto okamžiku a na tomto místě byla nepopsatelná a žádný účastník tohoto pietního aktu na ni nezapomene do konce svého života.¹⁴⁰ Stanout v rekonstruované uniformě, v den tohoto slavného výročí na dosah ruky od ostatků císaře Napoleona I. a v rukou třimat repliky císařských orlů bylo pro každého účastníka nepopsatelné a již neopakované.¹⁴¹

4.7 Rekonstrukce dvoustých výročí bitev napoleonských válek počínaje rokem 2005

Dekáda mezi léty 2005 - 2015 byla spojená s dvoustými výročími válek a bitev prvního francouzského císařství. Následující šlépějí svých předchůdců, vojáků (1.) pluku granátníků Císařské gardy císaře Napoleona I. během série jeho válečných tažení po celé Evropě, se jednotka *La Garde Impériale d' Austerlitz* v tomto období aktivně účastnila vzpomínkových akcí a rekonstrukcí bitev věnovaných připomínání této historie po celé Evropě.¹⁴²

¹⁴⁰ Dokumentární pořad s názvem Cesta praporů mapující přípravy, průběh a výsledek projektu CENS při předávání císařských praporů v prosinci 2004. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10079717780-cesta-praporu/30529434214/diskuse>

¹⁴¹ Vladimír Zarboch, Brno, 12. leden 2019, Petr Košťál, Pozořice, 1. prosince 2018, Předávání císařských praporů, Paříž 2004. Dostupné z: <https://www.austerlitz.org/cz/slavnostni-predavani-orlu-pariz-3-5-prosince-2004/>

¹⁴² Nejenom rekonstruováním napoleonských bitev a účastí na pietních aktech je tvořena náplň činnosti klubu Císařská slavkovská garda. Jednotka je rovněž zvána, aby se účastnila reprezentačních akcí. Mezi takovéto reprezentační akce patří bezesporu pozvání od Francouzského velvyslanectví v Praze. Pro tuto jednotku se dostalo této oficiální pocty ze strany Francie, v České republice zastoupené Francouzskou ambasádou v Praze, za jednotkou vytvářenou činnost a jako důkaz uznání jejího neutuchajícího zájmu v připomínání historie, v roce 2005. Přimo 14. července byla jednotka pozvána, v den státního svátku Francie, Dne Bastily, na francouzskou ambasádu. Členové jednotky se zde osobně setkali s francouzským velvyslancem Joëlem De Zorzi, který vyjádřil jeho obdiv vůči činnosti jednotky na poli připomínání napoleonské historie v České republice a Evropě. Společně poté oslavili tento významný státní svátek Francouzské republiky. Vojáci v historických uniformách sklídili mezi čestnými hosty velký ohlas a obdiv k jejich činnosti. Ozvláštněním bylo zdejší setkání členů

Podzim roku 2005 tvořil pro tuto jednotku jistou formou vyvrcholení její činnosti a snah při rekonstruování zvolené historické předlohy od doby jejího vzniku roku 1995. Pro jednotku mající jako své domovské město Slavkov u Brna, většina jejich členů pochází z prostoru slavkovského bojiště a pro jednotku nesoucí čestný název *d' Austerlitz*, znamenalo dvousté výročí bitvy u Slavkova pomyslné vyvrcholení její činnosti a existence na slavkovském bojišti. Rekonstrukce bitvy u Slavkova proběhla 3. prosince 2005, již se účastnilo na 3 a půl tisíce mužů v rekonstruovaných uniformách, byla do té doby největší rekonstrukcí bitvy u Slavkova uspořádanou v České republice, které se členové tohoto klubu účastnili.¹⁴³ V čele francouzské armády „stanul“ opětovně císař Napoleon I. ztvárněným americkým hercem Markem Schneiderem a svou přítomností na bojišti tak pozvedl význam této vzpomínkové akce. Členové jednotky, podpoření vojenskou hudbou spřáteleného klubu tamborů z belgického Vitrivalu, nastoupili do rekonstrukce bitevní ukázky ve slavnostních uniformách a pomohli tak s ostatními vojáky na bojišti spoluvytvořit pro 30 000 diváků přihlížejících této rekonstrukci nezapomenutelný obraz znázorňující celý průběh bitvy u Slavkova a důstojným způsobem tak připomenuli historii a význam této dějinné události proběhlé zde onoho prosincového dne roku 1805.¹⁴⁴

Co znamenala pro zúčastněné diváky rekonstrukce bitvy u Slavkova, představoval pro vojáky pietní akt za všechny padlé v bitvě u Slavkova v ústředním památníku bitvy, na Mohyle míru, při němž členové *La Garde Impériale d' Austerlitz* tvořili čestnou jednotku střežící Mohylu míru během pietního aktu. V neděli 4. prosince 2005 se zde na pietním aktu sešlo téměř tisíc vojáků v historických uniformách z celého světa, aby zde vzdali hold padlým vojákům, pro které znamenala bitva u Slavkova tu poslední v jejich životě. Rovněž zde byla uctěna památka všech vojáků nosících rekonstruované uniformy, kteří se již nemohli tohoto pietního aktu na Mohyle míru zúčastnit.¹⁴⁵

Dalšího významného dvoustého výročí bitvy napoleonských válek, kterého se členové této jednotky účastnili v roce 2006, tentokrát z období války IV. protifrancouzské koalice, byla účast na rekonstrukci bitvy u Jeny z podzimu roku 1806.¹⁴⁶ Dobový stanový tábor byl

klubu s československými stíhači RAF, generály Františkem Peřinou a Františkem Fajtlem. Členové GIA na francouzské ambasádě. Dostupné z: http://www.gardeausterlitz.cz/gallery-akce/ambasada-fr_praha/index.htm

¹⁴³ Austerlitz 2005. Dostupné z: <https://www.austerlitz.org/cz/austerlitz-2005-skoncil-at-zije-austerlitz/>

¹⁴⁴ Dopis historika a spisovatele Jiřího Kovaříka oceňující vojáky účastníky se rekonstrukce bitvy u Slavkova roku 2005. Dostupné z: http://www.gardeausterlitz.cz/fotogalerie-austerlitz2005_jiri-kovarik.htm

¹⁴⁵ Vladimír Zarboch, Brno, 12. leden 2019, Petr Košťál, Pozořice, 1. prosince 2018

¹⁴⁶ GIA při rekonstrukci 200. výročí bitvy u Jeny roku 1806. Dostupné z: www.gardeausterlitz.cz/gallery735x494/jena2006-karel/index.htm

umístěn poblíž, pro proběhlou bitvu významné, vesnice Vierzehnheiligen nacházející se v jednom z cípů Jenského bojiště na dohled od další dominanty bojiště, dobového větrného otočného mlýna nad vesnicí Krippendorf, který spoluutváří krajinu historického bojiště u Jeny. Bitevní ukázka, bohužel kvalitativně nesrovnatelná s proběhlou loňskou dvousetletou rekonstrukcí bitvy u Slavkova, se uskutečnila opět v místě bývalého bojiště v trojúhelníku mezi vesnicemi Cospeda, Lützenroda a Closewitz. Následný pietní akt spojený s uložením ostatků padlých vojáků nalezených na bojišti na hřbitově ve Vierzehnheiligenu byl již důstojnou připomínkou této bitvy. Po uložení ostatků padlých vojáků na hřbitově ve Vierzehnheiligenu následovalo slavnostní odhalení rekonstruovaného památníku padlým vojákům obou střetnutých se stran bitvy u Jeny u kostela ve Vierzehnheiligenu. Je na škodu, že tato jednotka nebyla přizvána k účasti na triumfálním vstupu císaře Napoleona Bonaparta, opět v podání amerického herce Marka Schneidera, do Berlína, aby tak svou účastí vyzdvihla význam této dějinné události.¹⁴⁷

Rok 2007 byl, obdobně jako historický rok 1807, odhlédneme-li od válečných událostí spojených s Napoleonovým tažením v bývalém Polsku, na rekonstrukce dvousetletých výročí bitev napoleonských válek, kterých se tato jednotka účastnila, chudší o rekonstrukce historických událostí. Bohužel se nenašel nikdo, kdo by zde uspořádal důstojné rekonstrukce těchto významných bitev.¹⁴⁸

Činnost jednotky roku 2008 začala jarní secvičnou pořádanou v prostorech zámku v Rájci – Jestřebí. Cílem této akce bylo vzpomenout si na po zimmě pozapomenuté povely a pro vojáky se opětovně sžít s fungováním granátníka v rekonstruované uniformě napoleonské armády manévrujícího v sevřené linii. Oproti jiným jarním secvičným tohoto spolku se ovšem tato diametrálně lišila a je nutné ji zde uvést. Dlouholetý člen spolku, jeden z jeho zakladatelů a jeho dosavadní vojenský velitel *Captaine* Vladimír Zarboch zde předal velení nad touto jednotkou svému dosavadnímu zástupci *Caporal – Fourrier/ovi/* Petru Košťálovi.¹⁴⁹ Od této doby se *Captaine* Vladimír Zarboch účastní rekonstrukcí historických bitev a pietních aktů již „pouze jako důstojník - nosič orla“ – *Captaine Porte-Drapeaux*. Vladimíru Zarbochovi patří uznání za jeho neutuchající práci pro jednotku. Jeho zásluhou byl

¹⁴⁷ Vladimír Zarboch, Brno, 12. leden 2019

¹⁴⁸ Dalibor Chlup, Městečko Trnávka, 19. leden 2019

¹⁴⁹ Vladimír Zarboch předává velení Petru Košťálovi 19. 4. 2008 na zámku v Rájci – Jestřebí. Dostupné z: www.gardeausterlitz.cz/gallery-flash/rajec2008lida.html#1

jednotce udán kurz, jehož následováním se posunula vpřed ve snaze o co nejvěrnější rekonstruování zvolené historické jednotky.¹⁵⁰

Vrcholnou reprezentační akcí roku 2008 byla pro odřad členů této jednotky, doplněnými kolegy z jednotky Střední gardy, účast na vzpomínkové akci v německém městě Erfurtu uspořádaná ve dnech 26. – 28. září při příležitosti dvoustého výročí kongresu mezi císařem Napoleonem I., ztvárněným Markem Schneiderem a ruským carem Alexandrem I., ztvárněným Olegem Mykovem.¹⁵¹ Česká jednotka granátníků Císařské gardy byla pozvána se této akce, společně s ostatními, kvalitními gardovými jednotkami, účastnit. Slavkovští gardisté tvořící ostrahu císaře Napoleona a cara Alexandra byli ubytováni na bastionu erfurtské pevnosti Petersberg, který vytvořil kulisu pro jejich dobový tábor nehyzděný vymoženostmi 21. století. Rekonstrukce této dějinné události, posledního přímého setkání císaře Napoleona I. a cara Alexandra I. probíhala v historickém jádru města Erfurtu a snažila se co nejvíce přiblížit průběh historického kongresu mezi Napoleonem a Alexandrem. Akce se tedy sestávala z plesů, návštěv divadel a „oficiálních“ jednání, na nichž tato jednotka společně s ostatními gardisty z celé Evropy tvořila stráž obou monarchů. Tato historická vzpomínková akce při dvoustém výročí této významné události se stala svým pojetím jedinečnou a již nikdy nebyla v tomto městě zopakována.¹⁵²

Rok 2009 byl spojený s rekonstrukcemi dvoustých výročí událostí válečného konfliktu mezi Rakouskem a Francií roku 1809. Členové klubu *La Garde Impériale d'Austerlitz* se zúčastnili všech jednotlivých akcí věnovaným rekonstrukcím historických bitev spojených s válkou roku 1809. Počínaje od počátečních bojů proběhlých v Polsku během dubna 1809, přes rekonstrukce bitev svedených mezi vojsky arcivévody Jana s armádou italského místokrále Evžena de Beauharnais v severní Itálii. Hlavní operační prostor války roku 1809 ovšem představovalo Bavorsko, Rakouské země, Horní Uhry a k poslednímu bitevnímu střetu svedenému v této válce mezi Rakušany a Francouzi došlo opět na Moravě, u Znojma. Z tohoto důvodu nejvíce rekonstrukcí bitev proběhlo právě v těchto zemích. V průběhu jara a léta roku 2009 bylo uspořádáno mnoho historických akcí věnovaných dvoustým výročím bitev války roku 1809. Granátníci této jednotky se postupně účastnili všech nejdůležitějších vzpomínkových akcí věnovaným bitevním střetům roku 1809.

¹⁵⁰ Vladimír Zarboch, Brno, 12. leden 2019, Petr Košťál, Pozořice, 1. prosince 2018

¹⁵¹ Členové GIA při rekonstrukci kongresu v německém Erfurtu 26. – 28. září 2008. www.gardeausterlitz.cz/gallery-flash/erfurt2008-01.html#1

¹⁵² Dalibor Chlup, Městečko Trnávka, 19. leden 2019, Zbyněk Süßer, Pozořice, 1. prosince 2018, Petr Košťál, Pozořice, 1. prosince 2018

Prvním válčištěm, které tato jednotka navštívila během „tažení roku 2009“, byla severní Itálie a bojiště bitvy u Sacile.¹⁵³ Po rekonstrukci bitvy u Raszynu byla vzpomínková akce na bojišti u severoitalského Sacile druhou významnou vzpomínkovou akcí věnovanou událostem roku 1809. Vojáci v historických uniformách byli utábořeni v prostředí vily Correr Dolfin, která jim poskytovala zámezí. Během rekonstrukce této bitvy proběhly dvě bitevní ukázky. První rekonstrukce bitvy u Sacile proběhla na originálním bojišti bitvy, při níž francouzské vojsko, oproti historii, „přemanévrovalo Rakušany“ kteří měli v této bitvě zvítězit a bohužel slavně zvítězilo. Rakouští vojáci měli navíc ukořistit francouzského orla. Ani jedno se jim pod náparem francouzské pěchoty nepodařilo. Druhá bitevní ukázka proběhla v obdobném duchu přímo v prostorech vily Correr Dolfin. Rakouská armáda i zde měla zvítězit nad svými protivníky, ale rakouské zásobování selhalo a rakouským vojákům došla v polovině bitvy munice a nemohli tak nadále vzdorovat francouzské armádě. Opětovně tak zde byla při rekonstrukci bitvy přepsána historie. I takovéto komické události se občas na rekonstrukcích historických bitev dějí.¹⁵⁴

O dva týdny později navštívili někteří členové tohoto klubu renesanční zámek Schallaburg nacházející se v Dolních Rakousích. Na tuto akci byli pozváni jako součást doprovodného programu věnovaného výstavě *Napoleon - Feldherr, Kaiser und Genie* probíhající na tomto zámku jako součást připomínání dvousetého výročí války roku 1809 mezi Rakouskem a Francií.¹⁵⁵ Na této výstavě byly návštěvníkům představeny unikátní kusy pocházející z období vlády císaře Napoleona I.. Jako příklad můžeme uvést Napoleonovo úmrtní lůžko z ostrova Svaté Heleny, Napoleonovy kadeře věnované Marii Walewské, originální uniformu maršála Davouta,¹⁵⁶ císařské orlice a dalších několik stovek unikátních exponátů, které byly zájemcům o tuto historii vystaveny na dosah ruky.¹⁵⁷ Je velká škoda, že této výstavě nebyla věnována větší propagace mimo území Rakouska, protože exponáty zde vystavené se již pravděpodobně na jednom místě v blízké době nesetkají.

¹⁵³ Granátníci GIA v italském Sacile. Dostupné z: www.gardeausterlitz.cz/gallery-flash/sacile2009.html#21

¹⁵⁴ Dalibor Chlup, Městečko Trnávka, 19. leden 2019, autor této práce

¹⁵⁵ Článek v místním tisku popisující výstavu na zámku Schallaburg *Napoleon - Feldherr, Kaiser und Genie*. Dostupné z: https://www.ots.at/presseaussendung/OTS_20090515_OTS0030/napoleon-feldherr-kaiser-und-genie-auf-der-schallaburg

¹⁵⁶ Velikostně odpovídající zhruba chlapci 15 let věku.

¹⁵⁷ Dalibor Chlup, Městečko Trnávka, 19. leden 2019

O týden později se granátníci klubu *La Garde Impériale d' Austerlitz* účastnili rekonstrukce bitvy u Aspern – Esslingu.¹⁵⁸ První velké bitvy svedené mezi Francouzi a Rakušany, ve které se rakouskému vojsku podařilo efektivně se postavit francouzské armádě pod velením císaře Napoleona a zastavit francouzské vojsko na bitevním poli. Tato rekonstrukce byla co do finančního rozpočtu velice komorní, umožňovala ale zájemcům z řad historických jednotek poznávání okolního bojiště. Obzvláštní zájem byl věnován poznání bývalého ostrova na řece Dunaj – ostrova Lobau. Samotná bitevní ukázka opětovně nedosahovala úrovně, ani významu, jakého tato bitva znamenala. Při poznávání tohoto bojiště členové této historické jednotky navštívili několik dalších památníků věnovaných bitvám proběhlým v tomto prostoru, kostel v Aspern hrdinně bráněný vojáky maršála Massény, sýpku v Esslingu a skromné historické muzeum v Deutsch–Wagramu představující památná místa spojená s hrdinou obranou francouzských vojáků účastnících se této, pro francouzskou armádu prohrané, bitvy.¹⁵⁹

Poslední, a rozhodující bitvu ukončující Napoleonovo Dunajské tažení představuje, v České republice neprávem opomíjená, bitva u Znojma.¹⁶⁰ Touto bitvou donutil císař Napoleon rakouské císařství k příměří a následnému uzavření, pro Rakousko dalšího nevýhodného, míru. Zázemí pro vojáky účastnící se této vzpomínkové akce bylo umístěné v prostorech Louckého kláštera, který samotný výborně vytvářel kulisu dobového vojenského tábora.¹⁶¹ Podle průběhu bitvy u Znojma roku 1809 byla i rekonstrukce bitvy u Znojma roku 2009 byla realizovaná ve dvou bitevních ukázkách. Sobotní bitevní ukázka v Dobšicích spojená s dobytím místních vinných sklepů byla pro některé vojáky, zvláště ve spojení s červencovými vedry, velmi vysilující a místy probíhala až ve stylu bitevní ukázky u polského Pultusku. Nedělní bitevní ukázka, probíhající pro změnu v jednom ze slepých ramen řeky Dyje, byla zážitkem, který se nikde jinde v Evropě při rekonstruování napoleonských bitev neopakuje. Druhá bitevní ukázka byla, stejně jako znojmská bitva před dvěma sty lety, ukončena přímo uprostřed bitevního střetu a bylo vyhlášeno příměří mezi Francií a Rakouskem.

¹⁵⁸ Účast českých jednotek napoleonského reenactmentu na dvoustém výročí bitvy u Aspern – Essling 22. – 24. května 2009. Dostupné z: <https://www.austerlitz.org/cz/mikulov-drasenhofen-2009-skoncil/>

¹⁵⁹ Dalibor Chlup, Městečko Trnávka, 19. leden 2019, autor této práce

¹⁶⁰ Vzpomínková akce 200. výročí bitvy u Znojma. Dostupné z: <https://www.austerlitz.org/cz/vzpominkova-akce-200-vyroci-bitvy-u-znojma-skoncila/>

¹⁶¹ Loucký klášter padl během bitvy u Znojma do rukou francouzských vojáků. Zajímavý záznam o této události se nachází v kronice francouzského 18. řadového pluku.

Je na škodu, že rekonstrukce bitvy u Znojma jsou pořádány pouze jednou za pět let, v letech připadajících na „půlkulatá“ a „kulatá“ výročí bitvy a toto rozhodující bitevní střetnutí války páté protifrancouzské koalice, opět rozhodnuté na území jižní Moravy, je proto opomíjeno a upozadováno slavkovskou bitvou.¹⁶²

Z důvodů termínové kolize (bitva u Wagramu proběhla 5. a 6. července a bitva u Znojma 10. a 11. července 1809) byla rekonstrukce bitvy u Wagramu, která historicky předcházela rozhodující bitvě u Znojma, posunuta na další víkend po rekonstrukci bitvy u Znojma.¹⁶³ Jednalo se o formátově malou akci s účastí 150 vojáků na obou stranách. Tábor byl umístěn v zahradě zámku, který je součástí Marcheggu a bohužel leží v těsné blízkosti jednoho ze slepých ramen řeky Moravy. Tento fakt poznali všichni vojáci, doslova na vlastní kůži, neboť svou přítomností na zámku přilákali tisícová hejna komárů.¹⁶⁴

Poslední rekonstrukcí věnovanou válce V. koalice byla rekonstrukce bitvy o Alpské průsmyky ve Slovinském městě Pivka.¹⁶⁵ Vzpomínková akce se zde uskutečnila jako připomínka tažení divizního generála Augusta de Marmonta v Dalmácii během války s Rakouskem roku 1809. Tato rekonstrukce bitvy byla dle účastníků velice zajímavá svým prostředím, doposud napoleonskou historií nezasaženým prostředím a diváky, kteří rekonstrukci bitvy o Alpské průsmyky ocenili ovacemi a zároveň všechny historické vojáky překvapili svým zájmem o napoleonskou historii, o historické uniformy i o vybavení napoleonských vojáků.¹⁶⁶

Vojensko historickou rekonstrukcí ve Slovinské Pivce tak pro granátníky klubu *La Garde Impériale d'Austerlitz* skončilo „tažení“ proti armádě páté koalice na jejich „tažení roku 2009“.

Poslední vzpomínkovou akcí tohoto hektického roku plného významných událostí spojených s válkou V. protifrancouzské koalice, na kterých granátníci tohoto vojensko historického klubu nemohli chybět, byly tradiční vzpomínkové akce věnované bitvě

¹⁶² Dalibor Chlup, Městečko Trnávka, 19. 1. 2019

¹⁶³ Vojáci rekonstruuující bitvy z období napoleonských válek jsou pouzí zájemci o napoleonskou historii. Během pracovního týdne dochází do svých civilních zaměstnání a rekonstruování napoleonské historie v napoleonských uniformách se věnují o víkendech

¹⁶⁴ Zbyněk Süsser, Pozořice, 1. prosince 2018

¹⁶⁵ Rekonstrukce bitvy o Práwaldský průsmyk, 18. – 20. září 2009. Dostupné z: www.gardeausterlitz.cz/gallery-flash/slovinsko-pivka2009-1.html

¹⁶⁶ Dalibor Chlup, Městečko Trnávka, 19. 1. 2019, Zbyněk Süsser, Pozořice, 1. prosince 2018, Dan Kresa, Brno, 29. 5. 2019

u Slavkova na počátku prosince. Na této akci byl po skončení bitevní ukázky, přímo na bitevním poli pod kopcem Santon, vyznamenám řádem Čestné legie¹⁶⁷ velitel této historické jednotky *Caporal - fourier* Petr Košťál.¹⁶⁸

Rok 2010 se, stejně jako historický rok 1810, nesl pro členy tohoto spolku a pro rekonstruování napoleonské historie v Evropě oproti roku 2009 poklidnějším tempu. Vzpomínkové akce přímo náležící k dvoustým výročním událostí roku 1810 se nepořádaly, a proto se jednotka v tomto roce účastnila spíše výcvikových akcí pořádaných CENS v České republice.

Pro granátníky v rekonstruovaných uniformách byla tedy první akcí tohoto roku účast na výcvikovém sympoziu pořádaném CENS v jihomoravském městě Mikulov. Tato vzpomínková akce a zároveň jarní secvičná klubů vojenské historie věnujících se napoleonským válkám byla pořádaná jako 201. výročí začátku války V. koalice. Tábor vojáků byl zřízen přímo v historickém zámeckém parku a společně s Mikulovským zámekem tak tvořil kulisu k tomuto dobovému táboru. Samotná akce vojenské historie byla věnována opakování a procvičení manévrování francouzské, ruské a rakouské armády po proběhlé zimě. Během této vzpomínkové akce byl rovněž společným nákladem všech účastníků vzpomínkové akce odhalen jednoduchý kříž stojící na místě, na němž jsou pohřbeni vojáci, kteří podleli následkům svých zranění utržených při válce roku 1809 a zemřeli v Mikulovském špitálu.¹⁶⁹ Myšlenka připomínání si padlých vojáků z napoleonských válek a označování míst jejich posledního odpočinku je velmi chvályhodná a zároveň je hlavním důvodem pořádání vzpomínkových akcí věnovaných napoleonským válkám. Iniciátorovi stavby tohoto prostého kříže nad tímto šachtovým hrobem, Borisi Nezbedovi, patří velký dík.¹⁷⁰

Další akcí roku 2010, které se popisovaná jednotka zúčastnila, byla rekonstrukce 195. výročí bitvy belgického u Waterloo.¹⁷¹ Jednotka se této rekonstrukce poslední bitvy císaře Napoleona účastní v reprezentativním počtu povětšinou jednou za pět let, a proto byla účast členů jednotky na této akci značná. Tento rok nebyli členové spolku, na vlastní žádost,

¹⁶⁷ Řádem Čestné legie společnosti CENS

¹⁶⁸ Autor této práce, Dan Kresa, Brno, 29. 5. 2019

¹⁶⁹ Vzpomínková akce uspořádaná při odhalení pomníku napoleonským vojákům zemřelým v Mikulovském špitále. Dostupné z: <https://www.austerlitz.org/cz/mikulov-drasenhofen-2010/>

¹⁷⁰ Dalibor Chlup, Městečko Trnávka, 19. 1. 2019, autor této práce

¹⁷¹ Vzpomínkové akce u výročí 195 let od bitvy u Waterloo. Dostupné z: <https://www.austerlitz.org/cz/195-vyroci-bitvy-u-waterloo/>

zařazení mezi ostatní gardové jednotky, ale splynuli v jednom batalionu s ostatními českými jednotkami francouzské pěchoty doplněného vojáky lehké pěchoty z Běloruska. První den návštěvy bojiště věnovali členové klubu pěšimu poznávání jižního a východního prostoru bojiště. Z tábora umístěného v *Maison du-Roi* se vydali poznat budovu, v níž byl umístěn poslední QG¹⁷² císaře Napoleona umístěný na farmě *Caillou*. Na tomto místě se nachází i během rekonstrukcí bitvy císařský hlavní štáb a herec znázorňující císaře Napoleona zde spolu se svými „maršály“ tráví čas mimo bojiště. Ve dvoře statku *Caillou* táboří i gardové jednotky a tvoří tak zde na tomto místě ostrahu císaře Napoleona. Po návštěvě muzea umístěného v této budově a dostatečném prozkoumání tohoto místa se vojáci klubu *La Garde Impériale d'Austerlitz* přesunuli pěším pochodem do Plancenoit, aby poznali i tuto část bojiště u Waterloo. Po dopoledním poznávání bojiště proběhla první, noční rekonstrukce bitvy v blízkosti tábora u *Maison du-Roi*. Sobotní dopoledne granátníci opět věnovali poznávání severní části bojiště, památníku *Dernier carré*, návštěvě slavného lva, dioráma bojiště bitvy u Waterloo a statku *La Haye Sainte*. I přes typicky belgické počasí tento úsek bojiště velmi dobře prozkoumali a velkým zklamáním pro všechny bylo, že kvůli dalšímu oficiálnímu programu časově nestihli navštívit poslední velký statek na bojišti u Waterloo, slavný *Hougoumont*.

Samotná rekonstrukce bitvy u Waterloo byla všechny její účastníky nepopsatelným zážitkem blížícím se masou lidí na jedné ploše skutečné napoleonské bitvě. Skotské jednotky a jejich dudy, Brunšvický sbor, obří britské prapory, přilétající britské rakety, bezchybně manévrující britské jezdeckvo a další pestrá „směs“ jednotek nenechala žádného francouzského vojáka chladným a musel tak pomyslně smeknout před uměním britských vojáků, jejich válečnému umění a pověstnému britskému klidu. Nikde, na žádné jiné rekonstrukci bitvy z období napoleonských válek se na jednom místě nestřetne taková masa „nepřátel“. Navíc na žádném jiném bojišti se nebojuje přímo ve vzrostlém obilí. Bitevní ukázka pro veřejnost byla zkušeností, na kterou všichni její účastníci budou navždy vzpomínat. Návštěva bojiště u Waterloo se stala tak vrcholnou akcí roku 2010, které se jednotka tohoto roku zúčastnila.¹⁷³

¹⁷² QG - Quartier Général – hlavní štáb

¹⁷³ Dalibor Chlup, Městečko Trnávka, 19. 1. 2019, Petr Košťál, Pozořice, 1. prosince 2018, autor této práce

První vojensko historickou akcí roku 2011 byla pro členy jednotky *La Garde Impériale d'Austerlitz* vzpomínková akce pořádaná spřáteleným klubem vojenské historie z Vídně věnující se rekonstruování rakouského pluku k. k. I. R. 3, Erzherzog Karl na rakouském hradu Forchtenstein.¹⁷⁴ Tato akce byla pojatá jako multihistorická, historii popularizující akce a na hradě Forchtensteinu se tak potkávali vojáci v uniformách vojáků evropských velmocí od 17. do počátku 19. století. Tato vojensko historická akce byla pro členy tohoto klubu unikátní tím, že jim byl umožněn přístup i do jinak nepřístupných prostor hradu Forchtenstein s možností prohlídky originálního vybavení husarského pluku.

Jednou z tradičních akcí věnovaných připomínání napoleonské historie na slavkovském bojišti tvoří Napoleonské dny pořádané na zámku ve Slavkově u Brna při příležitosti výročí oslav narozenin císaře Napoleona.¹⁷⁵ Na této akci byl, před nastoupenou francouzskou armádou, povýšen do hodnosti *Lieutenant* velitel jednotky granátníků Císařské slavkovské gardy Petr Košťál. Toto povýšení velitele granátníků císařské gardy bylo odměnou jeho velitelských kvalit a zároveň bylo celou jednotkou přijímáno jako ocenění práce jednotky při rekonstruování podoby (1.) pluku granátníků Staré gardy císaře Napoleona I.¹⁷⁶

Předposlední akcí roku 2011 se stalo pro tuto jednotku 205. výročí bitvy u Jeny. Bivak byl opět zřízen poblíž vesničky Vierzehnheiligen a hned po západu slunce bylo všem účastníkům rekonstrukce jasné, že dva dny v půlce října na této náhorní plošině bičované ze všech světových stran větry, nebudou snadné. Sobotní noc a hlavně brzké ráno prověřilo schopnosti všech vojáků vypořádat se, bez použití moderních vymožeností, s nástrahami počasí pouze s využitím vybavení vojáka z počátku 19. století. Celý tábor u Vierzehnheiligen tak u táborových ohňů s nadějí na rozehrání svých promrzlých údů vyhlížel vycházející slunce, které rozehrálo promrzlou krajinu a spolu s ní i promrzlé napoleonské vojáky. Bitevní ukázka se opět udála v trojmezí mezi obcemi Cospeda, Lützenroda a Closewitz a nesla se v duchu dvoustého výročí bitvy. Svým průběhem a způsobem velení jednotkám opět mnohé vojáky nenadchla.

¹⁷⁴ Pulverdampf Fest na hradu Forchtenstein 29. 4. – 1. 5. 2011. Dostupné z: <https://apps.derstandard.at/privacywall/story/1303291564867/pulverdampf-festival-burg-forchtenstein-wird-zum-militaerlager>

¹⁷⁵ Napoleonské dny 2011 pořádané CENS na zámku ve Slavkově u Brna 12. – 14. 8. 2011. Dostupné z: <https://www.austerlitz.org/cz/napoleonske-dny-2011-fotogalerie/>

¹⁷⁶ Petr Košťál, Pozořice, 1. prosince 2018, Dalibor Chlup, Městečko Trnávka, 19. 1. 2019, autor této práce

Při nedělním ranním nástupu se jednotce dostalo další velké pocty. Přímo z rukou císaře Napoleona v podání Marka Schneidera byl před všemi nastoupenými francouzskými vojáky účastnicími se rekonstrukce bitvy u Jeny za svou práci pro jednotku granátníků Císařské slavkovské gardy a pro celý český napoleonský re enactment povýšen do hodnosti *Sergent* granátník Borek Chlup.¹⁷⁷

V květnu roku 2012 uspořádala tato jednotka, jako připomínku účasti rakouského Schwarzenbergova pomocného sboru během Napoleonova tažení do Ruska, vojensko historickou vzpomínkovou akci ve Velkém Týnci u Olomouce.¹⁷⁸ Velký Týnec, stejně jako blízká Olomouc byly v té době místa rekonstrukcemi napoleonských válek doposud nedotčeny, a proto i ohlas diváků a obyvatel na tuto vzpomínkovou akci byl značný a velký ohlas tato akce sklidila i mezi samotnými vojáky v historických uniformách. Po úspěchu této vojensko historické vzpomínkové akce bylo rozhodnuto, že nadcházející rok, tj. roku 2013 jednotka uspořádá vojensko historický festival v Korunní pevnůstce v Olomouci.¹⁷⁹

Další významnou historickou akcí, která zavedla tuto historickou jednotku po stopách napoleonských vojáků, tentokrát na východ Evropy, byla rekonstrukce překročení řeky Němen u Kaunasu. Následující svých předchůdců v uniformách gardových granátníků z roku 1812 se i jednotka granátníků Slavkovské gardy přepravila do dnešní Litvy, aby se zde mohla účastnit rekonstrukce této úvodní části invaze do Ruska.¹⁸⁰ V Kaunasu všechny přítomné překvapil zájem místních obyvatel o vojenskou historii a napoleonské uniformy. Skutečné překročení Němenu Napoleonovou „francouzskou invazní armádou“ proběhlo na prámech litevské armády za obrovského zájmu přihlížejících diváků. Po výsadbku na „ruském“ břehu Němenu svedly čelní jednotky krátký boj s ruskými předními hlídkami, které svou palbou z břehu vytlačily a vytvořily tak prostor pro další jednotky vylodující se na „ruském“ břehu. Po příchodu hlavních ruských sil byla svedena regulérní „bitva“ které na francouzské straně

¹⁷⁷ Dalibor Chlup, Městečko Trnávka, 19. 1. 2019, Zápis z jednání výroční členské schůze sdružení Císařská Slavkovská Garda, o.s. 28. ledna 2012, Újezd u Brna

¹⁷⁸ Vzpomínková akce připomínající účast Schwarzenbergova sboru při Napoleonově tažení do Ruska roku 1812 pořádaná ve Velkém Týnci 11. – 13. května 2012. Dostupné z: <https://www.velkytynec.cz/napoleonske-slavnosti-2012/d-3615>

¹⁷⁹ Pavel Grenar, Olomouc, 2. 2. 2019, autor této práce

¹⁸⁰ Reportáž z rekonstrukce překročení řeky Němen 23 - 24. června 2012 komentované doc. Olegem Sokolovem. Dostupné z: <https://www.dailymotion.com/video/xrsnwa>

velel všem známý generál Oleg Sokolov. Jeho komentář bitvy a zápal pro historii dokázal diváky, dle jejich projevu, přivést k velkému zájmu o tuto historickou rekonstrukci.¹⁸¹

Dalším důležitým momentem v životě rekonstruované jednotky (1.) pluku granátníků Císařské gardy bylo předání nového praporu do rukou *Lieutenant/a/* Petra Košťála. Prapor společně s orlem, kterého jednotka obdržela společně s původním praporem roku 2004, předal veliteli jednotky sám císař Napoleon v podání Marka Schneidera během Napoleonských dnů roku 2012. Pro tuto jednotku nesoucí čestný název *d' Austerlitz* bylo předání tohoto praporu právě na zámku ve Slavkově u Brna velmi slavnostní událostí. Celá jednotka jako jeden muž při slavnostní přísaze na obranu nového praporu pronesla *Nous jurons ! Přísaháme!*¹⁸²

Pravděpodobným vrcholem vzpomínkových akcí, jichž se jednotka účastnila během roku 2012, byla účast členů historické jednotky na vzpomínkové akci na zámku v Malmaison ve Francii. Název této vojensko historicko vzpomínkové akce, pořádané v rámci dnů kulturního dědictví Francie, byl *Premier jubilé impérial*.¹⁸³ Jednalo se o rekonstrukci života císaře Napoleona a jeho první ženy císařovny Jozefíny, v neurčitým roce, na jejich záměčku v Malmaisonu na předměstí Paříže.

Během této vojensko historicko vzpomínkové akce, která byla zaměřena spíše na civilní část vojensko historických rekonstrukcí měli císařští vojáci tvořit doprovodný program pro veřejnost a gardové jednotky se měly starat o ochranu císaře Napoleona a jeho ženy. Tábor vojáků byl umístěn v parku Bois-Préau, ve kterém probíhal i doprovodný program. Jednotce *La Garde Impériale d' Austerlitz* byla svěřena čestná funkce, a to ochrana císaře Napoleona a císařovny Jozefíny přímo na záměčku Malmaison. Byla tedy neustále v centru dění a zároveň si její členové mohli prohlédnout Malmaison tak, jak by se jim to jako obyčejným návštěvníkům nikdy nepodařilo. Upřímný zájem všech přihlížejících diváků byl značný a byl odměnou za snažení jednotky při rekonstruování (1.) pluku granátníků Císařské gardy.¹⁸⁴

¹⁸¹ Pavel Grenar, Olomouc, 2. 2. 2019, Dalibor Chlup, Městečko Trnávka, 19. 1. 2019, Zbyněk Süsser, 1. prosince 2018, Pozořice

¹⁸² Dalibor Chlup, Městečko Trnávka, 19. 1. 2019, Petr Košťál, 1. prosince 2018, Pozořice

¹⁸³ Internetové stránky vzpomínkové akce upořádané jako pocta císařovně Jozefíně 15. – 16. září 2012 v Malmaisonu. <http://www.jubileimperial.fr/>

¹⁸⁴ Pavel Grenar, Olomouc, 2. 2. 2019, Dalibor Chlup, Městečko Trnávka, 19. 1. 2019, Zbyněk Süsser, 1. prosince 2018, Pozořice, autor této práce, Zápis z jednání výroční členské schůze sdružení Císařská Slavkovská Garda, o.s. 26. ledna 2013, Újezd u Brna

Rok 2013 se měl nést v duchu dvoustých výročí rekonstrukcí bitev svedených mezi vojsky císaře Napoleona a armádami VI. protinapoleonské koalice probíhajícími primárně v severním Německu. Pravděpodobně nezájem Němců o napoleonskou historii a byrokratické problémy spojené s pohybem mužů se zbraněmi vedly k neuspořádání rekonstrukcí těchto významných bitev proběhlých roku 1813. V Německu tak nebyla tato dvoustá výročí slavných bitev VI. koalice nijak organizována a zůstala tak, ke škodě všech, jak vojáků v historických uniformách, tak diváků, nepřipomenuta. Výjimku představovala pouze tradiční rekonstrukce bitvy u Grossgorschenu.

Další vojensko historickou akcí pořádanou klubem *La Garde Impériale d'Austerlitz* byla akce Olmütz 1813, která měla připomenout poslední aktivizaci olomoucké pevnosti roku 1813. Akce byla uspořádána poblíž samého jádra historické Olomouce, v Korunní pevnůstce a většinou vojáků, kteří se této vzpomínkové akce zúčastnili, byla pro svoji atraktivitu velice kladně přijímána. Vynikající kulisu jak dobovému táboru, tak samotné bitevní ukázce tvořila zrekonstruovaná barokní prachárna nacházející se na nádvoří Korunní pevnůstky. Rovněž ohlas diváků po zhlédnutí reminiscence bitvy u Lipska byl ohromný. Potvrdil se tak fakt, že toto místo a napoleonská tematika má v Olomouci velký potenciál, který stojí za to pokusit se ho dále rozvíjet.¹⁸⁵

Při příležitosti dvoustého výročí bitvy u Lipska navštívili členové jednotky *La Garde Impériale d'Austerlitz* vzpomínkovou akci a rekonstrukci této slavné bitvy označované též jako Bitva národů. Tábor všech účastníků byl umístěn v prostorech muzea Torhaus Dölitz. Během návštěvy tohoto bojiště navštívil odřad členů tohoto klubu památník Bitvy národů, největší mohylovou stavbu svého druhu na světě, připomínající bitvu u Lipska z roku 1813. Na rozdíl od Mohyly míru, která byla zbudovaná ve stejném období, není tato stavba mírovým památníkem, ale památníkem vítězství pruského vojska nad armádou císaře Napoleona I.. Bitevní ukázka, které se účastnilo na 2 500 vojáků, již tradičně nedosáhla úrovně, kterou si rekonstrukce této významné bitvy zaslouží. Je smutným faktem, že rekonstrukce napoleonských bitev pořádané v západní Evropě nedosahují po vojenské stránce úrovně rekonstrukcí bitvy u Slavkova.¹⁸⁶

¹⁸⁵ Pavel Grenar, Olomouc, 2. 2. 2019, Dalibor Chlup, Městečko Trávka, 19. 1. 2019, Zápis z jednání výroční členské schůze sdružení Císařská Slavkovská Garda, o.s. 25. ledna 2014, Stará pošta u Pozořic

¹⁸⁶ Dalibor Chlup, Městečko Trávka, 19. 1. 2019, Petr Košťál, Pozořice, 1. prosince 2019, Zápis z jednání výroční členské schůze sdružení Císařská Slavkovská Garda, o.s. 25. ledna 2014, Stará pošta u Pozořic

Rekonstrukce historických událostí spojených s tažením roku 1814 začaly roku 2014 pro celý evropský napoleonský re-enactment již v polovině února. Ve francouzském městě Montereau se uskutečnila rekonstrukce bitvy svedené na konci zimy roku 1814 mezi armádou císaře Napoleona a spojenými rakousko – württenberskými vojsky. Logistické zajištění rekonstrukce této bitvy bylo bohužel spíše francouzské. Vojáci z „východní“ Evropy tábořili v rozmočeném parku na břehu řeky Yonne a místní „vojáci“ spali v suchých a vytopených tělocvičnách místních škol. Na druhou stranu tento způsob rekonstruování historie více přibližuje k životu tehdejších vojáků, jaký prožívali během tažení napoleonských tažení a kterému se jako jednotka snažíme co nejvíce přiblížit. Při rekonstrukci této bitvy byla jednotka granátníků ze Slavkova součástí velkého gardového batalionu, který si po jeho několika málo nesmělých pohybech převzala pod své velení a zbytku batalionu ukázala, jakým směrem má směřovat napoleonský re-enactment a fungování napoleonských vojáků v poli. Jednotka opět společně s napoleonskou historií navštívila nové bojiště a při pohledu na Seinou rozvodněnou jarním táním všichni členové jednotky pochopili, jaký význam tato bitva měla pro zpomalení postupu vojsk VI. koalice ve Francii na jaře roku 1814.¹⁸⁷

Na další akci napoleonského re enactmentu roku 2014 se jednotka vrátila na známé místo, které, ještě ve starém složení jednotky, navštívila před více než 15 lety. Jednalo se o ostrov Elba ležící u italského pobřeží, který byl vítěznými spojenci vybrán abdikovanému císaři Napoleonovi jako místo jeho exilu. Na tomto ostrově v přístavu Portoferraio byla uspořádaná rekonstrukce příjezdu císaře Napoleona na ostrov a tato jednotka byla jako jediná česká jednotka pozvána místním klubem gardových granátníků, k jejichž vzniku dala jednotka impuls při svých návštěvách ostrov na přelomu milénia, k účasti na této vzpomínkové akci. Návštěva ostrova Elba spojená s příjezdem císaře Napoleona do jeho dočasného exilu, příjemné květnové počasí společně s ostrovní krajinou vytvářely společně z této rekonstrukce napoleonské historie nejhodnotnější rekonstrukcí, které se členové jednotky účastnili v uniformách roku 2014.¹⁸⁸

¹⁸⁷ Pavel Grenar, Olomouc, 2. 2. 2019, Zbyněk Süsser, Pozořice, 1. prosince 2018, Dalibor Chlup, Městečko Trnávka, 19. 1. 2019 autor této práce

¹⁸⁸ Dalibor Chlup, Městečko Trnávka, 19. 1. 2019, Zápis z jednání výroční členské schůze sdružení Císařská Slavkovská Garda, o.s. 24. ledna 2015, Stará pošta u Pozořic

Rekonstrukce napoleonských událostí spojené s dvoustými výročími roku 1815, jmenovitě Napoleonovým útekem z ostrova Elba, stodenním císařstvím a bitvou u Waterloo zahájila jednotka *La Garde Impériale d' Austerlitz* přímo na jejich počátku, na ostrově Elba a následovala poté šlépěje svých předchůdců až k belgickému Waterloo. Jednotka opět obdržela pozvání od skupiny granátníků z ostrova Elby účastnit se rekonstrukce odjezdu císaře Napoleona z ostrova Elba vstříc znovuzískání francouzské koruny. Členové jednotky opět stanuli na místě, na němž se psala historie. Sledovali zde, jak se císař Napoleon, v podání Luciana Casolariho, nalodí v Portoferrariu na českou plachetnici *La Grace* a vyráží vstříc francouzskému pobřeží. Účast slavkovské historické jednotky na této rekonstrukci tak zahájila poslední rok dvoustých výročí spojených s válkami císaře Napoleona, jež byly završeny 18. června 2015 u belgického Waterloo.

Nejvýznamnější akcí roku 2015 kam zamířili vojáci klubu *La Garde Impériale d' Austerlitz* v reprezentativním počtu se stala rekonstrukce dvoustého výročí bitvy u Waterloo. Tento rok bylo nepsanou povinností každého gardového granátníka účastnit se této poslední bitvy císaře Napoleona. Členové jednotky se, oproti svojí poslední návštěvě bojiště u Waterloo, utábořili přímo u QG císaře Napoleona na farmě *Caillou* a podíleli se tak na ostraze císaře Napoleona, tentokrát v podání Franka Samsona. Česká gardová jednotka se účastnila rekonstrukce bitvy jako součást gardové brigády, kde tvořila první sekci, prvního pelotonu, druhého batalionu pod francouzským velením, které bylo tento rok nadmíru schopné a po právu si zasloužilo ocenění za jejich velení na bojišti. Veškerý volný čas členové jednotky opět věnovali poznávání bojiště, obzvláště statku *Hougoumont*, který nezvládli při poslední návštěvě bojiště roku 2010 navštívit a blíže jej tak poznat.

Bitevní ukázka pod sochou Iva probíhala opět ve vzrostlém obilí a na bitevním poli se „střetlo“ na 5 tisíc vojáků v uniformách všech armád, které se v období napoleonských válek střetly na bitevních polích. Pro každého nezapomenutelným a téměř jistě již neopakovatelným se stala účast na *Dernier carré* vytvořeném gardovými pěšími jednotkami z celé Evropy kryjící ústup poražené francouzské armády z bojiště u Waterloo. Pro mnohé granátníky tohoto klubu se tak v onu chvíli a na onom místě, v Posledním karé u Waterloo, uzavřela cesta,

kteřou společně nastoupili na rekonstrukci dvoustého výročí bitvy u Slavkova 3. prosince 2005.¹⁸⁹

Rokem 2015 a rekonstrukcí bitvy u Waterloo tak skončila dekáda spojená s obdobím dvoustých výročí slavných bitev císaře Napoleona. Logicky se tedy očekával jistý útlum napoleonských akcí spojených s obdobím prvního francouzského císařství a opad zájmu o napoleonskou historii. Opak se ovšem stal pravdou. Napoleonské vzpomínkové akce a rekonstrukce bitev se stále, v České republice i jinde v Evropě, pořádají a napoleonský re-enactment se, i bez velkých vzpomínkových akcí spojených s velkými výročí slavných napoleonských bitev, neustále rozvíjí a směřuje vpřed ve své snaze o co nejdokonalější rekonstruování fungování armád z období napoleonských válek a připomínání si tak této historie.¹⁹⁰

4.8 Rekonstruování napoleonské historie po roce 2015

Po skončení série dvoustých výročí válek prvního francouzského císařství nastalo vakuum v pořádání vzpomínkových akcí věnovaných napoleonským válkám. Velké vzpomínkové akce pořádané jako výročí slavných bitev Napoleonských válek se v Evropě, ani v České republice, odhlédneme – li od rekonstrukce bitvy u Slavkova, nepořádaly. Tuto „napoleonskou prázdnotu“ částečně začaly nahrazovat vzpomínkové akce věnované 220. výročí 1. italského tažení generála Napoleona Bonaparte. Jelikož klub *La Garde Impériale d'Austerlitz* rekonstruuje císařskou gardovou pěchotu, těchto vzpomínkových akcí v severní Itálii se neúčastnil.

První vzpomínkovou akcí roku 2016, již se historická jednotka *La Garde Impériale d'Austerlitz* společně s ostatními vojáky českého napoleonského re-enactmentu účastnila, byly tradiční jarní manévry CENS uspořádané v jihomoravských Valticích.¹⁹¹ Tato akce byla tematicky zaměřená k roku 1796 tj. prvnímu italskému tažení, proto i gardové uniformy členů

¹⁸⁹ Dalibor Chlup, Městečko Trnávka, 19. 1. 2019, Pavel Grenar, Olomouc, 2. 2. 2019, Dan Kresa, Brno, 29. 5. 2019, Dalibor Chlup, Městečko Trnávka, 19. 1. 2019, Zápis z jednání výroční členské schůze spolku Císařská Slavkovská Garda, z. s. 30. ledna 2016, Stará pošta u Pozořic

¹⁹⁰ Petr Košťál, Pozořice, 1. prosince 2018, SAMEK, Jakub. Waterloo 2015, 200. výročí Napoleonovy definitivní porážky. *Projekt Austerlitz* [online]. 25. 6. 2015. [cit. 2019-05-27]. Dostupné z: <https://www.austerlitz.org/cz/waterloo-2015-200-vyroci-napoleonovy-definitivni-porazky/>, autor této práce

¹⁹¹ Vzpomínková akce uspořádaná ve Valticích k výročí 220 let od počátku I. italského tažení generála Napoleona Bonaparta. Dostupné z: <https://www.austerlitz.org/cz/napoleonske-manevry-ve-valticich-2016/>

tohoto spolku musely projít jistou formou „republikanizace“. Tábor vojáků byl umístěn mimo areál zámku ve Valticích, v prostoru zámečku Belveder, před nímž celá francouzská, rakouská i „hostující“ ruská armáda rozložily své stany a v zahradě zámku ve Valticích se věnovaly výcviku. Tato akce je vždy koncipována jako jarní secvičná, jejímž cílem je osvěžení pozapomenutých povelů a jejich provedení.¹⁹²

Tradičně poslední akcí „napoleonského kalendáře“ v každém roce je pro všechny příznivce napoleonské historie rekonstrukce bitvy u Slavkova pořádaná vždy v termínu nejbližšímu výročí této slavné bitvy na slavkovském bojišti. Pro *La Garde Impériale d'Austerlitz*, jakožto jednotku pocházející přímo z tohoto bojiště je účast členů, jak na rekonstrukci bitevní ukázky, tak především na pietním aktu na Mohyle míru kde tato jednotka tvoří čestnou jednotku strážící tuto pietní stavbu, samozřejmostí. Na této akci byl z rukou císaře Napoleona, přímo na bitevním poli, povýšen do hodnosti *Caporal* vynikající granátník a muž mnoha talentů, granátník Zbyněk Süsser.¹⁹³

Jako ocenění kvalit, jichž jednotka *La Garde Impériale d'Austerlitz* dosahuje, byla i potřetí v řadě pozvána k účasti na vzpomínkové akci nazvané *Troisième jubilé impérial* konající se v městečku Malmaison na předměstí Paříže. Tento rok byl, oproti již dvěma proběhlým ročníkům, vytvořen nový program vzpomínkové akce. Jako námět bylo zvoleno první setkání ruského cara Alexandra a císaře Napoleona na prámu na řece Tylži. Právě rekonstrukce této události byla ústředním motivem celé vzpomínkové akce. Tato vzpomínková akce se opět nesla v duchu spíše civilního re-enactmentu napoleonského období. Oproti dvěma proběhlým ročníkům, při nichž vojáci v napoleonských uniformách tvořili jen pouhé nutné zlo, jim byl v programu této akce věnován mnohem větší prostor. Součástí programu pro vojáky byly ukázky výcviku francouzské císařské pěchoty pro veřejnost, jehož sladěně prováděné pohyby sklidily mezi přihlížejícími diváky ohlas. Upřímný zájem všech přihlížejících diváků byl odměnou za snažení všech účastníků této vzpomínkové akce.¹⁹⁴

¹⁹² Dalibor Chlup, Městečko Trnávka, 19. 1. 2019, autor této práce

¹⁹³ Petr Košťál, Pozořice, 1. prosince 2018, Dalibor Chlup, Městečko Trnávka, 19. 1. 2019, Zápis z jednání výroční členské schůze spolku Císařská Slavkovská Garda, z. s. 28. ledna 2017, Brno

¹⁹⁴ Dalibor Chlup, Městečko Trnávka, 19. 1. 2019, Petr Košťál, Pozořice, 1. prosince 2018, Zápis z jednání výroční členské schůze spolku Císařská Slavkovská Garda, z. s. 27. ledna 2018, Brno

Na konci léta roku 2018, při příležitosti 215. výročí bitvy u Chlumce/Přestanova, se členové tohoto klubu zúčastnili rekonstrukce této bitvy svedené v roce 1813 mezi francouzským vojskem pod velením generála Dominiquea Vandamma se spojenou rusko-prusko-rakouskou armádou, která skončila pro francouzské vojáky krvavou porážkou. Tato akce byla na tomto místě pořádána opět po pěti letech, proto byl zájem o rekonstrukci této bitvy mezi místními diváky značný. Po skončení bitevní ukázky následoval pietní akt na ústředním památníku v Chlumci za všechny padlé vojáky bez ohledu na jejich národnost. Je bohužel smutným faktem, že se ho účastnili pouze vojáci v historických uniformách bez jakéhokoliv zájmu veřejnosti. Je velkou škodou, že se této bitvě a tomuto bojišti nevěnuje v českém re-enactmentu taková pozornost, jakou by si dozajista zasloužilo.¹⁹⁵

Tradiční vzpomínkové akce věnované 213. výročí bitvy u Slavkova byly oproti obvyklým ročníkům ozvláštněny udělením dalšího kříže Čestné legie vojákově této historické jednotky.¹⁹⁶ Po skončení bitevní ukázky na poli pod Santonem byl z rukou vrchního velitele francouzské armády CENS, před nastoupenými vojáky francouzské armády účastníci se této rekonstrukce, vyznamenán tímto řádem dlouholetý člen jednotky *Sergent* Borek Chlup a rozšířil tak řady nositelů tohoto vyznamenání v řadách této jednotky.¹⁹⁷

Členové klubu *La Garde Impériale d' Austerlitz* se roku 2019 jako každoročně účastnili významných vzpomínkových akcí věnovaných napoleonským událostem na území České republiky i v zahraničí. Mezi nejvýznamnější vzpomínkové akce tohoto roku patří účast členů jednotky na rekonstrukci bitvy u Znojma a oslavě 250. výročí narození císaře Napoleona Bonaparte v Ajacciu.

Za nejvýznamnější vzpomínkovou akci napoleonského re-enactmetu uskutečněnou v České republice roku 2019 lze považovat 210. výročí bitvy u Znojma konané od 10. do 14. června 2019.¹⁹⁸ Tuto vojensko-historickou akci uspořádala Středoevropská napoleonská společnost ve Znojmě a Únanově jako připomínku poslední bitvy V. koalice znamenající poslední rozhodující vítězné tažení císaře Napoleona v jeho vojenské kariéře. Císaře Napoleona na této bitevní ukázce ztvárnil opět Mark Schneider z USA. Této vzpomínkové

¹⁹⁵ Dalibor Chlup, Městečko Trnávka, 19. 1. 2019, autor této práce

¹⁹⁶ Čestné legie CENS. Seznam všech držitelů tohoto kříže je dostupný zde: <https://www.austerlitz.org/cz/cestna-legie-c-e-n-s/>

¹⁹⁷ Autor této práce, Zápis z jednání výroční členské schůze spolku Císařská Slavkovská Garda, z. s. 26. ledna 2019, Brno

¹⁹⁸ Vzpomínkové akce konané při 210. výročí bitvy u Znojma pořádané CENS v Únanově. Dostupné z: <https://www.austerlitz.org/cz/znojmo-znaim-2019-210-vyroci-bitvy-u-znojma-10-14-7-2019/>

akce se účastnilo téměř 300 účastníků z 15 zemí světa a svou účastí na rekonstrukci přispělo k připomenutí této významné historické události na území České republiky. Na programu vzpomínkových akcí byly komentované prohlídky Napoleonské výstavy konané na Znojenském hradě a přednášky odborníků na vojensko-historická témata spjatá s válkou roku 1809 ve Znojenské Besedě. Rovněž byl během vzpomínkových akcí na bitvu u Slavkova opětovně vztyčen kříž na bývalém vojenském hřbitově ve Znojmě. V Únanově probíhala vojensko historická část vzpomínkových akcí na bitvu u Znojma. Součástí tohoto programu bylo kromě bitevní ukázky i odhalení pamětního kříže na místě hromadného hrobu vojáků padlých v bitvě u Znojma nacházejícího se za obcí Únanov.¹⁹⁹

Další významnou akcí roku 2019, které se členové tohoto klubu účastnili, byla vzpomínková akce pořádaná na Korsice ve dnech 12. – 18. srpna při příležitosti 250. výročí narození císaře Napoleona v Ajacciu.²⁰⁰

¹⁹⁹ Dalibor Chlup, Městečko Trnávka 13. 12. 2019, autor této práce, Zápis z jednání výroční členské schůze spolku Císařská Slavkovská Garda, z. s. 25. ledna 2020, Brno

²⁰⁰ Zápis z jednání výroční členské schůze spolku Císařská Slavkovská Garda, z. s. 25. ledna 2020, Brno

5 Možné využití tématu Napoleonské války při projektové výuce na základní škole

5.1 Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání

V souladu s principy kurikulární politiky zformulovanými v Národním programu rozvoje vzdělávání v ČR (tzv. Bílé knize) a zakotvenými v zákoně č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školském zákoně), ve znění pozdějších předpisů, byl do vzdělávací soustavy zaveden nový systém kurikulárních dokumentů pro vzdělávání žáků od 3 do 19 let. Kurikulární dokumenty jsou vytvářeny na dvou úrovních – státní úrovni – Rámcové vzdělávací programy (RVP) a školních úrovních – Školní vzdělávací programy (ŠVP). Státní úroveň v systému kurikulárních dokumentů představují Národní program vzdělávání a rámcové vzdělávací programy. Národní program vzdělávání vymezuje počáteční vzdělávání jako celek. RVP vymezují závazné rámce vzdělávání pro jeho jednotlivé etapy – předškolní, základní a střední vzdělávání. Školní úroveň představují školní vzdělávací programy, podle nichž se uskutečňuje vzdělávání na jednotlivých českých školách. Národní program vzdělávání, rámcové vzdělávací programy i školní vzdělávací programy jsou veřejné dokumenty přístupné pro pedagogickou i nepedagogickou veřejnost.

Rámcové vzdělávací programy:

- vycházejí z nové strategie vzdělávání, která zdůrazňuje klíčové kompetence, jejich provázanost se vzdělávacím obsahem a uplatnění získaných vědomostí a dovedností v praktickém životě,
- vycházejí z koncepce společného vzdělávání a celoživotního učení,
- formulují očekávanou úroveň vzdělání stanovenou pro všechny absolventy jednotlivých etap vzdělávání,
- podporují pedagogickou autonomii škol a profesní odpovědnost učitelů za výsledky vzdělávání.²⁰¹

²⁰¹ Kolektiv autorů, *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, verze platná od 1. 9. 2017*. 1. 9. 2017. VÚP, Praha 2017, Dostupné z: <http://www.nuv.cz/t/rvp-pro-zakladni-vzdelavani>, s. 5 – 6.

5.2 Dějepis v rámcovém vzdělávacím programu základní vzdělávání

Dějepisné učivo připadá v Rámcovém vzdělávacím programu základní vzdělávání do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Vzdělávací oblast Člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je budována současná demokratická Evropa, včetně kolektivní obrany.

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se klade zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.²⁰²

²⁰² Kolektiv autorů, *Dějepis v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání, verze platná od 1. 9. 2017*. 1. 9. 2017. VÚP, Praha 2017, Dostupné z: <http://www.nuv.cz/t/rvp-pro-zakladni-vzdelavani>, s. 51.

5.3 Dějepis ve školních vzdělávacích programech

V souladu s podmínkami vytvořenými Rámcovými vzdělávacími programy (RVP) musela každá škola vytvořit své vlastní Školní vzdělávací programy (ŠVP). Tyto ŠVP umožnily školám, v souladu s požadavky závazně danými k naplnění v RVP, si co nejvíce individualizovat svou vlastní výuku s přihlédnutím k známým místním podmínkám vzdělávání žáků v dějepise. Tato státní vzdělávací koncepce umožnila školám vytvoření si ŠVP „šitých na míru“ podle toho, co tyto školy dobře zvládají a způsobem, který si samy stanoví a budou nadále rozvíjet, vyhodnocovat a popřípadě upravovat.

Všechny základní školy v České republice měly povinnost připravit do začátku školního roku 2007/8 své vlastní Školní vzdělávací program (ŠVP) a od 1. 9. 2007 podle těchto svých dokumentů začít vyučovat žáky v 1. a 6. ročnících školy.

Vyučovací předmět dějepis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost a vychází z obsahu vzdělávacího oboru dějepis. Vzdělávací obsahy ŠVP ZV²⁰³ předmětu dějepis vychází ze vzdělávacích obsahů RVP ZV. Vzdělávací obsahy tematicky zahrnují jednotlivé historické etapy od počátků civilizace po současnost. Vzdělávací předmět dějepis přesahuje svým obsahem do jiných vyučovacích předmětů. Prolíná se nejčastěji se společenskými vědami (občanská nauka) a to například v tématech stát a právo, mezinárodní vztahy, stát a hospodářství, s českým jazykem a literaturou ve shrnutí významných literárních autorů a děl světové a národní literatury, s výtvarnou výchovou v souvislosti s vývojem jednotlivých uměleckých slohů, se zeměpisem v oblasti historické geografie, s matematikou v orientaci na časové ose a s fyzikou v oblasti technických vynálezů. Do výstupů ŠVP ZV předmětu dějepis je možno zahrnout všechna průřezová témata (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova).²⁰⁴

²⁰³ Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

²⁰⁴ Kolektiv autorů, *Školní vzdělávací program pro vzdělávací obor Dějepis platný od 1. 9. 2018.* 1. 9. 2018. Karlovy Vary, Dostupné z: http://www.gymkvary.cz/sites/default/files/field_page_file/SVP_NG_D_0.pdf

5.4 Regionální historie ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět

Průsečíky regionální historie v tematickém okruhu vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v obsahu vzdělávacího oboru Dějepis v RVP ZV		
Tematický okruh	Očekávané výstupy	Učivo
ČLOVĚK V DĚJINÁCH	uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	vyjmenování a popis funkce institucí, které se zabývají zkoumáním historie mého bydliště
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI	charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	pravěké osídlení mého bydliště a nejbližšího okolí mé školy
	uvede příklady archeologických kultur na našem území	
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY	rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	důvody osídlení mého bydliště od pravěku po dnešek
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA	popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	Slovanské osídlení místa mého bydliště, německá kolonizace podhradí Cimburku
	vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	historie a postavení církve v místě mého bydliště
	ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	urbanizace místa mého bydliště

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY	objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	pobyt a obléhání Cimburku Švédy roku 1645, ranně novověká obec
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI	objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	napoleonská historie přímo se dotýkající místa mého bydliště
	porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	česká většina a její potýkání s německou menšinou v naší obci
MODERNÍ DOBA	na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	důsledky první světové války pro naši obec
	zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	konflikty Čechů s německou menšinou v obci, události spojené s Mnichovským diktátem v naší obci budování vesnice v době První republiky
ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT	vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	Městečko Trnávka v době druhé světové války, poválečné osudy místních Němců, léta 1945 - 1989
	prokáže základní orientaci v problémech současného světa	současnost naší obce a výhled do její budoucnosti

5.5 Projektová výuka

První náznaky této výukové metody nacházíme již 17. a 18. století ve Francii a Itálii, kde závěrečná zkouška na některých školách obsahovala i vypracování projektu žákem. Myšlenkou aplikace této metody do školního vyučování bylo propojení teorie a praxe ve výuce a díky dobrým zkušenostem s těmito projekty došlo k jejich rozšíření na všech typech škol v Evropě.²⁰⁵

V převratném 18. a 19. století byly ve výuce zakotveny nové myšlenky, které bychom mohli považovat za počátky projektové výuky ve školách. V průběhu 18. století stoupla společenská potřeba rozvinutého a gramotného člověka, v jejímž důsledku bylo nutné vzdělávat celou společnost. Jean Jacques Rousseau vyzdvihuje ve svých myšlenkách snahu o samostatnou aktivitu dítěte a jeho osobní zkušenost z kontaktu s okolím. Zdůrazňoval, že dítě má vlastním pozorováním docházet k poznání.²⁰⁶

Na přelomu 19. a 20. století se ve Spojených státech amerických rozšířilo pedagogické hnutí Johna Deweyho a jeho nástupce Williama Kilpatricka označované jako tzv. Pragmatická pedagogika. Vzdělávání žáků je podle Deweyho a Kilpatricka spojeno s jejich aktivním řešením problémů a získáním znalostí touto cestou. Jako základními postupy ve výuce upřednostňoval zkušenosti a experimenty. Dítě podle této filozofie je vnímáno jako „celek“, a proto bychom neměli při výuce opomíjet žádnou stránku jeho osobnosti. Pro pedagoga je tedy důležité podporovat žákovu samostatnou aktivitu. Učitel je v rámci této výuky považován za průvodce na cestě za poznáním.²⁰⁷

Podle Deweye je velice důležité, aby škola byla pro žáka místem, kde se učí životem a poskytuje mu zkušenosti. Používal při výuce postup „learning by doing“, který považoval za základní pilíř žákova učení. Žáci mají být při své výuce aktivní, řešením problémů je kladen důraz na jejich zapojení do výuky. Tyto řešené úkoly mají být skutečnými problémy žáka, takzvané problémy pravé a přirozené. V problémové situaci se žák orientuje experimentováním a ověřováním různých hypotéz.²⁰⁸

²⁰⁵ V souvislosti s projektovou je třeba vyzdvihnout názory významného českého pedagoga Jana Amose Komenského, který ve svých pedagogických pracích upřednostňuje osobnost dítěte, klade důraz na jeho vnitřní potenciál, který je nezbytné rozvíjet jeho aktivním zapojením do procesu výuky.

²⁰⁶ KRATOCHVÍLOVÁ, Jana. *Teorie a praxe projektové výuky*. Brno, 2006, s. 24 – 25.

²⁰⁷ Tamtéž, s. 27.

²⁰⁸ SINGULE, František. *Americká Pragmatická pedagogika*. Praha, 1990, s. 30 – 33.

Deweyho žák William Heard Kilpatrick prosazoval ve výuce žáků aktivizující vyučovací metody. Jeho přínosem se metoda založená na řešení problémů žáky – tzv. projektová metoda dostala do více škol. William Kilpatrick kladl důraz na odpovědnost žáka za své vyučovací výsledky, což mělo vést k rozvoji jeho osobnosti. Žáci si tvořili osobní plány, díky kterým směřovali k cíli – zisku znalostí. Kilpatrick navrhl schéma tvorby žakovského projektu:

- stanovení cíle projektu
- plánování projektu
- provedení projektu
- zhodnocení projektu²⁰⁹

Oproti tomu se v Habsburské monarchii se i na počátku 20. století stále uplatňovalo školní vyučování založené na pedantství, formalismu a potřeby žáků ustupovaly do pozadí. Moderní metody pragmatické pedagogiky se ovšem s počínající globalizací po první světové válce začaly rozšiřovat i za hranice USA. Se vznikem Republiky československé se někteří pedagogové snažili o změny koncepce výuky ve směru prospěchu žáka, jeho osobnosti a rozvoje jeho zkušeností. Jedním z těchto inovátorů českého školství byl moravský pedagog Josef Úlehla. Jeho inovativní myšlenky byly v tehdejší době bohužel nepochopeny a jeho dílo nabylo na význam až v pozdějších letech.

Pragmatická pedagogika dosáhla v Československu úspěchu především díky práci Václava Příhodovy, který tuto metodu přenesl do našich zemí díky svému pobytu v USA (1922–1926), kdy studoval přímo u „otce“ této školy Johna Deweyho. Po svém návratu do vlasti navrhl v roce 1928 reformu výuky, která si kladla za úkol rozpoznat individualitu žáka a toto poznání následně využít při jeho výuce. Jeho západem pro věc, povolilo Ministerstvo školství již v roce 1929 vznik první experimentální školy, které fungovala až do okupace Československa roku 1938. Tyto školy byly založené na činnosti žáků a šlo v nich zejména o aktivní zapojení žáků na výuce. Hlavními metodami těchto škol se staly metody projektové a problémové.²¹⁰

Okupace Čech během druhé světové války znamenala pozastavení veškerých školských reforem a spíše degradaci českého školství. Během krátkého období relativní

²⁰⁹ KRATOCHVÍLOVÁ, Jana. *Teorie a praxe projektové výuky*. Brno, 2006, s. 27.

²¹⁰ Tamtéž, s. 30.

svobody v Československu v letech 1945 – 48 nedošlo k obnovení snah o změnu školního vyučování. Po únorovém převratu a nástupu Komunistické strany v Československu k moci nebyl již dán prostor k zavádění nových vzdělávacích myšlenek do praxe.

Se změnou politické situace po roce 1989 přišla i nová snaha pojmout výchovu a vzdělávání žáků novým stylem. Došlo k důkladné revizi učebních osnov, v roce 1996 byla zavedena devítiletá školní docházka na základních školách a první stupeň základních škol byl přetvořen jako pětiletý. Tyto změny však nepřinesly to, co se od nich očekávalo, tj. zisk více prostoru pro rozvoj dítěte, více času pro jeho osvojování si vědomostí a dovedností a klidnější atmosféru při výuce. Nestalo se ovšem tak, protože rozsah učiva zůstal neměnný, jen se část učiva druhého stupně přenesla na první.²¹¹

V 90. letech 20. století došlo k znovuobjevování projektové výuky na našich školách. Mezi učiteli se tato metoda ovšem pro náročnost její přípravy netěší velké oblibě a věnuje se jí pouze část aktivních učitelů. Mezi badatele v této oblasti výuky bychom mohli vyjmenovat odborníky jako Josefa Maňáka, Jitku Nábělkovou, Janu Kratochvílovou, Oldřicha Šimoníka, či Vladimíru Spilkovou.

5.6 Projektová metoda výuky v praxi

Pro tuto vyučovací metodu je typické, že při jejím použití učitelem ve výuce dominují učební aktivity žáků. Vnímáme ji jako uspořádaný systém činností žáků a učitele, při níž učitel vystupuje jako pouhý poradce žáků při práci. Svou činností žáci společně směřují k naplnění cílů svého projektu – zisku vědomostí. Jedná se tedy o ucelenou aktivizační vyučovací metodu využívající řady dílčích výukových metod a různých forem práce.

V odborné pedagogické literatuře je projektová výuková metoda definovaná jako vyučovací metoda kladoucí si za cíl aktivizaci žáků jejich vedením k samostatnému zpracování svých jedinečných žákovských projektů a získávání svých zkušeností s aktivní činností při výuce. Žákovské projekty mohou být ve formě integrovaných témat, řešení

²¹¹ KRATOCHVÍLOVÁ, Jana. *Teorie a praxe projektové výuky*. Brno, 2006, s. 32 – 33.

reálných praktických problémů, nebo praktické činnosti vedoucí k vytvoření výtvarného či slovesného produktu, popřípadě konkrétního výrobku.²¹²

Charakteristické znaky projektové metody výuky:

- Žákovská je činnost postavená tak, aby směřovala ke konkrétní realizaci jeho unikátního projektu společně s výstupem o jeho činnosti.
- Žákova tvořivá činnost nemůže být předem učitelem naplánovaná.
- Činnost na projektu rozvíjí celkově osobnost žáků, vyžaduje jejich samostatnost a aktivitu, která je vede k odpovědnosti za výsledek jejich práce.²¹³

Projektová výuka a fáze projektu

Projektová metoda výuky je zaměřená primárně na získání zkušenosti žáka. Učí ho tak k samostatnosti, práci v týmu, kreativitě, a podněcuje ho k činnosti a odpovědnosti za svou práci. Projektová výuková metoda ovšem předpokládá větší časovou dotaci, neboť činnost žáků v průběhu tvorby projektu trvá déle, než je běžná vyučovací jednotka.

Fáze tvorby žakovského projektu:

a) Plánování projektu

V úvodní fázi projektu je důležité stanovit si cíl projektu, zvolit si jeho výstup, způsob jeho prezentování, organizaci práce a časovou dotaci věnovanou učitelem projektu ve výuce. Žáci jsou poučeni o průběhu projektu a rozdělí si zodpovědnost za plnění jednotlivých úkolů.

Učitel do této fáze projektu vstupuje velmi citlivě, pomáhá žákům naplánovat jednotlivé kroky uskutečňování jejich projektu. Úkolem učitele je zajistit žákům pomůcky a nezbytné materiály pro jejich činnost.

²¹² PRŮCHA, Jan, WALTEROVÁ, Eliška, MAREŠ, Jiří. *Pedagogický slovník*. 3. vydání Praha, 2001, s. 184.

²¹³ KRATOCHVÍLOVÁ, Jana. *Teorie a praxe projektové výuky*. Brno, 2006, s. 38.

b) Realizace projektu

Žáci při tvorbě projektu zpracovávají vybraný materiál, kompletují ho a tvoří své vlastní výstupy. Učitel je v této části projektu v roli poradce a usměřovatele činnosti žáků.

c) Výstup projektu a jeho prezentace

Představení žákovských výtvorů. Tato prezentace může mít různé formy, které byly s žáky předem zkonzultovány. Představení projektů může probíhat formou článků ve školním časopise nebo místním plátku, výstavě hotových výrobků, přednášky žáků v místní knihovně etc. Tato fáze nemusí tedy probíhat pouze ve třídě nebo škole ale, může být realizována i mimo třídu pro rodiče či pro širokou veřejnost.

Pro image školy jsou podobné prezentace činnosti žáků velmi přínosné. Rodiče a veřejnost si tak vytváří vlastní obraz o činnosti školy a výsledcích žáků při jejich práci ve škole.

d) Hodnocení projektu

Kritéria hodnocení projektů musí být stanovena již v první fázi projektu a na jejich základě hodnocení žákovských výstupů provádět. Po skončení projektu je vhodné zhodnotit celý jeho průběh a v případě nedorozumění z nich vyvodit opatření a ponaučení pro další činnosti na projektech.²¹⁴

²¹⁴ KRATOCHVÍLOVÁ, Jana. *Teorie a praxe projektové výuky*. Brno, 2006, s. 42.

5.7 Žákovský projekt Napoleonské války a jejich dotyk místa mého bydliště

Název žakovského projektu: Napoleonské války a jejich dotyk místa mého bydliště

Předkladatel projektu: Michal Modrlák

Realizace: Základní škola a mateřská škola Městečko Trnávka 103, okres Svitavy
Projekt je zaměřen jako doplnění regionální historie učiva napoleonské války a součást školní badatelské konference. Práce na tomto projektu bude probíhat v hodinách dějepisu.

Typ projektu

- podle délky: střednědobý (6 vyučovacích hodin)
- podle navrhovatele: učitelem připravený, žáky zpracováváný
- podle prostředí: kombinace školního a mimoškolního prostředí
- podle počtu zúčastněných: třídní projekt, žáci pracují ve skupinách po třech
- podle organizace: mezipředmětový
- podle informačních zdrojů: otevřený i vázaný

Cíl projektu: Žáci se prací na svých projektech seznámí s historií okolí své obce v době napoleonských válek. Projekty vedou k uvědomění si provázanosti tzv. „velkých“ dějin a regionální historie. Žáci své projekty zpracovávají svým aktivním bádáním nad zvoleným tématem. Informace k vypracování jimi zvoleného tématu propojujícího napoleonské války a okolí jejich bydliště žáci vyhledají samostatně a s pomocí dalších materiálů poskytnutých učitelem, ale i se zapojením dalších institucí v obci či z dalších zdrojů. Posbírají, vytřídí a utřídí informace o napoleonské historii svého bydliště a ve svých pracovních skupinách vytvoří ze své práce výstup v podobě PPT prezentace, která bude přednesena na školní badatelské konferenci. Dále vytvoří postery s výsledky svého zkoumání a umístí je ve své kmenové třídě.

Výstup z projektu: Pomocí svých získaných znalostí vytvoří PPT prezentaci, kterou odprezentují před účastníky Školní badatelské konference (ŠBK). Nadále žáci vytvoří jednoduché postery s výsledky práce žáků a umístí je do své kmenové třídy.

Jako vhodný doplněk k žákovským prezentacím bude při příležitosti Dne Země uspořádána školní turistická cyklo exkurze poznávající tato místa spojená s napoleonskou historií našeho bydliště. Tato cyklo exkurze bude rovněž propojená s poznáváním jarní krajiny místa jejich bydliště. Toto bude částečně v kompetenci vyučujících, částečně samotných žáků zpracovávajících tato témata jako své vlastní příspěvky na jarní kolo ŠBK.

Předpokládané cíle projektu

Kognitivní cíle²¹⁵

Žáci:

- vyhledají a popíší místa spjatá s napoleonskou historií svého bydliště,
- objasní, jakým způsobem se napoleonské války dotkly místa našeho bydliště,
- své získané poznatky interpretují na Školní badatelské konferenci spolužákům,
- rozeberou dopady Napoleonských válek na Moravě v letech 1805 – 1814,
- navrhnou způsob připomínání napoleonské historie našeho bydliště,
- zhodnotí stav svých znalostí před prací na projektu a po projekt.

Afektivní cíle²¹⁶

Žáci:

- projeví ochotu k práci nad svými zvolenými projekty,
- žáci vnímají události napoleonských válek a jejich dopad na místo jejich bydliště,
- žáci pečují o kulturně historické památky spjaté s napoleonskou historií svého bydliště,
- žáci cíleně chrání kulturně historické památky ve svém okolí a pečují o jejich údržbu.

²¹⁵ Dle revidované Bloomovy taxonomie kognitivních cílů

²¹⁶ Dle Krathwohlovy taxonomie afektivních cílů

Psychomotorické cíle²¹⁷

Žáci:

- aktivně bádají v nabídnutých člancích, průvodcích po okolí, literatuře popřípadě na internetu,
- vytvoří PPT prezentaci, poster a doprovodné slovo. Tuto svoji práci odprezentují na ŠBK,
- při školním cyklo výletu seznámí na jimi zkoumaném místě či památce s její historií ostatní žáky.

Předpokládané činnosti žáků při tvorbě projektu

- Výuka tématu napoleonské války učitelem dějepisu.
- Seznámení žáků se zadaným projektem, motivační rozhovor.
- Myšlenková mapa míst spjatých s napoleonskou historií našeho okolí.
- Rozdělení do pracovních skupin po třech žácích.
- Badatelská činnost motivovaná a podporovaná učitelem v hodinách dějepisu.
- Práce ve skupinách, třídění získaných informací, selekce vhodných dat.
- Tvorba projektu žáky.
- Tvorba PPT prezentace a doplňkového mluveného komentáře.
- Tvorba posteru s výsledky svého bádání.
- Prezentace vytvořeného materiálu na ŠBK.
- Cyklo výlet po okolí obce a prezentace svých prací na těchto místech.
- Hodnocení výsledných projektů, poučení se z proběhlých chyb.

²¹⁷ Dle Daveaovy taxonomie psychomotorických cílů

Organizace práce žáků

Hromadná výuka

Skupinová a individuální práce

1. den – 1 vyučovací hodina

- Motivační pohovor se žáky o napoleonských válkách a jejich dopadu na obyvatelstvo v místech, kudy prošla noha napoleonského vojáka.
- Zadání projektu: Napoleonské války a místo mého bydliště.
- Tvorba myšlenkové mapy Napoleonské války a místo mého bydliště.
- Tvorba skupin.
- Selekce vhodných témat k bádání samotnými žáky vhodně korigovaná učitelem.
- Nabídnutí literatury k prostudování doma, zadání domácí přípravy na tvorbu projektu.
- Práce ve skupinách – žáci si rozdělí, co budou zjišťovat od starších obyvatel obce, vymýšlení a soupis otázek.

2. pracovní den – 3 vyučovací hodiny

Samostatná práce žáků při tvorbě jimi vybranými příspěvky. Během této jejich samostatné práce budou mít žáci – badatelé možnost konzultovat svou práci s učitelem, který při této činnosti funguje jako poradce žáků při zpracování vybraných témat.

3. pracovní den – 2 vyučovací hodiny

Práce na tvorbě PPT prezentace, mluveného doprovodného slova a posteru. Učitel je opět přítomen jako poradce při práci žáků.

Prezentace žákovských projektů

- Výstup s projektem na Školní badatelské konferenci.
- Ústní prezentace vytvořených projektů, vystavení vytištěné PPT prezentace spolu s doprovodným textem v prostorech školy na nástěnce.
- Nejlepší projekt bude uveřejněn ve školním časopise a obecním čtvrtletníku.

Způsob hodnocení projektu

Učitel bude hodnotit průběžnou práci žáků ve skupině od počátku práce na projektu, na konci žakovského projektu následně zhodnotí průběh práce, vyzdvihne klady projektu a navrhne možná zlepšení při práci na dalších projektech.

Žáci zhodnotí práci svých kolegů po prezentaci na ŠBK. Posoudí badatelské výsledky svých kolegů, zda jsou s výsledky jejich prací spokojeni, co se jim na jejich projektech nejvíce líbilo. Následně zvolí nejlepší projekt, který bude ohodnocen.

Školní badatelská konference

Výstupy žáků s jejich vybranými tématy před ostatními spolužáky při příležitosti Školní badatelské konference pořádané v předvánočním týdnu na škole.

Závěr

Tato práce se snaží jejímu čtenáři ukázat cestu, která vedla od prvotních náznaků připomínání napoleonské historie na slavkovském bojišti vedoucí k současným rekonstrukcím bitvy u Slavkova pořádanými každoročně v době výročí této bitvy pod kopcem Santon u Tvarožné u Brna. Tato cesta byla započatá na konci 19. století neutuchající činností pátera Aloise Slováka. Mužem zakládajícím ideu připomínání si bitvy u Slavkova, obzvláště zde padlých vojáků, mužem stojícím rovněž za myšlenkou stavby mírové památníku věnovaného všem padlým vojákům bitvy u Slavkova, Mohylou míru.

Dalšími milníky vedoucími k dnešním vzpomínkovým akcím na bitvu u Slavkova byly Napoleonská výstava a Napoleonské hry ve Slavkově u Brna uspořádané ve třicátých letech dvacátého století, které se snažily o představení napoleonské doby a utužení spojení mezi Francií a Československem. Tento trend, připomínání si bitvy u Slavkova byl ovšem ukončen druhou světovou válkou a poté na dalších téměř 30 let pozapomenut.

Novým impulsem vedoucím ke vzniku dnešní formy připomínání bitvy u Slavkova ve formě, jakou ji kluby vojenské historie připomínají dnes, byly návštěvy Norberta Brassinna, Poutníka míru z belgického Waterloo, který inspiroval zdejší zájemce o napoleonskou historii k připomínání historie tohoto bojiště svým modelem. Svůj model rekonstruování napoleonské historie realizoval formou oblékání replik historických uniforem a připomínáním padlých vojáků na místech jejich posledního odpočinku.

Následující příkladu Norberta Brassinna začaly i v Československu od 70. letech vznikat první kluby vojenské historie. Jedním z těchto klubů vojenské historie působícím na slavkovském bojišti je i Císařská slavkovská garda či *La Garde Impériale d' Austerlitz*.

Hlavním záměrem této práce byla snaha o zaznamenání minulosti klubu vojenské historie *La Garde Impériale d' Austerlitz* aktivně působícího při vzpomínkových akcích a rekonstrukcích napoleonských bitev na slavkovském bojišti od roku 1995(7), jehož kořeny ovšem sahají do hlubší minulosti a účelem této práce bylo tyto dějiny zaznamenat a zachovat je, jak pro členy tohoto spolku, tak pro budoucí generace, které se jednou, možná, budou zabývat moderní historií vzpomínkových akcí věnovaných bitvě u Slavkova, s nimiž je činnost tohoto klubu, nesoucího čestný název *d' Austerlitz*, nesmazatelně spjata.

Prvopočátky vzniku současné jednotky věnující se re enactmentu (1.) pluku granátníků Císařské gardy jsou spojeny s činností Norberta Brassinna, belgického Poutníka míru a původce idey připomínání napoleonské historie na slavkovském bojišti oblékáním replik historických uniforem a uctívání padlých vojáků na místech jejich posledního odpočinku. Rekonstruování jednotky (1.) pluku granátníků Císařské gardy v Československu je spjato s Jiřím Ješinou, jedním z nestorů napoleoniky v České republice. Je to právě on, kdo se rekonstruování podoby této jednotky v Československu (České republice) věnuje nejdéle. Jiří Ješina se účastní vzpomínkových akcí na bitvu u Slavkova v historické uniformě od roku 1980 do současnosti a svou prací tuto jednotku rozvíjel a nadále rozvíjí rekonstruování podoby (1.) pluku granátníků Císařské gardy v České republice.

Členská základna vojensko historického klubu *La Garde Impériale d'Austerlitz* prošla před založením vlastního klubu vojenské historie, stejně jako většina nadšenců pro napoleonskou historii po roce 1989, spolkem Klub přátel francouzské revoluce. Po necelých dvou letech došlo k osamostatnění členů věnujících se re enactmentu (1.) pluku granátníků Císařské gardy a založení prvního, ryze českého klubu vojenské historie věnujícího se primárně rekonstruování jednotky pěších gardových granátníků císaře Napoleona s názvem Společnost Napoleona Bonaparte Brno (SNBB). Pro názorové neshody na směřování této jednotky uvnitř klubu došlo v roce 1995 k odchodu poloviny členů z SNBB v čele s Miroslavem Novotným, Vladimírem Zarbochem a Marií Čechovou z této společnosti.

Na jaře roku 1995 stála tato trojice u zrodu nového vojensko historického klubu, opět zaměřeného na rekonstruování (1.) pluku granátníků Císařské gardy. Miroslav Novotný, Vladimír Zarboch a Marie Čechová ve Slavkově u Brna položili základy dnešní jednotky *La Garde Impériale d' Austerlitz* (GIA), která se od tohoto roku účastní pietních akcí a rekonstrukcí napoleonských bitev po celé Evropě. Jako občanské sdružení (zapsaný spolek) působí *La Garde Impériale d' Austerlitz* od roku 1997.

Zásluhou společného úsilí všech členů historické jednotky, kteří svou, často nedoceněnou, prací přispěli a stále přispívají k rozvoji tohoto klubu vojenské historie, je jednotka *La Garde Impériale d' Austerlitz* nejpočetnějším „francouzským“ klubem vojenské historie aktivně se účastnícím vzpomínkových akcí věnovaných napoleonským válkám v České republice. Za svůj přístup k rekonstruování granátnické jednotky Císařské gardy je rovněž tento klub považován v celoevropském napoleonském re enactmentu za

nejlepší jednotku věnující se ztvárňování (1.) pluku pěších granátníků Císařské gardy císaře Napoleona.

Další součástí této práce je část věnovaná didaktickému zpracování tématu napoleonské války. Jako téma k uchopení této problematiky byl zvolen žákovský projekt věnovaný napoleonské minulosti okolí místa bydliště žáků, popřípadě navštěvované školy. Tato výuková metoda je sice pro učitele náročnější na čas a přípravu, ale svou podstatou umožňuje žákům samostatný vhled do tématu, které si sami v rámci daného zadání zvolí a nadále jej rozpracují. Dochází tak k celkovějšímu rozvoji žáka jak po stránce kognitivní, afektivní tak i psychomotorické.

Použité zdroje

Literatura

DOSTÁL, Tomáš. *Subkultura milovníků napoleonských válek, aktivně se účastnících jejich rekonstrukcí*. Brno, 2014. Bakalářská práce. Filozofická fakulta, Masarykova univerzita. Vedoucí práce PhDr. Karel Altman, CSc. 65 s.

DVOŘÁK, Jan, ed. a ZACHOVAL, Pavel, ed. *Oživlá historie: vojáci napoleonských válek z Čech, Moravy a Slovenska na prahu 21. století*. Brno, Hana Zachovalová, 2000. 153 s.

HANÁK, Jaromír. *Mohyla míru a bitva u Slavkova = The Cairn of Peace and the Battle of Austerlitz*. Brno, 2000. 24 s.

KOLÁŘOVÁ, Draga, ed. *Santon: příroda a historie*. Tvarožná, 2008. 103 s.

KOPECKÝ, František. *200 let tradic bitvy u Slavkova*. Brno, 2006. 124 s.

KOPECKÝ, František. *Autor památníku na Žuráni Ing. arch. Vojtěch Kerhart*. In: SAMEK, Jakub et al. *Třetí koaliční válka 1805. Sborník přednášek slavkovské konference "Evropské aliance 18. století - aliance Evropy kolem impéria Velkého národa. Slavkovská bitva a její pozadí" a původních prací vztažených k událostem roku 1805*. Třebíč, 2004. s. 86 - 87.

KOPECKÝ, František. *Bitva u Slavkova a Morava v letech 1805-1806: kdy její obyvatelé byli sužováni pohyby vojsk, souvisejícími s bitvou u Slavkova, která ovlivnila dějiny tehdejší Evropy*. Brno, 2001. 182 s.

KOPECKÝ, František. *Maršál Franchet d'Espèrey a Žuráň: (dvě maršálovy návštěvy a jejich ohlasy v tisku)*. Brno, 2017. 39 s.

KOPECKÝ, František. *Norbert Brassinne - poutník míru: *18. 9. 1907 +28. 9. 1988 Norbert Brassinne - Pélerin de la Paix*. Brno, 2006. 33 s.

KOPECKÝ, František. *Norbert Brassinne. – Poutník míru* In: SAMEK, Jakub et al. *Třetí koaliční válka 1805. Sborník přednášek slavkovské konference "Evropské aliance 18. století - aliance Evropy kolem impéria Velkého národa. Slavkovská bitva a její pozadí" a původních prací vztažených k událostem roku 1805*. Třebíč, 2004. s. 89 - 91.

KOVAŘÍK, Jiří. *Slavkov 1805: Napoleonův největší triumf*. Třebíč, 2013, 607 s.

- KRATOCHVÍLOVÁ, Jana. *Teorie a praxe projektové výuky*. Brno, 2006, 160 s.
- PACNER, Karel. *Osudové okamžiky Československa*. 3. vyd., Praha, 2012. 711 s.
- PERNES, Jiří, SÁČEK, Karel a KROPÁČKOVÁ, Lubomíra. *Slavkov u Brna = Austerlitz: město nejen se slavnou historií*. Slavkov u Brna, 2007. 317 s.
- POJSL, Miloslav. *Alois Slovák a idea Mohyly Míru*. In: SAMEK, Jakub et al. Třetí koaliční válka 1805. Sborník přednášek slavkovské konference "Evropské aliance 18. století - aliance Evropy kolem impéria Velkého národa. Slavkovská bitva a její pozadí" a původních prací vztažených k událostem roku 1805. Třebíč, 2004. s 71.
- PROCHÁZKA, Alois. *Památky z bitvy u Slavkova r. 1805*. Slavkov u Brna, 1931. 49 s.
- PROCHÁZKA, Filip. *Historie českého (československého) reenactingu*. Praha, 2013. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Filozofická fakulta. Vedoucí práce PhDr. Pavel Mücke PhD. 276 s.
- PRŮCHA, Jan, WALTEROVÁ, Eliška, MAREŠ, Jiří. *Pedagogický slovník*. 3. vydání Praha, 2001, 322 s.
- RÁJA, Martin. *Napoleonská výstava a hry ve Slavkově u Brna ve 30. letech 20. století*. In: KOTULÁN, Jaroslav a UHLÍŘ, Dušan. *Evropa 1805 : Sborník prací V. mezinárodního napoleonského kongresu Brno 26. - 28. září 1805*. Brno, 2006. s. 735 - 740.
- ŘEHA, Václav. *Co si ještě pamatuju o tom, co bylo, když jsme byli, pro ty, co budou, až my nebudem*. Frýdek Místek. 2004.
- SINGULE, František. *Americká Pragmatická pedagogika*. Praha, 1990, 197 s.
- SLOVÁK, Alois. *Bitva u Slavkova: (s mapkou bojiště a obrazem tří císařů)*. 2. rozmnožené vyd. Brno, 1898. 154 s.
- SLOVÁK, Alois. *Na bojišti slavkovském*. Brno, 1922. 96 s.
- STEHLÍK, Pavel. *Já, voják v Afghánistánu: vzpomínky českých veteránů*. Brno 2017. 136 s.
- ŠPATNÝ, Jan. *Tradice bitvy u Slavkova*. In: ŠEDIVÝ, Ivan et al. *Napoleonské války a české země*. Brno, 2001. s. 238 – 258.

UHLÍŘ, Dušan. *Slunce nad Slavkovem*. 2. vyd., Třebíč, 2000. 468 s.

VANÁČEK, Michael. *Francouzové a Morava v době Velké francouzské revoluce a koaličních válek*. 1. vyd. Brno, 1965. 134 s.

VANĚK, Miroslav. *Around the globe: rethinking oral history with its protagonists*. in English. Prague, 2013. 172 s.

VANĚK, Miroslav. *O orální historii s jejími zakladateli a protagonisty*. Praha, 2008. 112 s.

VANĚK, Miroslav. *Orální historie. Metodické a "technické" postupy*. Olomouc, 2003. 78 s.

WAGNEROVÁ, Alena. *Biografie německých antifašistů ze Sudet mezi individuálním příběhem a historickým dokumentem - neboli možnosti a hranice orálně historické metody jako vědecké disciplíny*. In: JIŘÍ, Petráš. Příběh je základ-- a lidé příběhy potřebují--, aneb, Teoretické a praktické aspekty orální historie: (sborník příspěvků z konference konané v Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích. České Budějovice, 2010, s. 9 - 19.

Orální výzkum

ČECHOVÁ Marie, Slavkov u Brna, 14. 8. 2010

GREMAR Pavel, Olomouc, 2. 2. 2019

CHLUP Dalibor, Městečko Trnávka, 19. leden 2019

KRESA Dan, Brno, 29. května 2019

JEŠINA Jiří, Brno, 12. leden 2019

KOŠTÁL Petr, Pozořice, 1. prosince 2018

MODRLÁK Michal, Olomouc, 2. 3. 2019

SÜSSER Zbyněk, Pozořice, 1. prosince 2018

ZARBOCH Vladimír, Brno, 12. leden 2019

Výroční členské zprávy spolku *La Garde Impériale d' Austerlitz*

Zápis z jednání výroční členské schůze sdružení Císařská Slavkovská Garda, o.s. 28. ledna 2012, Újezd u Brna

Zápis z jednání výroční členské schůze sdružení Císařská Slavkovská Garda, o.s. 26. ledna 2013, Újezd u Brna

Zápis z jednání výroční členské schůze sdružení Císařská Slavkovská Garda, o.s. 25. ledna 2014, Stará pošta u Pozořic

Zápis z jednání výroční členské schůze sdružení Císařská Slavkovská Garda, o.s. 24. ledna 2015, Stará pošta u Pozořic

Zápis z jednání výroční členské schůze spolku Císařská Slavkovská Garda, z. s. 30. ledna 2016, Stará pošta u Pozořic

Zápis z jednání výroční členské schůze spolku Císařská Slavkovská Garda, z. s. 28. ledna 2017, Brno

Zápis z jednání výroční členské schůze spolku Císařská Slavkovská Garda, z. s. 27. ledna 2018, Brno

Zápis z jednání výroční členské schůze spolku Císařská Slavkovská Garda, z. s. 26. ledna 2019, Brno

Zápis z jednání výroční členské schůze spolku Císařská Slavkovská Garda, z. s. 25. ledna 2020, Brno

Internetové zdroje

„Lodní deník“ klubu Les Marines Brno popisující dvousté výročí bitvy u Marenga. [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: <http://www.lesmarines.cz/00.htm#marengo00>

„Lodní deník“ klubu Les Marines Brno popisující okolnosti návštěvy klubů vojenské historie na ostrově Elba v roce 2001. [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: <http://www.lesmarines.cz/01.htm#elba>

Austerlitz 2005. [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: <https://www.austerlitz.org/cz/austerlitz-2005-skoncil-at-zije-austerlitz/>

Členové GIA na francouzské ambasádě. [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: http://www.gardeausterlitz.cz/gallery-akce/ambasada-fr_praha/index.htm

Členové GIA při rekonstrukci kongresu v německém Erfurtu 26. – 28. září 20008. [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: www.gardeausterlitz.cz/gallery-flash/erfurt2008-01.html#1

Datum založení Císařské slavkovská garda o. s. dle výpisu ze spolkového rejstříku. [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=777753&typ=UPLNY>

Dokumentární pořad Austerlitz 1805 – Slavkov 2005. [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1181687318-austerlitz-1805-slavkov-2005/>

Dokumentární pořad s názvem Cesta praporů mapující přípravy, průběh a výsledek projektu CENS při předávání císařských praporů v prosinci 2004. [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10079717780-cesta-praporu/30529434214/diskuse>

Dopis historika a spisovatele Jiřího Kovaříka oceňující vojáky účastníky se rekonstrukce bitvy u Slavkova roku 2005. [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: http://www.gardeausterlitz.cz/fotogalerie-austerlitz2005_jiri-kovarik.htm

GIA při rekonstrukci 200. výročí bitvy u Jena roku 1806. [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: www.gardeausterlitz.cz/gallery735x494/jena2006-karel/index.htm

Granátníci GIA v italském Sacile. [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: www.gardeausterlitz.cz/gallery-flash/sacile2009.html#21

Internetové stránky vzpomínkové akce upořádané jako pocta císařovně Jozefíně 15. – 16. září 2012 v Malmaisonu. <http://www.jubileimperial.fr/>

Jednotka dělostřelců SNBB. [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: <https://snbb-delostrelci.webnode.cz/kdo-jsme/>

Jiří Ješina s manželkou při jeho prvním setkání s Norbertem Brassinem v Jiříkovicích roku 1978. [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1180956769-jak-se-vyhra- bitva/30429434159/titulky> čas: 2:34

Katastrální mapa obce Podolí ukazující vlastnické poměry návrší Žuráň v roce 2019. [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné

z: https://nahlizenidokn.cuzk.cz/ZobrazObjekt.aspx?encrypted=deppgB1twccem_vZ7Dp80DsY8LvGPWmmaokEijikRbyTFzuzbYz0X475NfRoQfXRRq0TbI5mTNG9nPakQV8Mu7lRc5f_VK2cdeVBdSahqv8Qya1Aq8Itas85yzSxvYiS2R--tHgI9V8=

Klub přátel francouzské revoluce, (KPFR) zakládací listina. [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: <https://rejstrik-firem.kurzy.cz/rejstrik-firem/DO-02383764-klub-pratel-francouzske-revoluce-34-v-likvidaci-34/>

Kolektiv autorů, Dějepis v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání, verze platná od 1. 9. 2017. 1. 9. 2017. VÚP, Praha 2017, Dostupné z: <http://www.nuv.cz/t/rvp-pro-zakladni-vzdelavani>, s. 51.

Kolektiv autorů, *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, verze platná od 1. 9. 2017.* 1. 9. 2017. VÚP, Praha 2017, [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: <http://www.nuv.cz/t/rvp-pro-zakladni-vzdelavani>,

Kolektiv autorů, *Školní vzdělávací program pro vzdělávací obor Dějepis platný od 1. 9. 2018.* [online] 1. 9. 2018. Karlovy Vary, [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: http://www.gymkvary.cz/sites/default/files/field_page_file/SVP_NG_D_0.pdf

La Garde Impériale d' Austerlitz, o.s. zaregistrovaná u krajského soudu 23. dubnu 1997. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=777753&typ=UPLNY>

LANGÉ, Leona. *Historie KVH Ostrava.* 2004 [online] [cit. 2018-11-15]. Dostupné z: <http://kvh-ostava.cz/report/histklub.html>

LUKŠÍČEK, Michal. *Napoleonské hry: Napoleonské hry ve Slavkově před 85 lety.* 18 de Ligne, Compagnie de Grenadiers [online]. [cit. 2018-11-06]. Dostupné z: <https://www.18eme.cz/clanky/extra/napoleonske-hry-ve-slavkove-pred-85-lety.html>

Náplň činnosti klubu vojenské historie *La Garde Impériale d' Austerlitz* uvedená v její zakládací listině. [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: <https://rejstrik.penize.cz/65841867-cisarska-slavkovska-garda-z-s>

Napoleon - *Feldherr, Kaiser und Genie.* [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: https://www.ots.at/presseaussendung/OTS_20090515_OTS0030/napoleon-feldherr-kaiser-und-genie-auf-der-schallaburg

Napoleonské dny 2011 pořádané CENS na zámku ve Slavkově u Brna 12. – 14. 8. 2011. [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: <https://www.austerlitz.org/cz/napoleonske-dny-2011-fotogalerie/>

NOVOTNÝ, Miroslav. *Okolnosti založení jednotky La Garde Impériale d' Austerlitz*. 1999. [online] [cit. 2019-2-25]. Dostupné z <http://www.gardeausterlitz.cz/jednotka-historie.htm>

PILÁT, Jiří. *La Garde Impériale d' Austerlitz, kdo jsme*. [online] [cit. 2019-02-26]. Dostupné z: <http://www.gardeausterlitz.cz/jednotka.htm>

Předávání velení nad jednotkou *La Garde Impériale d' Austerlitz* Petru Košťálovi 19. 4. 2008 na zámku v Rájci – Jestřebí. [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: www.gardeausterlitz.cz/gallery-flash/rajec2008lida.html#1

Předávání císařských praporů, Paříž 2004. [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: <https://www.austerlitz.org/cz/slavnostni-predavani-orlu-pariz-3-5-prosince-2004/>

Přítomnosti Norberta Brassinna věnovala pozornost i Československá televize a věnovala jeho činnosti na slavkovském bojišti reportáž. Dostupné z: [https://www.facebook.com/archivct24/videos/1929710120375429/?hc_ref=ARQms5u8MpPtXjQBGQFpB6hmM8Nmx4eNCeAMm2_L2mEVS3yE0ifu7EtaTf7SrLINYww&_xts__\[0\]=68.ARC2hwSMRfZHQ4bSkAaDBtuSi3-QYHEEjmVRnpngGjKI09OnO1tTXKBpl_x8quBF5TJ7Veqe5RE4kmDXavkbCNT7tkP_tHobzBB8hnuddVsj5xL9aNvDX-Jd0yruotLakyOuBE2ppf-OFNetZO4ImM0QlnS15DZ2vyW7avYwVffzBikhBpEEZB6z6xkxgTN5yQkLhyC_cZ4lj6HyHPoYK0zt9PJ-rPdZiPqwka_S7y_b5uqe5zZdo_T_S1pUljynCYqcCjlxOg1WpbIHC038bPQo0DSYGdDwBfirt-kyuIq3z_7hmP09gkD2U7w6PnHjtUubF1ITxeIA4wra3gGCOqt1PuanrGrqJdhXbA&_tn_=_FC-R&jazoest=26510012256727845117871091041201097470112821041086910897102111120978787111114686657978655851188897701031209973119586510011911583101871228290101677190113122541188148121548212110611310412048841081228469771185045122685666821155781](https://www.facebook.com/archivct24/videos/1929710120375429/?hc_ref=ARQms5u8MpPtXjQBGQFpB6hmM8Nmx4eNCeAMm2_L2mEVS3yE0ifu7EtaTf7SrLINYww&_xts__[0]=68.ARC2hwSMRfZHQ4bSkAaDBtuSi3-QYHEEjmVRnpngGjKI09OnO1tTXKBpl_x8quBF5TJ7Veqe5RE4kmDXavkbCNT7tkP_tHobzBB8hnuddVsj5xL9aNvDX-Jd0yruotLakyOuBE2ppf-OFNetZO4ImM0QlnS15DZ2vyW7avYwVffzBikhBpEEZB6z6xkxgTN5yQkLhyC_cZ4lj6HyHPoYK0zt9PJ-rPdZiPqwka_S7y_b5uqe5zZdo_T_S1pUljynCYqcCjlxOg1WpbIHC038bPQo0DSYGdDwBfirt-kyuIq3z_7hmP09gkD2U7w6PnHjtUubF1ITxeIA4wra3gGCOqt1PuanrGrqJdhXbA&_tn_=_FC-R&jazoest=26510012256727845117871091041201097470112821041086910897102111120978787111114686657978655851188897701031209973119586510011911583101871228290101677190113122541188148121548212110611310412048841081228469771185045122685666821155781)

Pulverdampf Fest na hradu Forchtenstein 29. 4. – 1. 5. 2011. [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: <https://apps.derstandard.at/privacywall/story/1303291564867/pulverdampf-festival-burg-forchtenstein-wird-zum-militaerlager>

Rekonstrukce bitvy o Práwaldský průsmyk, 18. – 20. září 2009. [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: www.gardeausterlitz.cz/gallery-flash/slovinsko-pivka2009-1.html

Rekonstrukce bitvy u Slavkova 3. – 5. prosince 2010. [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: <https://www.austerlitz.org/cz/austerlitz-2010-205-vyroci-bitvy-u-slavkova-skoncilo/>

Reportáž z rekonstrukce překročení řeky Němen 23 - 24. června 2012 komentované Olegem Sokolovem. [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: <https://www.dailymotion.com/video/xrsnwa>

SAMEK, Jakub. *Stručná historie (1.) pluku pěších granátníků Císařské gardy. Projekt Austerlitz.* [online]. 4. 4. 2004 [cit. 2019-2-10]. Dostupné z: <https://www.austerlitz.org/cz/strucna-historie-1-pluku-pesich-granatniku-cisarske-gardy/>

SAMEK, Jakub. Waterloo 2015, 200. výročí Napoleonovy definitivní porážky. *Projekt Austerlitz.* 25. 6. 2015. [online] [cit. 2019-05-27]. Dostupné z: <https://www.austerlitz.org/cz/waterloo-2015-200-vyroci-napoleonovy-definitivni-porazky/>

SAMEK?, Jakub. Napoleonské dny - historie. *Projekt Austerlitz.* 6. 8. 2004 [online] [cit. 2018-11-20]. Dostupné z: <https://www.austerlitz.org/cz/napoleonske-dny-historie/>

Společnost Napoleona Bonaparte Brno. [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: <https://rejstrik.penize.cz/ares/44991215-spolecnost-napoleona-bonaparte-brno>

Účast českých jednotek napoleonského reenactmentu na dvoustém výročí bitvy u Aspern – Essling 22. – 24. května 2009. [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: <https://www.austerlitz.org/cz/mikulov-drasenhofen-2009-skoncil/>

Vzpomínková akce ku 200. výročí bitvy u Znojma. [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: <https://www.austerlitz.org/cz/vzpominkova-akce-200-vyroci-bitvy-u-znojma-skoncila/>

Vzpomínková akce u připomínající účast Schwarzenbergova sbou při Napoleonově tažení do Ruska roku 1812 pořádaná ve Velkém Týnci 11. – 13. května 2012. [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: <https://www.velkytync.cz/napoleonske-slavnosti-2012/d-3615>

Vzpomínková akce uspořádaná při odhalení pomníku napoleonským vojákům zemřelým v Mikulovském špitále. [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: <https://www.austerlitz.org/cz/mikulov-drasenhofen-2010/>

Vzpomínková akce uspořádaná ve Valticích k výročí 220 let od počátku I. italského tažení generála Napoleona Bonaparta. [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: <https://www.austerlitz.org/cz/napoleonske-manevry-ve-valticich-2016/>

Vzpomínkové akce konané při 210. výročí bitvy u Znojma pořádané CENS v Únanově. Dostupné z: <https://www.austerlitz.org/cz/znojmo-znaim-2019-210-vyroci-bitvy-u-znojma-10-14-7-2019/>

Vzpomínkové akce u výročí 195 let od bitvy u Waterloo. [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: <https://www.austerlitz.org/cz/195-vyroci-bitvy-u-waterloo/>

Žuráň Šlapanicko - suburbanizovaná krajina. *Krajinná paměť* [online]. [cit. 2018-11-10]. Dostupné z: http://www.uake.cz/data/moderni_kronika/r3-slap.html

Prameny

Kronika obce Jiříkovice, SOkA Brno – Venkov se sídlem v Rajhradě

Kronika obce Křenovice, SOkA Přerov

Kronika města Slavkova, SOkA Vyškov se sídlem ve Slavkově u Brna

Zdroje obrázků a seznam příloh

Příloha č. 1: Fotografie ze slavnostního odhalení památníku na Žuráni za účasti vysokých špiček československé politické scény a armády. [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: https://www.austerlitz.org/images/fotos/zuran_02.jpg

Příloha č. 2 : Norbert Brassinne při čestné strážní nad hrobem vojáků padlých v bitvě u Slavkova. Mohyla míru dne 2. prosince 1966. [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: <https://www.austerlitz.org/images/ilustrace/20brassinne.jpg>

Příloha č. 3: Jiří Ješina s chotí a Norbertem Brassinnem, archiv Jiřího Ješiny

Příloha č. 4: Friantův pochod rok 1991, archiv Vladimíra Zarbocha

Příloha č. 5: Členové GIA v Ajacciu, archiv Vladimíra Zarbocha

Příloha č. 6: GIA v Lipsku roku 2003, archiv Vladimíra Zarbocha

Příloha č. 7: Předávání praporů. Paříž 2004, [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: <https://www.austerlitz.org/cz/predavani-orlu/>

Příloha č. 8: Austerlitz 2005. [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: <http://www.gardeausterlitz.cz/gallery-flash/austerlitz2005mohyla-miru.html#3>

Příloha č. 9: Kongres v Erfurtu 2008. Čestmír Karpíšek, [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: <http://www.gardeausterlitz.cz/gallery-flash/erfurt2008-02.html#52>

Příloha č. 10: Schallaburg 2009. Čestmír Karpíšek, [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: <http://www.gardeausterlitz.cz/gallery-flash/schallaburg2009.html#7>

Příloha č. 11: Jednotka GIA Slavkov 2010. Barbora Blažková, [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: <http://www.gardeausterlitz.cz/gallery-flash/austerlitz2010.html#3>

Příloha č. 12: Granátníci GIA Jena 2011. Radek Suchánek, [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: https://staragardafrance.rajce.idnes.cz/Jena_14.10_2011#312.jpg

Příloha č. 13: Rekonstrukce překročení Němenu při tažení do Ruska roku 1812, Kaunas, 2012. Alžběta Veselá, [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: https://strednigardafrance.rajce.idnes.cz/Kaunas_Litva_2012_Lithuania_1812/#DSCN1764.jpg

Příloha č. 14: Malmaison 2012. [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: <http://www.rueil-echecs.com/archives/2678>

Příloha č. 15: Příjezd císaře Napoleona na Elbu, Elba 2014. Christian Lupi, [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: <https://www.facebook.com/media/set/?set=p.10208582519151938&type=3>

Příloha č. 16: Waterloo 2015. Renné C'est Moi, [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: https://scontent-prg1-1.xx.fbcdn.net/v/t1.0-9/12391813_1650468355209928_5629088588933384492_n.jpg?nc_cat=108&nc_ht=scontent-prg1-1.xx&oh=865dfc18da75912ea4f17f679f9f2f55&oe=5D45B78E

Příloha č. 17: Jednotka *La Garde Impériale d' Austerlitz* při vzpomínkových akcích věnovaných bitvě u Slavkova, 3. prosince 2017 na Mohyle míru. Jaroslav Švanda, [online] [cit. 2020-02-02] Dostupné z: <https://www.austerlitz.org/cz/austerlitz-2017-fotogalerie-jaroslava-svandy/>

Příloha č. 18: Seznam členů jednotky *La Garde Impériale d' Austerlitz* od jejího založení do roku 2020

Přílohy

Příloha č. 1: Odhalení památníku na Žuráni roku 1930

Příloha č. 2: Norbert Brassinne na Mohyle míru roku 1966

Fotografie z vybraných vzpomínkových akcí klubu vojenské historie *La Garde Impériale d'Austerlitz*

Příloha č. 3: Jiří Ješina s chotí a Norbertem Brassinnem, Jiříkovice, 1978

Příloha č. 4: Pochodující členové SNBB účastníci se rekonstrukce Friantova pochodu, 1991

Příloha č. 5: Členové GIA v Ajacciu, Ajaccio, 1997

Příloha č. 6: Granátníci GIA v Lipsku, Lipsko, 2003

Příloha č. 7: Předávání císařských praporů, *L'Hôtel national des Invalides*, Paříž, 2004

Příloha č. 8: Členové GIA, rekonstrukce dvousetého výročí bitvy u Slavkova, Tvarožná, 2005

Příloha č. 9: Granátníci GIA při čestné stráž, Erfurt, 2008

Příloha č. 10: Bitevní ukázka pro veřejnost, Schallaburg, 2009

Příloha č. 11: Jednotka GIA při výročí bitvy u Slavkova 4. prosince 2010, Slavkov u Brna, 2010

Příloha č. 12: Granátníci GIA, bitevní pole u Jeny, 2011

Příloha č. 13: Rekonstrukce překročení Němenu při tažení do Ruska roku 1812, Kaunas, 2012

Příloha č. 14: Granátníci GIA na náměstí v Malmaisonu, Malmaison, 2012

Příloha č. 15: Rekonstrukce příjezdu císaře Napoleona na Elbu, Portoferraio, 2014

Příloha č. 16: Granátníci *La Garde Impériale d' Austerlitz* při rekonstrukci dvoustého výročí bitvy u Waterloo, Braine-l'Alleud, 2015

Příloha č. 17: Jednotka *La Garde Impériale d' Austerlitz* při vzpomínkových akcích věnovaných bitvě u Slavkova 3. prosince 2017 na Mohyle míru.

Příloha č. 18:

**Seznam členů jednotky *La Garde Impériale d' Austerlitz* od jejího založení do roku
2020**

Adam Martin	Chaloupek Petr
Andrla Jiří	Chlup Borek
Buttigová Katrin	Janůšek Jiří
Čech Oldřich	Jenčo Michal
Čechová Marie	Ješina Jiří
Dokoupil Jan	Karpíšek Čestmír
Dřínovský Libor	Karpíšek Jakub
Fajkus Petr	Karpíšek Jan
Fiala Marek	Knapek Jiří
Frýbort Dušan	Knapková Lenka
Fukal Jaroslav	Knessl Jerry
Fukalová Ivana	Kolář Lukáš
Garčar Viliam	Kopeček Ivo
Grenar Pavel	Kopřiva Borek
Harenčík Jaromír	Kořínek Štěpán
Hašlar Luboš	Kos Jaroslav
Hok Stanislav	Košťál Petr
Horák Josef	Kraus Ivo
Hrubala Martin	Kresa Dan

Křivánek Ivan

Richter Zdeněk

Lange Leona

Rozsypal Jaroslav

Lisý Ondřej

Sup Vlastimil

Machač Jan

Süsser Zbyněk

Malach Roman

Šláhora Michal

Modrlák Michal

Vachala Oldřich

Mokrý Michal

Vančura Mojmír

Novotný Miroslav

Vaněk Josef

Novotný Tomáš

Vašák Karel

Partyka Luboš

Vrána Vlastimil

Paulus Martin

Vyhlídal Pavel

Pelíšek Jiří

Vystrčil Ivan

Petera Jiří

Zarboch Nikola

Pilát Jiří

Zarboch Vladimír

Pilátová Ludmila

Zeman Jan

Polák Tomáš

Anotace

Jméno a příjmení	Michal Modrlák
Katedra	Katedra společenských věd
Vedoucí práce	PhDr. Pavel Kopeček, Ph.D.
Rok obhajoby	2020

Název práce	Historie klubu vojenské historie La Garde Impériale d' Austerlitz a možné využití tématu napoleonské války při výuce dějepisu na základní škole
Název v angličtině	History of the military history club La Garde Impériale d' Austerlitz and possible use of the Napoleonic war theme in history education at primary school
Anotace práce	Práce nastiňuje cestu od prvopočátku připomínání napoleonské historie na slavkovském bojišti po vznik klubů vojenské historie. Práce tvoří popis historie jednoho z nejdéle fungujících klubů vojenské historie zabývajících se rekonstruováním (1.) pluku granátníků císařské gardy. Náplní činnosti tohoto klubu je účast na vzpomínkových akcích a rekonstrukcích bitev z období let 1792 – 1815 se zvláštním přihlédnutím k období prvního francouzského císařství. Součástí práce je i návrh žákovského projektu věnovaného tématu doteku napoleonských válek a místa bydliště žáků.
Klíčová slova	Re enactment, bitva u Slavkova, <i>La Garde Impériale d' Austerlitz</i> , Napoleon Bonaparte, francouzská gardová pěchota, rekonstrukce napoleonských bitev, pietní akty, seznam členů jednotky, projektová výuka
Anotace v angličtině	The work outlines the way from the very beginning of reminding Napoleonic history on the Austerlitz battlefield to the emergence of military history clubs. The work is a description of the history of one of the longest functioning clubs of military history engaged in the reconstruction (1st) Regiment grenadiers of the Imperial Guard. The activities of this club include participation in commemorative events and reconstructions of battles from the years 1792 - 1815 with special regard to the period of the First French Empire. Part of the thesis is also a proposal of a pupil's project dedicated to the theme of touch of Napoleonic wars and the place of residence of pupils.
Klíčová slova v angličtině	Re enactment, Battle of Austerlitz, <i>La Garde Impériale d' Austerlitz</i> , Napoleon Bonaparte, French Guard Infantry, Napoleonic battles reconstruction, reverent acts, list of the unit members, project education
Přílohy vázané	s. 92 – 103
Rozsah práce	s. 1 – 91
Jazyk práce	český